

gemeente Winsum

JAARSTUKKEN

2014

INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer	3
------------	---

JAARVERSLAG

Verantwoording deelprogramma's

Programma 1 Kwaliteit van de woon- en leefomgeving	
Deelprogramma 1.1 Brandweezorg en rampenbestrijding	5
Deelprogramma 1.2 Openbare orde en veiligheid	7
Deelprogramma 1.3 Volkshuisvesting	9
Deelprogramma 1.4 Verkeer en vervoer	13
Deelprogramma 1.5 Milieu	17
Programma 2 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	
Deelprogramma 2.1 Cultuur	25
Deelprogramma 2.2 Onderwijs	29
Deelprogramma 2.3 Volksgezondheid & maatsch. ondersteuning	33
Deelprogramma 2.4 Sociale zaken en Werk	41
Deelprogramma 2.5 Welzijn	47
Deelprogramma 2.6 Sport	51
Programma 3 Dorps- en plattelandseconomie	
Deelprogramma 3.1 Economie	55
Deelprogramma 3.2 Toerisme	59
Programma 4 Ruimtelijke structuur	
Deelprogramma 4.1 Grondbeleid	63
Deelprogramma 4.2 Natuur- en groenbeheer	65
Deelprogramma 4.3 Ruimtelijke ordening en inrichting	69
Programma 5 Kwaliteit van bestuur en organisatie	
Deelprogramma 5.1 Communicatie	73
Deelprogramma 5.2 Publiekszaken	75
Deelprogramma 5.3 Openbaar bestuur	79
Programma 6 Financiële kaderstelling	
Deelprogramma 6.1 Belastingen	83
Deelprogramma 6.2 Financiën	87
Algemene dekkingsmiddelen	89
Mutaties op reserves	94

Verantwoording paragrafen

A. Lokale heffingen	99
B. Weerstandvermogen	107
C. Onderhoud kapitaalgoederen	113
D. Financiering	121
E. Bedrijfsvoering	125
F. Verbonden partijen	133
G. Grondbeleid	137
H. Interbestuurlijk toezicht	141

JAARREKENING

Balans	149
Toelichting balans	153
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	171
Wet normering topfunctionarissen	173
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA)	175

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	181
Overzicht van baten en lasten	187
Toelichting overzicht van baten en lasten	191
Incidentele baten en lasten	197
Controleverklaring	199
Vaststellingsbesluit	205

LEESWIJZER

Voor u liggen de jaarstukken 2014, opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De opzet is gelijk aan de begroting 2014 en de jaarrekening 2013.

Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit een twee onderdelen: een jaarverslag van de deelprogramma's en een jaarverslag van de paragrafen.

In het jaarverslag van de deelprogramma's wordt per deelprogramma antwoord gegeven op de drie w-vragen: Wat hebben we bereikt?, Wat hebben we daarvoor gedaan? en Wat heeft het gekost? Per deelprogramma is een specificatie van de lasten en baten gegeven op een bepaald kostensoortenniveau. Afwijkingen op dit geclusterde kostensoortenniveau van meer dan € 20.000 tussen de begroting en de realisatie, zijn per deelprogramma toegelicht. In sommige gevallen ook kleinere verschillen.

Daarnaast bevat het jaarverslag een verantwoording over de verplichte paragrafen. In de paragrafen worden onderwerpen (zoals onderhoud kapitaalgoederen, lokale heffingen en bedrijfsvoering) die verspreid in de jaarstukken staan, gebundeld weergegeven. In dit verslag jaar geen paragraaf Wet maatschappelijke ondersteuning. De medewerkers hebben alle tijd die ze hadden moeten besteden aan de voorbereiding cq. invoering van de decentralisaties.

Jaarrekening

In de jaarrekening vindt u samenvattende overzichten over de financiële situatie zoals onder andere de balans en de toelichting op de balans. Tevens vindt u hier de controleverklaring en het vaststellingsbesluit.

Voor een uitgebreide toelichting op de totstandkoming van het resultaat en een voorstel voor de bestemming van het resultaat, verwijzen wij u naar het separate raadsvoorstel.

Deelprogramma 1.1 Brandweezorg en rampenbestrijding

Omschrijving van het deelprogramma

De gemeentelijke overheid heeft een wettelijke taak om de openbare orde en veiligheid binnen de gemeentegrenzen te garanderen. Dit programma omvat de beleidsuitgangspunten op het gebied van brandweezorg en rampenbestrijding. Aan het (mede) zorgen voor een verantwoord niveau van (brand)veiligheid van gebouwen, inrichtingen, evenementen en infrastructuur wordt invulling gegeven door te adviseren op (te verlenen) vergunningen, toezicht te houden, te handhaven en voorlichting te geven. Daarnaast richt het deelprogramma zich op het inrichten van een nieuwe brandweerorganisatie in het kader van de regionalisering van de brandweer, het onderhouden van een paraat brandweerkorps en het verder invulling geven aan de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van de rampenbestrijding. Tot slot richt het deelprogramma zich op de voorbereiding op en de uitvoering en de bestrijding van rampen en zware ongevallen.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1120 Brandweezorg en rampenbestrijding

Wat willen we bereiken?

- Actieve rol van de gemeenteraad ten aanzien van de brandweezorg en crisisbeheersing.

Wat hebben we bereikt?

- De gemeenteraad is in 2014 op verschillende momenten actief betrokken bij de brandweezorg en crisisbeheersing.

Wat doen we ervoor?

- Jaarlijks komt het onderwerp brandweezorg en crisisbeheersing aan de orde in de gemeenteraad.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Voor de gemeenteraad is een interactieve raadsbijeenkomst op Integrale Veiligheid georganiseerd.
De gemeenteraad heeft kennis kunnen maken met de brandweer van Winsum en Baflo.
Het bestuur en het management is aan de hand van een presentatie over de crisisbeheersing meegenomen in de ontwikkelingen.

Maatschappelijke effecten

In de jaarstukken van de Veiligheidsregio zullen de prestaties van de Veiligheidsregio en de maatschappelijke effecten daarvan worden verantwoord.

In 2014 zijn de voorbereidende (koude) taken voor de crisisbeheersing geregionaliseerd. Deze taken worden nu uitgevoerd door het Netwerkteam van de Gemeentelijke Kolom. Ook de uitvoerende (warme) taken bij incidenten en crises zijn in 2014 geregionaliseerd. De 23 gemeenten in de Veiligheidsregio Groningen hebben gezamenlijk één regionaal Team Bevolkingszorg gevormd.

De Veiligheidsregio Groningen) is op 1 januari 2014 begonnen met haar werkzaamheden. De overgang van gemeentelijk brandweren naar de VR Groningen is daarmee een feit.

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	948.597	950.786	957.667	6.881 N
Baten	0	0	26.345	26.345 V
Saldo Deelprogramma	948.597	950.786	931.322	19.464 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Loonbetalingen en sociale premies	0	1.484	1.484 N
Personeel van derden	19.559	24.163	4.603 N
Energie	9.022	9.984	962 N
Ov. aankopen/uitbesteding duurz.goederen	0	78	78 N
Betaalde belastingen	3.919	4.385	466 N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	21.060	16.180	4.880 V
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	658.628	658.704	76 N
Reserveringen	0	4.093	4.093 N
Kapitaallasten	60.926	60.926	0 -
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	177.671	177.671	0 -
Totaal Lasten	950.786	957.667	-6.881
Baten			
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	0	26.345	26.345 V
Totaal Baten	0	26.345	26.345
Saldo deelprogramma	950.786	931.322	19.464

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
<i>Inkomensoverdrachten van overheid (niet-Rijk)</i>	26.000	V
Bij de overdracht van activa naar de Veiligheidsregio is een voordeel ontstaan van € 12.000. Een bedrag van € 14.000 is een vergoeding voor huisvestingskosten die nog door Winsum betaald worden. Ook ontvangen we een vergoeding per werkplek.		
<i>Overige afwijkingen:</i>	7.000	N
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	19.000	V

Deelprogramma 1.2 Openbare orde en veiligheid

Omschrijving van het deelprogramma

De voorkoming van strafbare feiten die invloed hebben op de orde en rust in de gemeentelijke samenleving. De preventieve zorg voor de handhaving van de openbare orde (OO) ligt primair bij de gemeente, terwijl het repressief optreden met name door de politie zal gebeuren. Daarnaast kunnen ook Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) worden ingezet.

Wettelijk is de gemeente verantwoordelijk voor onder meer:

- de openbare orde (Gemeentewet);
- de gezagvoering over de politie voor wat betreft handhaving van de OO (Politiewet);
- regelmatige afstemming over politiezaken met het Openbaar Ministerie (Politiewet) in het zogeheten driehoeksoverleg.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1140.1 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

- Het gevoel van veiligheid vergroten en overlast verminderen.

Wat hebben we bereikt?

- Het onderzoek Waar staat Winsum van juni 2014 laat zien dat het veiligheidsgevoel van de inwoners van de gemeente Winsum is toegenomen met een beoordeling van 7,1 naar 7,4. Bijna negen op de tien inwoners ervaren nooit onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt. Afgerond één procent van alle inwoners van de gemeente Winsum voelt zich vaak onveilig.

Wat doen we ervoor?

- Opstellen van een uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2014.
- Dialoog zoeken met jongeren en hun ouders.
- Overleg met jeugd- en jongerenwerk voor preventiemaatregelen.
- Aanscherpen toezicht op uitgaanspubliek.
Inspelen op actualiteiten via:
 1. Regulier overleg met de politie;
 2. Periodiek driehoeksoverleg;
 3. Inzet Boa.Speerpunten hierbij zijn vermindering vernielingen en mishandelingen/vechtpartijen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2014 gemeente Winsum is opgesteld.
- Onder andere via Jongerenwerk, HALT, de politie en BOA is en wordt de dialoog gezocht met jongeren en ouders.
- In 2014 heeft drie keer een integraal jeugdoverleg plaatsgevonden.
- Elke drie weken vindt overleg plaats met de politie en de BOA.
Het driehoeksoverleg van Basisteam Ommelanden West heeft vier keer plaatsgevonden.
De BOA wordt voornamelijk ingezet op de prioriteiten: parkeeroverlast, hondenoverlast, jeugdoverlast, Diftar, woonoverlast algemeen, overlast fietsen, overlast jaarwisseling, evenementen. Ook is in 2014 gestart met buurtbemiddeling.

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	269.120	262.749	245.694	17.055 V
Baten	0	800	800	0 -
Saldo Deelprogramma	269.120	261.949	244.894	17.055 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Personeel van derden	43.198	47.281	4.083 N
Ov. aankopen/uitbesteding duurz.goederen	32	0	32 V
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	8.256	6.678	1.578 V
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	14.888	14.582	305 V
Overige inkomensoverdrachten	4.527	5.144	617 N
Kapitaallasten	28.610	8.770	19.840 V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	163.238	163.238	0 -
Totaal Lasten	262.749	245.694	17.055
Baten			
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	800	800	0 -
Totaal Baten	800	800	0
Saldo deelprogramma	261.949	244.894	17.055

Toelichtingen op de afwijkingen
Omschrijving onderdeel

	Afwijking in €	V = vrdd N = nadl
<i>Kapitaallasten</i>	20.000	V
Er is nog sprake van een restantkrediet Brandveiligheid openbare gebouwen. Dit krediet is ook in 2014 niet besteed en veroorzaakt deze meevaller.		
<i>Overige afwijkingen:</i>	3.000	N
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	17.000	V

Deelprogramma 1.3 Volkshuisvesting

Omschrijving van het deelprogramma

Bij de volkshuisvesting gaat het om het realiseren van kwalitatief goede en kwantitatief voldoende woningen die aansluiten bij de behoefte en groei van de gemeente, in de koop- en de huursector.

Bouw- en woningtoezicht en het welstandstoezicht bewaken de bouwkundige en esthetische kwaliteit van de te bouwen woningen.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1820	Woningexploitatie/woningbouw
1821	Stads- en dorpsvernieuwing
1822	Overige volkshuisvesting
1823	Bouwvergunningen

Wat willen we bereiken?

- Realiseren van de woningbouwtaakstelling.
- Herstructurering.
- Waarborgen van de kwaliteit van de gebouwde omgeving.
- Adequate afstemming bereiken tussen vraag en aanbod op de woningmarkt en doorstroming bevorderen.

Wat doen we ervoor?

- Begeleiden van planvorming voor bestaande inbreidingslocaties en waar mogelijk voor nieuwe locaties.

Wat hebben we bereikt?

- Mede door de 16 opgeleverde woningen van Wierden & Borgen in Baflo en Ezinga is de woningbouwtaakstelling van 21 woningen gehaald.
- De procedure voor wijziging van de bestemming in Baflo aan de Wilhelminalaan en in Ezinga aan de Schoolstraat is in 2014 afgerond. Hierdoor konden de omgevingsvergunningen worden verleend. Eind 2014 zijn op beide locaties 8 woningen opgeleverd.
- De kwaliteit van de woningen wordt gewaarborgd via toetsing van de omgevingsvergunningaanvraag (bestemmingsplan, beeldkwaliteit, welstand).
- In de regio Groningen-Assen zijn in 2012 afspraken gemaakt over de woningbouwverdeling tussen alle gemeenten. Hiermee is de afstemming tussen vraag en aanbod in de regio bevorderd. Daarnaast wordt bij alle nieuwe ontwikkelingen een woningbehoefteonderzoek uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Mede door de stagnerende woningmarkt voor nieuwbouwwoningen zijn in 2014 geen plannen ontwikkeld op nieuwe locaties. Voor Winsum-Oost is een gebiedsvisie vastgesteld en is een aanvang gemaakt met het bestemmingsplan Winsum Oost fase 1.

- Proactieve opstelling bij herstructureringsplannen van derden.
- Afronden van de realisatie van projecten Wilhelminalaan in Baflo en Schoolstraat in Ezinge.
- De samenwerking met Wierden & Borgen voortzetten door het maken van prestatieafspraken op basis van de woonvisie "Winsum heeft het!".*
- Toepassen van monumenten- en welstandsbeleid.
- Aan bestemmingsplannen een beeldkwaliteitsplan koppelen.
- Waar nodig de expertise van de erfgoedcommissie inschakelen.
- Randvoorwaarden formuleren waarbinnen ontwikkelingen binnen de zone Centrum-Winsum Oost plaats kunnen vinden.
- Op nieuwbouwlocaties in Baflo en Sauwerd voor acceptabel groenbeheer bij onbebouwde kavels zorgen.
- De bouw van nultredewoningen dan wel levensloopbestendige woningen waar mogelijk stimuleren, via o.a. Woonkeur.*
- Het daar waar mogelijk inzetten van het instrument Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)*
- Regionaal aankaarten dat extramuralisering leidt tot aanvullende vraag naar zelfstandige woningen.*
- Voorstel voor een starterslening verder uitwerken en uitvoeren.*
- Instellen van een woningmarktmonitor om de marktontwikkelingen te volgen en af te stemmen met stakeholders.*
- Naast afronding van de Wilhelminalaan-Irenelaan Baflo en Schoolstraat Ezinge, zijn er plannen in voorbereiding voor de Gebroeders Gootjestraat en andere deel Wilhelminalaan in Baflo.
- Dit is gebeurd.
- De prestatieafspraken hebben in 2014 duidelijk vorm gekregen. In 2015 worden de afspraken ondertekend.
- Uitgevoerd.
- Uitgevoerd.
- Uitgevoerd.
- Dit wordt meegenomen bij de uitwerking van Winsum - Oost
- Uitgevoerd.
- Wierden en Borgen heeft in 2014 zestien levensloopbestendige woningen opgeleverd.
- Er zijn in 2014 gesprekken geweest over een initiatief in Ezinge. Dit heeft vooralsnog niet tot concrete plannen geleid.
- Gedaan. Deze woningen worden niet meegeteld bij onze woningbouwopgave.
- Vanaf begin 2014 verstrekt de gemeente startersleningen.
- Ten behoeve van de prestatieafspraken is een eerste aanzet voor een monitor uitgewerkt. In 2015 wordt dit verder opgepakt.

- Door middel van een zogenaamd 'aanjaagpakket' de doorstroming bevorderen.
- Aanzien de woningmarkt voor met name de bestaande bouw weer iets is aangetrokken in 2014, is geen 'aanjaagpakket' ontwikkeld.

Maatschappelijke effecten

Regionale afspraken	Realisatie 2014 voor Winsum
1. Regiogemeenten stemmen woningbouwprogrammering kwantitatief en kwalitatief regionaal af.	Is gebeurd.
2. Zolang er geen marktherstel is, worden geen stappen ondernomen om de regionale bouwcapaciteit te vergroten (Alleen via de SER-ladder systematiek).	De afspraken zijn in 2014 niet herzien.
3. Innovatieteam wordt ingesteld. Doel: realiseren van vernieuwde woonconcepten.	Innovatieteam is in 2014 opgeheven door de regio.
4. Bestaande middelen uit het Regiofonds worden gebruikt voor het optimaliseren van locaties.	In 2014 zijn regionale gelden gereserveerd voor de herinrichting van de openbare ruimte in Aduardersluis.
5. Mogelijkheden onderzoeken naar fondsen ter stimulering van de woningmarkt.	In 2014 is de gemeente startersleningen gaan verstrekken.
6. Gemeenten zetten zich in om zoveel mogelijk concrete afspraken te maken met corporaties over de lokale woningbouwproductie.	Dit heeft duidelijk vorm gekregen in de prestatieafspraken.
7. Op regionaal niveau wordt overleg met marktpartijen opgezet om tot een optimale afstemming van de woningmarkt te komen.	In 2014 is de regio gereorganiseerd en de werkorganisatie afgeslankt. Daarbij is besloten dat dit geen prioriteit meer heeft.

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	817.493	779.873	773.283	6.589 V
Baten	522.460	338.891	303.995	34.896 N
Saldo Deelprogramma	295.033	440.982	469.289	28.307 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel	
Lasten				
Personeel van derden	0	208	208	N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	39.328	41.846	2.518	N
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	209	0	209	V
Kapitaallasten	102.680	93.573	9.107	V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	637.656	637.656	0	-
Totaal Lasten	779.873	773.283	6.589	
Baten				
Werkelijk ontvangen rente en winstuitk.	102.680	94.972	7.707	N
Overige opbrengsten goederen en diensten	236.211	209.022	27.189	N
Totaal Baten	338.891	303.995	-34.896	
Saldo deelprogramma	440.982	469.289	-28.307	

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
BATEN		
<i>Opbrengst bouwleges</i>	27.000	N
De laatste jaren is er een tendens dat er minder bouwaanvragen worden ingediend. Ondanks een verlaging van de raming is de werkelijke opbrengst toch nog iets achter gebleven.		
Overige afwijkingen:	1.000	N
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		
Saldo van het Deelprogramma	28.000	N

Deelprogramma 1.4 Verkeer en vervoer

Omschrijving van het deelprogramma

Verkeer en vervoer is in onze gemeente gericht op zowel het aanleggen, beheren en onderhouden van de fysieke leefomgeving op verkeersgebied als ook het in stand houden en waar mogelijk creëren van een goed functionerend en samenhangend verkeers- en vervoerssysteem in en rond Winsum.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1210 Wegen, straten, pleinen en verkeer
- 1211 Verkeersmaatregelen te land
- 1221 Binnenhavens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

- Verbetering toegankelijkheid van het perron station Winsum.
- Reconstructie van de Onderdendamsterweg t.b.v. de verkeersveiligheid.
- Verbeteren van de verkeersveiligheid bij scholen.
- Zorgdragen voor een dusdanig beheer van het wegenareaal dat de veiligheid blijft gewaarborgd.
- Inrichting van de wegen alsmede het instellen van het bijbehorende snelheidsregiem volgens het uitvoerend document wegencategorisering.
- Het terugdringen van schade aan bermen en wegen buiten de bebouwde kom.
- De inrichting van De Meeden wordt afgestemd op het gebruik.
- Het verbeteren van het inzicht in de verkeersbordenstructuur.

Wat hebben we bereikt?

- Behoudens de financiële afwikkeling zijn de werkzaamheden rond het station in 2014 afgerond.
- Fase 2 van herinrichting tussen Hoofdstraat O. en rotonde N361 is afgerond in 2014.
- De voorbereiding is gestart. Zo zijn de invullingsvoorstellen besproken met de betrokken scholen. De plannen zijn uitvoeringsgereed.
- Wegenonderhoud heeft plaatsgevonden conform het vastgestelde wegenbeheerplan.
- Voor de wegen buiten de bebouwde kom zijn zoneportalen geplaatst die het snelheidsregiem aan geeft dat op de weg geldt. Behoudens het Aduarderdiep is dit 60 km/uur. Ook is gestart met de verdere invoering van 30 km zones.
- Daar waar nodig is de bermverharding hersteld.
- Dit wordt meegenomen bij de bredere verkeersvisies die betrekking hebben op de ontwikkeling van de Brede School.
- Met de inventarisatie is begonnen. Deze kent een overloop naar 2015.

Wat doen we ervoor?

- Prorail stimuleren om de huidige lift te vervangen.
- Uitvoering fase 2 en 3 (Hoofdstraat Obergum tot N361, en omgeving winkelcentrum Obergum).
- Onderhoudsmaatregelen worden afgestemd op het onderhoudsniveau C volgens de CROW-systematiek.
- Inrichten van de wegen tijdens het regulier onderhoud.
- Instellen snelheidsregiem volgens uitvoerend document wegencategorisering.
- Het aanbrengen van passeerstroken of bermverharding in de vorm van graskeien en verbetering verhardingsconstructie.
- Inventariseren van de verkeersborden en daar waar mogelijk verkeersborden saneren, waarbij gestart wordt in de dorpskernen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De lift bij het station heeft ook in 2014 weer verschillende keren op storing gestaan. Voor de toegankelijkheid van het perron door minder validen blijft de lift een zeer onzekere en onbetrouwbare factor. ProRail heeft aangegeven dat zij de lift niet gaan vervangen. Wij blijven ProRail bewegen om de problematiek rondom de lift serieus te nemen en te komen tot een minder storingsgevoelige oplossing.
- Fase 2 van de herinrichting Onderdendamsterweg is afgerond. Omgeving winkelcentrum is in voorbereiding en fase 1(riool) van dit project zal vermoedelijk voor de bouwvak 2015 worden opgestart. Afhankelijk van de voortgang van de nieuwbouw zullen fase 2 (parkeerterrein achterzijde) en 3(voorzijde) worden uitgevoerd.
- In 2014 is weer een bestek opgesteld voor uitvoering van het wegenbeheerplan 2011-2015. Het werk is uitgevoerd in voorjaar/zomer 2014.
- Op de Andelsterweg in Den Andel is een aanpassing uitgevoerd in het kader van het 60km beleid.
- Het snelheidsregiem buiten de bebouwde kom is tot uitvoering gebracht door het plaatsen zoneportalen.
- In 2014 zijn geen graskeien of passeerstroken aangelegd, wel zijn herstelwerkzaamheden aan bestaande graskeien uitgevoerd.
- Met de inventarisatie van de verkeersborden is gestart. Deze kent een overloop naar 2015. Op basis van de inventarisatie zal vervolgens de sanering van de verkeersborden worden uitgevoerd.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2013	realisatie 2013
De gemeente Winsum wil een schakel- en forensengemeente te zijn. Daarom moet de mobiliteit van de inwoners vergroot worden. De gemeente dient een veilig en goed toegankelijke gemeente per fiets, per auto en per openbaar vervoer zijn.					
Aantal schadegevallen als gevolg van slecht/matig onderhoud	goed	hoog	2	< 5	5
Aantal meldingen bij het "telefonisch meldpunt" met betrekking tot:				240	
- verkeersaspecten	goed	hoog	33	30	49
- wegen	goed	hoog	48	65	40
- openbare verlichting	goed	matig	130	90	150
- waterwegen	goed	matig	10	10	7
- straatmeubilair	goed	hoog	44	35	45
- gladheidsbestrijding	goed	matig	14	10	14

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	2.140.204	2.360.930	1.784.215	576.715 V
Baten	5.576	8.576	91.623	83.047 V
Saldo Deelprogramma	2.134.629	2.352.355	1.692.593	659.762 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Loonbetalingen en sociale premies	8.306	0	8.306 V
Werkelijk betaalde rente	1.000	910	90 V
Personeel van derden	0	246	246 N
Energie	34.516	43.171	8.654 N
Ov. aankopen/uitbesteding duurz.goederen	34.245	40.147	5.902 N
Betaalde belastingen	14.544	25.560	11.015 N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	1.459.886	1.286.921	172.965 V
Kapitaallasten	432.146	10.974	421.172 V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	376.287	376.287	0 -
Totaal Lasten	2.360.930	1.784.215	576.715
Baten			
Pachten	25	257	232 V
Overige opbrengsten goederen en diensten	8.551	16.365	7.814 V
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	0	75.000	75.000 V
Totaal Baten	8.576	91.623	83.047
Saldo deelprogramma	2.352.355	1.692.593	659.762

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
LASTEN		
<i>Betaalde belastingen</i> De kosten van de waterschapsomslag zijn fors hoger dan geraamd.	11.000	N
<i>Aankopen niet duurzame goederen & diensten</i> Met name op het gebied van de oeverschoeiingen is sprake van een forse overschrijding (€ 179.000). Deze overschrijding op dit onderdeel wordt op het onderdeel Reservemutaties gecorrigeerd met een storting in de egalisatiereserve kunstwerken. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat. Daarnaast is sprake van een overschrijding op het gebied van de openbare verlichting en nog overschrijding op het gebied van het wegenonderhoud. Ook deze beide afwijkingen worden geëgaliseerd met de reserves.	172.000	V
<i>Kapitaallasten</i> Op het gebied van de wegen was een hoge afschrijvingslast geraamd (met hiertegenover een onttrekking aan de algemene reserve (dekking versnelde afschrijving)). De investering is niet in het jaar 2014 gepleegd en daarmee kan deze ook niet worden afgeschreven. Daarnaast is sprake van een forse negatieve afschrijving (€ 241.000) in verband met een correctie op het actief Toegankelijkheid stations. Van dit project is gezegd dat het versneld afgeschreven kon worden. In 2013 was er een hoge boekwaarde, terwijl er nog bijdragen van derden moesten worden ontvangen. De boekwaarde is ten onrechte volledig meegenomen bij de versnelde afschrijving. In 2014 is een groot deel van deze bijdragen ontvangen en wordt dit hersteld. Het grote voordeel wordt gedempt door een storting tot hetzelfde bedrag in de algemene reserve op het onderdeel reservemutaties.	421.000	V
BATEN		
<i>Inkomstenoverdrachten van overheid (niet-Rijk)</i> Van de provincie Groningen is een bijdrage ontvangen van € 75.000 van Wierden & Borgen in verband met de herstructurering van een tweetal straten in resp. Baflo en Ezinge. De hiermee in verband staande kosten worden verantwoord op het wegenbudget.	75.000	V
<i>Overige afwijkingen:</i> Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:	3.000	V
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	660.000	V

Deelprogramma 1.5 Milieu

Omschrijving van het deelprogramma

Een kwalitatief goede woon- en leefomgeving wordt mede bepaald door een duurzame inrichting van de woon- en leefomgeving. Inwoners van de gemeente Winsum merken dat met name als het gaat om de preventie bij het ontstaan en de afvoer van afvalwater en het huishoudelijk afval. Bedrijven hebben met name te maken met milieuvergunningen en –meldingen en de controle en handhaving daarvan.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1721 Afvalverwijdering en verwerking
- 1722 Riolering
- 1723 Milieubeheer
- 1725 Baten reinigingsrechten en afvalst.heff.
- 1726 Baten rioolheffing

Wat willen we bereiken?

Riolering, waterzuivering en waterbeheer

- Een betaalbaar en duurzaam water- en rioleringsbeheer.
- Hergebruik van regenwater en de mogelijkheden voor het scheiden van afvalwater.
- Het voldoen aan de basisinspanning: In de 3^e nota op de waterhuishouding (NW3) is vastgelegd dat als onderdeel van een pakket maatregelen om de algemene waterkwaliteit te verbeteren de vuilemissie vanuit rioolstelsels naar het oppervlaktewater met 50% moet worden teruggedrongen. Ook de NW4 gaat hier op in.
- Een rioleringsstelsel waarbij calamiteiten voorkomen worden en de onderhouds-toestand van de stelsels op een acceptabel niveau gehouden wordt.
- Het voldoen aan de algemene regels van de Waterwet waarmee de directe lozingen van huishoudelijk afvalwater op oppervlaktewater wordt gereguleerd.

Afvalverwijdering en verwerking

- Minder Afval- Beter Gescheiden- Efficiënter Ingezameld.

Wat hebben we bereikt?

- Uitvoering gegeven aan het afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV 2014-2018.
- Afkoppelen schoon verhard oppervlak op plaatsen waar dit mogelijk was. Mogelijkheden onderzocht binnen Duurzaam bouwen (Winsum-Oost).
- In 2014 is het stelsel middels detailaanpassingen verder aangepast aan de eisen gesteld in de wettelijke basisinspanning. Onder andere plaatselijk afkoppelen en daarnaast nog het verhogen van de waterkwaliteit door het baggeren en verbeteren van de doorstroming van de watergangen.
- Dankzij de uitvoering van de maatregelen uit het afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV 2014-2018 is het stelsel op een acceptabel niveau gehouden.
- De laatste 4 woningen in het buitengebied zijn voorzien van een IBA, waarmee directe lozingen op het oppervlakte water niet meer plaatsvinden.
- Door de invoering van diftar is de hoeveelheid afval afgenomen, en het scheidingspercentage toegenomen. Bij het station is de "Sunbin", een muzikale afvalboom, gerealiseerd, die met name bij jongeren zwerfvuil moet voorkomen.

- Het voeren van een actief klimaatbeleid, gericht op het toepassen en opwekken van duurzame energie.
- Energiebesparing in openbare verlichting.
- Bewoners en bedrijven ondersteunen en adviseren bij subsidieaanvragen.
- Ondersteuning van het platform Samen Duurzaam en andere relevante initiatieven.
- In BMW-verband deelnemen aan het landelijke project "Duurzaam Inkopen".
- Er naar streven een gemeente met Fair-Trade status te worden.
- Voor auto's die de gemeente aanschaf de milieuaspecten mee laten tellen.
- Onderzoeken of het mogelijk is om oplaadpunten voor elektrische auto's en boten te realiseren.
- Er is een subsidie toegekend aan het bewoners initiatief Duurzaam Adorp. Op het dak van een aantal gemeentelijke gebouwen zijn zonnecellen geplaatst. Het project Warm Wonen in Winsum is een groep van ondernemers die het burgers makkelijker maakt om energiebesparing of opwekking te realiseren.
- Waar mogelijk wordt gedimde LED-verlichting geplaatst. Zoals bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Onderdendamsterweg. Ook heeft Winsum samen met andere gemeenten deelgenomen aan het project duurzame Voo/erlichting, waarbij een belevingsonderzoek onder bewoners is uitgevoerd.
- Over landelijke en provinciale subsidieregelingen wordt op de website gecommuniceerd.
- Het Platform Samen Duurzaam is in 2014 niet actief geweest. Onderzocht wordt of een andersoortige organisatie betere resultaten zou geven.
- Op 11 december is het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid in werking getreden, waarin aandacht voor duurzaamheid en social return.
- Op 10 mei 2014 heeft de gemeente de titel Fairtradegemeente ontvangen.
- In 2014 zijn de gemeentelijke voertuigen vervangen door voertuigen op groen gas, voor zover dat voor de uitvoering van het werk geen problemen opleverde.
- Onderzocht wordt of het mogelijk is meer elektrische oplaadpunten voor auto's te realiseren, naast de reeds bestaande oplaadpunten bij de stations van Sauwerd en Winsum.

Wat doen we ervoor?

Riolering, waterzuivering en waterbeheer

- Opstellen BRP (Basis Rioleringsplan).
- Opstellen meerjarig maatregelenplan Uitvoering grondwaterbeheerplan BMW.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het opstellen van een BRP is in 2014 opgestart en zal in 2015 afgerond worden.
- Het opstellen van het meerjarig maatregelplan zal in 2015 afgerond zijn. Op basis van dit plan wordt de uitvoering verder gecontinueerd. De uitvoering van het grondwaterbeheerplan middels de aanleg van een grondwatermeetnet is inmiddels afgerond.

- Opstellen baggerplan.
- Uitvoering geven aan het afvalwaterbeleidsplan.
- Afkoppelen schoon verhard oppervlak.
- Mogelijkheden onderzoeken binnen Duurzaam Bouwen (Winsum-Oost).
- In 2014 zullen verdere detailaanpassingen aan verschillende stelsels worden uitgevoerd waarmee voldaan wordt aan de wettelijk vereiste basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor. Dit betreft met name het afkoppelen van verharde oppervlakten van het rioolstelsel maar ook het verhogen van de waterkwaliteit door baggeren en het verbeteren van de doorspoeling van watergangen.
- Uitvoering verbreed gemeentelijk rioleringsplan (VGRP).
- Verdere afkoppeling Obergum-Noord
- Vervanging riolering op basis van actueel maatregelenplan aan de hand van het afvalwaterbeleidsplan BMW/WNZV.
- Afronding van het IBA-project in het niet kwetsbare gebied.
- De opstelling van het Baggerplan bevindt zich in de afrondende fase. In 2014 zijn op basis van klachten op voorhand incidenteel baggerwerkzaamheden uitgevoerd.
- In samenwerking met de buurgemeenten is uitvoering gegeven aan het gezamenlijke afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV 2014-2018.
- Er zijn voorbereidingen getroffen om het afkoppelen van schoon verhard oppervlak rondom het winkelcentrum Obergum Noord mogelijk te maken bij de uitvoering van deze ontwikkelingsplannen.
- Dit is in het afgelopen jaar niet aan de orde gekomen en zal doorgeschoven worden naar het volgende jaar.
- In 2014 is het stelsel middels detailaanpassingen verder aangepast aan de eisen gesteld in de wettelijke basisinspanning. Onder andere plaatselijk afkoppelen en daarnaast nog het verhogen van de waterkwaliteit door het baggeren en verbeteren van de doorstroming van de watergangen.
- Dit plan is inmiddels vervangen door het afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV 2014-2018.
- Het afkoppelen van Obergum Noord is herzien in samenwerking met het Waterschap Noorderzijlvest, Op het gebied rond het winkelcentrum na, zal hier geen afkoppeling meer plaatsvinden.
- Op basis van het maatregelenplan uit het afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV 2014-2018 zijn plaatselijke reparaties uitgevoerd in Den Andel en Obergum Noord, zodat deze stelsels weer optimaal kunnen functioneren.
- Het IBA project is inmiddels afgerond met het plaatsen van de laatste 4 IBA's. Er resten nog een aantal woonboten in het buitengebied. De aansluitverplichting hiervan is afhankelijk van de door het Waterschap Noorderzijlvest te stellen eisen van de lozing van deze woonboten op het oppervlakte water.

Afvalverwijdering en verwerking

- Samen met de milieudienst de gewogen inzameling uit blijven voeren. In 2013 en 2014 wordt het tarief gemaximeerd.
- De mogelijkheden voor het aanbieden van gescheiden afvalstromen worden geoptimaliseerd, zodat burgers zelf goed in de hand hebben hoeveel restafval ze nog aanleveren.
- Er zal worden gecommuniceerd over de inzameling van diverse deelstromen, en de gevolgen van de invoering van diftar.
- Extra handhaving zal ook in 2014 worden ingezet, onder andere om afvaldumping te voorkomen.
- Tot 2012 heeft de gemeente een rijkssubsidie ontvangen voor de uitvoering van op het klimaat gerichte projecten. In 2013 is een aanzet gegeven voor de ontwikkeling van klimaatbeleid.
- In de loop van 2012 is een beleidsplan openbare verlichting vastgesteld, waarin aandacht voor duurzaamheid en energiezuinigheid. De uitvoering hiervan zal beginnen in 2014.
- Van 2013 tot en met 2015 wordt een project gericht op duurzame maatregelen in de bestaande bouw uitgevoerd.
- Dit platform wordt zowel financieel als ambtelijk ondersteund.
- Het concretiseren van de samenwerking op inkoopgebied binnen BMW-verband. Naast kostenvoordelen en logistieke voordelen is daarbij ook nadrukkelijk aandacht voor duurzaamheid.
- De benodigde maatregelen worden in kaart gebracht en gekeken wordt naar de uitvoerbaarheid op korte en langere termijn. Eind 2013 is hiervoor een werkgroep in het leven geroepen.
- Er is regelmatig overleg met de milieudienst Groningen over de gewogen inzameling. In 2014 zijn geen technische of andere problemen met de inzameling geconstateerd.
- In 2014 is de proef met de gescheiden inzameling van drankenkartons gecontinueerd. Per 2015 worden drankenkartons, net als kunststof, nagescheiden.
- Er is een AfvalActueel verschenen met onder andere de resultaten van de evaluatie van diftar die in 2014 is uitgevoerd. Ook is daarin aandacht besteed aan de verschillende mogelijkheden voor het gescheiden aanbieden van afval.
- De BOA (bijzonder opsporingsambtenaar) wordt ook ingezet voor afval gerelateerde overtredingen.
- Klimaatbeleid is in 2014 vooral uitgevoerd aan de hand van projecten. In 2015 wordt de beleidsmatige uitwerking hiervan gerealiseerd.
- Waar mogelijk wordt gedimde LED-verlichting geplaatst. In kleinere projecten wordt ook geëxperimenteerd met andersoortige duurzame verlichting.
- Het project Warm Wonen in Winsum beoogt een brug te vormen tussen de aanbodkant (ondernemers) en burgers die duurzame maatregelen willen treffen.
- Het Platform Samen Duurzaam functioneert niet goed in zijn huidige opzet, daarom wordt gekeken naar een betere organisatievorm.
- Inkoopbeleid is eind 2013 vastgesteld, vooruitlopend op gezamenlijk beleid van de BMW-gemeenten.
- Winsum heeft 10 mei 2014 de titel "Fairtradegemeente" ontvangen. Gedurende 2014 is de werkgroep regelmatig bij elkaar gekomen, om het aantal betrokken organisaties uit te breiden, en in 2015 de titel te kunnen behouden.

- Waar mogelijk zullen de auto's van de gemeente verduurzaamd worden. De mogelijkheid van een commercieel aardgas vulpunt wordt onderzocht.
- Er zijn 2 oplaadpunten voor elektrische auto's gerealiseerd.
- Auto's van de gemeente rijden waar mogelijk op groen gas. Hiervoor is voorlopig een vulpunt op de gemeentewerkplaats gerealiseerd. Daarnaast heeft Winsum in provinciaal verband aangegeven een commercieel vulpunt te willen hebben. De verduurzaming in de gemeenschappelijke aanbesteding van het WMO-vervoer zou hieraan een positieve bijdrage kunnen geven.
- Bekeken wordt hoe en op welke plaatsen meer elektrische oplaadpunten kunnen worden gerealiseerd.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed baarheid	realisatie 2014	Doelstelling 2014	Realisatie 2013
Herstel en behoud van een gezond milieu, waarbij een duurzame ontwikkeling nagestreefd wordt. Burgers en bedrijven moeten hun verantwoordelijkheid nemen in de zorg voor het milieu.					
Ingezamelde hoeveelheden					
Aantal kg/inw restafval	goed	hoog	144	155	147
Aantal kg/inw gft-afval	goed	hoog	117	100	116
Scheidingsresultaten (deze worden bepaald op basis van sorteerproeven en zijn indicatief)			Eigen doelstelling gerelateerd aan landelijke doelstelling¹		
Glas	goed	hoog	90	90%	87%
Textiel	goed	hoog	44	57%	46%
Oud papier en karton	goed	hoog	99	90%	90%
Kunststoffen	goed	slecht	37	30 kg/aansl	31
Riolering					
Calamiteiten rioolstelsel	goed	hoog	1	0	0
Aantal IBA's	goed	hoog	4		8

¹ De percentages worden berekend aan de hand van sorteerproeven.

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	2.807.825	2.754.959	2.792.368	37.409 N
Baten	2.890.685	2.885.383	2.945.763	60.380 V
Saldo Deelprogramma	-82.861	-130.425	-153.396	22.971 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Personeel van derden	1.089	0	1.089 V
Energie	28.203	25.653	2.550 V
Ov. aankopen/uitbesteding duurz.goederen	10.091	33.505	23.414 N
Betaalde belastingen	632	443	189 V
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	881.407	873.468	7.939 V
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	570.077	564.871	5.207 V
Overige inkomensoverdrachten	29.926	828	29.099 V
Reserveringen	0	76.401	76.401 N
Kapitaallasten	568.369	552.036	16.333 V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	665.165	665.165	0 -
Totaal Lasten	2.754.959	2.792.368	-37.409
Baten			
Toegerekende rente	92.358	92.359	0 V
Overige opbrengsten goederen en diensten	1.538.289	1.366.515	171.774 N
Belasting op producenten	63.480	65.730	2.250 V
Belasting op inkomen van gezinnen	1.170.184	1.161.300	8.884 N
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	21.072	257.360	236.288 V
Reserveringen	0	2.500	2.500 V
Totaal Baten	2.885.383	2.945.763	60.380
Saldo deelprogramma	-130.425	-153.396	22.971

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
LASTEN		
<i>Ov. aankopen/uitbesteding duurzame goederen</i> De overschrijding wordt veroorzaakt door de aanleg van de terreinverharding voor de afvalinzameling met afzetcontainers.	23.000	N
<i>Overige inkomensoverdrachten</i> Deze heeft vooral te maken met de onderschrijding bij de garantieprijzen voor oud papier. In 2014 is er niets uitgekeerd (voordeel € 23.000). Daarnaast is er minder besteed aan akoestische onderzoeken en milieucommunicatie.	29.000	V
<i>Reserveringen</i> Op grond van een notitie riolering van de CommissieBBV moest onze egalisatiereserve riolering worden omgezet naar de voorzieningen (door derden beklemde middelen). Als gevolg hiervan wordt het saldo op het terrein van de riolering als een mutatie op de voorziening op het betrokken deelprogramma verantwoord. De notitie is van november 2014. Op ramingsbasis was dit niet opgenomen.	76.000	N
<i>Kapitaallasten</i> Doordat de rioleringskredieten niet volledig zijn besteed in 2014 is sprake van een onderschrijding van de geraamde afschrijvingslasten.	16.000	V
BATEN		
<i>Overige opbrengsten goederen en diensten</i> De opbrengst van de afvalstoffenheffing is dit bedrag lager uitgevallen. Over de oorzaken is in 2014 uitgebreid gerapporteerd.	172.000	N
<i>Inkomensoverdrachten van overheid (niet-Rijk)</i> In 2014 zijn forse bedragen ontvangen van Nedvang. Hierin waren ook afrekeningen van voorgaande jaren betrokken. Per saldo is er over het jaar 2014 een bedrag gestort in de egalisatiereserve vuilverwerking. We hadden een onttrekking geraamd van € 61.000.	236.000	V
<i>Overige afwijkingen:</i> Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:	13.000	V
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	23.000	V

Deelprogramma 2.1 Cultuur

Omschrijving van het deelprogramma

Naast de subsidiëring van de openbare bibliotheek vallen het kunst en cultuurbeleid, oudheidkunde en musea en cultureel erfgoed onder dit programma evenals het vormings- en ontwikkelingswerk. Kunst en cultuur behelst voornamelijk de amateurkunst (muziek, theater, dans, cultuurhistorie e.d.).

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1510 Openbaar bibliotheekwerk
- 1511 Vormings- en ontwikkelingswerk
- 1540 Kunst en cultuur
- 1541 Oudheidkunde / Musea

Wat willen we bereiken?

- Stimulering van een rijk en gevarieerd cultuurbezit en cultureel leven, waarbij we wel meer en meer uitgaan van de zelfredzaamheid en initiatiefrijkheid van instellingen en burgers.
- Een structurele ombuiging van het bibliotheekwerk.
- De middelen voor de bibliotheek komen ten goede aan de doelstellingen, doelgroepen en functies die de gemeente in haar beleid vaststelt.
- Stichting Kinderboek Cultuurbezit verhuist naar een toekomstbestendige huisvesting
- Bewaken van de cultuurhistorische waarden in de gemeente.

Wat doen we ervoor?

- De subsidie voor culturele organisaties richten op stimulering deelname kinderen en jongeren een kunst en cultuur. De gemeente heeft daarbij een stimulerende en faciliterende rol.

Wat hebben we bereikt?

- In 2014 is de verbouw van het kerkje van Wetsinge afgerond, en is de molen van Wetsinge in eigendom gekomen van de Molenstichting. Restauratie is gestart. Zie ook bij Recreatie en Toerisme.
- In 2014 is het voorstel uitgewerkt voor een structurele ombuiging van het bibliotheekwerk in 2015. Dit voorstel is begin 2015 vastgesteld door de raad.
- De subsidie is besteedt aan de huidige voorzieningen. Specifieke aandacht ging naar mensen met een achterstandssituatie en niet-gebruikers van de bibliotheek.
- Het eigendom van de aula is overgedragen aan de Stichting, de planvorming voor de verhuizing is afgerond.
- Dit gebeurt in de gebouwde omgeving met name via wettelijk instrumentarium, bijvoorbeeld monumentvergunningen, toetsing aan de welstandsnota en beschermde dorpsgezichten. De erfgoedcommissie heeft een inventarisatie gemaakt van waardevolle panden welke betrokken wordt bij de actualisatie van het buitengebied.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De structurele subsidies zijn verleend, daarnaast zijn er ook enkele incidentele subsidies verleend voor culturele activiteiten/projecten.

- Het vaststellen van nieuw bibliotheekbeleid en het uitwerken hiervan.
- Door middel van afspraken meer sturing geven aan de invulling van de functies van de bibliotheek.
- Faciliteren van Stichting Kinderboek Cultuurbezit.
- Cofinanciering van € 50.000.
- Overdragen van het pand Kerkpad 2 te Winsum (de voormalige aula).
- Het uitvoeren van een inventarisatie van beeldbepalende/karakteristieke panden in het buitengebied van onze gemeente.
- Het opstellen van een planologisch beschermende regeling voor deze cultuurhistorische panden.
- Het nieuwe bibliotheekbeleid is begin 2015 vastgesteld door de raad.
- Het jaar 2014 heeft in het teken gestaan van nieuwe afspraken maken voor 2015. We hebben duidelijke afspraken gemaakt over besteding van de subsidie.
- Uitgevoerd. De voormalige aula is in 2014 aan de Stichting verkocht.
- Uitgevoerd. Het bedrag is gereserveerd tbv realisatie.
- Uitgevoerd.
- Uitgevoerd.
- Dit geschiedt via een hernieuwde actualisering van het bestemmingsplan buitengebied, die in 2015 zal worden afgerond.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Het stimuleren van de deelname van kinderen en jongeren aan diverse uitingsvormen van kunst en cultuur, zoals theater, amateurkunst, literatuur, cultuurhistorie, muziek, beeldende kunst.					
Aantal lidmaatschappen bibliotheek volwassenen	goed	middel	1941	1.996	2017
Aantal lidmaatschappen bibliotheek jeugd tot 18	goed	middel	2206	2.159	2.058
Aantal bezoekers website bibliotheek	goed	middel	18946	16.000	16.398
Fysieke bezoekers vestigingen Winsum en Baflo	goed	middel	64552	70.000	
Aantal leerlingen < 18 jaar gesubsidieerde muziekkorpsen	goed	middel	123	170	124
Aantal leerlingen muziekschool Noord Akkoord < 18 jaar	goed	middel	56	70	66
Aantal leerlingen < 18 jaar gesubsidieerde toneelverenigingen	goed	middel	51	55	53
Aantal bezoekers museum Wierdenland Volwassenen + kinderen tot 18 jaar	goed	middel	12007	7500	6252

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	659.291	723.644	673.589	50.055 V
Baten	86.139	86.111	117.802	31.691 V
Saldo Deelprogramma	573.153	637.533	555.787	81.746 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz. en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Energie	191	132	59 V
Ov. aankopen/uitbesteding duurz.goederen	120	0	120 V
Betaalde belastingen	1.757	2.849	1.092 N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	116.279	73.741	42.538 V
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	249.894	247.929	1.965 V
Overige inkomensoverdrachten	143.521	135.338	8.183 V
Reserveringen	0	2.190	2.190 N
Kapitaallasten	132.261	131.789	471 V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	79.620	79.620	0 -
Totaal Lasten	723.644	673.589	50.055
Baten			
Toegerekende rente	24.368	24.368	0 N
Huren	61.742	61.742	0 N
Overige verkopen duurzame goederen	1	0	1 N
Reserveringen	0	31.693	31.693 V
Totaal Baten	86.111	117.802	31.691
Saldo deelprogramma	637.533	555.787	81.746

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
LASTEN		
<i>Aankopen niet duurzame goederen en diensten</i>	43.000	V
De uitgaven voor gebouwenonderhoud (o.a. dak bibliotheek) zijn hoger dan de in de begroting opgenomen gemiddelde onderhoudslasten. Het nadeel resulteert in een onttrekking aan de onderhoudsvoorziening (zie baten reserveringen). Een bedrag van € 10.000 bestemd voor herinrichting openbare ruimte Obergum kerk is niet besteed. De beschikbare middelen (€ 59.000) voor het opstellen van een welstand- en erfgoednota zijn in 2014 niet besteed. Voorgesteld wordt deze bedragen weer beschikbaar te stellen in 2015.		
BATEN		
<i>Reserveringen</i>	32.000	V
Dit betreft de onttrekking aan de onderhoudsvoorziening i.v.m. met hogere uitgaven gebouwen onderhoud dan de in de begroting opgenomen gemiddelde kosten.		
<i>Overige afwijkingen:</i>	7.000	V
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	82.000	V

Deelprogramma 2.2 Onderwijs

Omschrijving van het deelprogramma

Goed onderwijs is één van de sleutels tot maatschappelijk succes.

Dit programma geeft aan hoe wij deze zorg inhoudelijk gestalte geven op grond van de wettelijke taken en de geformuleerde beleidsuitgangspunten en hoe de randvoorwaarden (huisvesting) zo goed mogelijk kunnen worden gecreëerd.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1420 Openbaar Basisond. excl. huisvesting
- 1421 Openbaar Basisond. onderwijshuisvesting
- 1422 Bijzonder basisonderwijs, excl. huisv.
- 1423 Bijzonder basisonderwijs, huisvesting
- 1443 Bijz. voortgezet onderwijs, huisvesting
- 1480 Gemeensch. baten en lasten onderwijs

Wat willen we bereiken?

- Samenwerking tussen peuterspeelzalen, kinderopvang en basisscholen stimuleren en faciliteren. Samenwerking tussen bijzonder en openbaar onderwijs stimuleren.
- De gebouwenkwaliteit in het primair onderwijs voor de lange termijn op een verantwoord niveau handhaven.
- Een brede school ontwikkelen in Winsum of in Baflo.
- Een goede lokale en provinciale samenwerking tussen onderwijs en (jeugd)zorg.

Wat hebben we bereikt?

- Er is structureel contact over doorgaande lijn/harmonisatie kinderopvang en peuterspelzaalwerk en het concept geïntegreerde kind.
- De gebouwenkwaliteit is in orde. Per 1 januari 2015 zijn scholen zelf verantwoordelijk geworden voor groot onderhoud.
- De ontwikkeling van de brede scholen in Baflo en Winsum is in voorbereiding.
- Met onderwijspartijen zijn afspraken gemaakt over zorgroutes.

Wat doen we ervoor?

- De BMW-DAL-gemeenten en de Provincie Groningen hebben een Kennisplatform Kindvoorzieningen Noord-Groningen ingericht. Het platform verzamelt actuele werkbare vormen van samenwerking en informeert gemeenten, scholen, kinderopvang- en peuterspeelzaal-organisaties.
- In samenwerking en overleg met schoolbesturen wordt een nieuw Integraal Huisvestingsprogramma opgesteld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het Kennisplatform heeft een adviesrol in de ontwikkeling van de brede scholen van Baflo en Winsum gehad.
- Er is een nieuw IHP vastgesteld.

- Samen met de schoolbesturen onderzoeken of een geïntegreerde kindvoorziening/ een brede school in de dorpen Winsum en Baflo haalbaar is.
- De BMW-gemeenten stemmen met de Lokale schoolbesturen af over Passend Onderwijs en Jeugdzorg. Ook op Provinciaal niveau wordt afstemming gezocht met de samenwerkingsverbanden VO en PO.
- Er zijn haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. In Baflo en Winsum is voldoende draagvlak voor ontwikkeling van een brede school.
- Er zijn afspraken over wat het onderwijs aan onderwijszorg levert en wat de gemeente, in het kader van het (preventieve) jeugdbeleid levert.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2013/ 2014	streven 2013/ 2014	realisatie 2012/ 2013
VVE- BEREIK kinderen/peuters met een taal- en ontwikkelingsachterstand in de voorschoolse periode					
Bereikt aantal VVE – peuters in Winsum	goed	middel	nog niet bekend	16	22

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	1.410.821	1.485.615	2.164.807	679.193 N
Baten	6.184	15.909	15.909	1 N
Saldo Deelprogramma	1.404.637	1.469.705	2.148.898	679.193 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Loonbetalingen en sociale premies	0	-103	103 V
Sociale uitkeringen personeel	1.254	0	1.254 V
Personeel van derden	24.557	19.771	4.787 V
Betaalde belastingen	33.395	33.395	0 V
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	283.589	260.809	22.780 V
Sociale verstrekkingen in natura	345.060	285.269	59.790 V
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	112.201	95.160	17.041 V
Kapitaallasten	603.953	1.388.900	784.948 N
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	81.606	81.606	0 -
Totaal Lasten	1.485.615	2.164.807	-679.193

Baten				
Inkomensoverdrachten van het Rijk	15.909	15.909	0	N
Totaal Baten	15.909	15.909	-1	
Saldo deelprogramma	1.469.705	2.148.898	-679.193	

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
<i>Aankopen niet duurzame goederen en diensten</i>	23.000	V
Het beschikbaar gestelde bedrag voor de Brede School is niet volledig besteed in 2014. Bij de berap 2014-2 is al een bedrag doorgeschoven naar 2015. Nu aan het eind van 2014 is van het resterende bedrag nog eens 12.000 euro niet besteed. Voorgesteld wordt ook dit bedrag in 2015 opnieuw beschikbaar te stellen voor de voorbereiding Brede School. Daarnaast zijn er een aantal kleine voordelen (totaal € 11.000) ten opzichte van de geraamde uitgaven op het gebied van uitkering schade a.g.v. vandalisme bij scholen, afrekening van de financiële gelijkstelling 2013, en overige uitgaven onderwijs.		
<i>Sociale verstrekkingen in natura</i>	60.000	V
De kosten voor leerlingenvervoer zijn aanzienlijk lager dan geraamd door daling van het aantal leerlingen in het leerlingen vervoer.		
<i>Inkomensoverdrachten aan overheid (niet-Rijk)</i>	17.000	V
Scholen hebben geen beroep gedaan op het beschikbare budget voor allochtone leerlingen (€ 10.000). Door daling van het aantal leerlingen is een voordeel van € 7.000 ontstaan op het budget onderwijsbegeleiding.		
<i>Kapitaallasten</i>	785.000	N
In raadsinfo 11 hebben wij u geïnformeerd over de schattingswijziging op het gebied van de onderwijshuisvesting en de gevolgen hiervan voor de afschrijvingslasten en de stand van de reserve onderwijshuisvestingsvoorzieningen. De totale afschrijvingslasten zijn in 2014 € 785.000 hoger dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door afwaardering van boekwaarden van scholen die al waren gesloopt (De Klief en De Springplank) en door een kortere afschrijvingstermijn van een aantal scholen op grond van de nu gehanteerde historische afschrijvingstermijn. Samen met andere effecten (fictieve uitkering gemeentefonds, overige huisvestingslasten en de geraamde storting in de reserve) is de extra onttrekking aan de reserve onderwijs uitgekomen op € 582.000. Dit is iets hoger dan genoemd in raadsinfo 11.		
<i>Overige afwijkingen:</i>	6.000	V
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	679.000	N

Deelprogramma 2.3 Volksgezondheid & maatschappelijke ondersteuning

Omschrijving van het deelprogramma

Tot het deelprogramma volksgezondheid en maatschappelijke ondersteuning behoren die onderdelen van de gezondheidszorg en het openbaar bestuur die zich richten op ziektepreventie, de bescherming en bevordering van de gezondheid van de gehele bevolking of van groepen binnen de bevolking. Onder het deelprogramma vallen verder de individuele Wmo-voorzieningen die het Wmo-loket gemeente verstrekt, het Algemeen Maatschappelijke Werk, het Centrum voor Jeugd en Gezin en het beleid ten aanzien van begraven en begraafplaatsen.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1620	Maatschappelijke begeleiding en advies
1622	Huishoudelijke verzorging
1652	Individuele voorzieningen
1714	Openbare gezondheidszorg
1715	Centra Jeugd en Gezin (jeugdgezondheid)
1716	Centra Jeugd en Gezin (onderdeel WMO)
1724	Lijkbezorging
1732	Baten begraafplaatsrechten

Wat willen we bereiken?

- Versterken van de eigen kracht van inwoners. De zelfredzaamheid van inwoners vergroten. Oplossingen van vraagstukken eerder vinden in het voorliggende veld en het sociale netwerk van bewoners.
- Een vangnet vormen voor inwoners die zich niet zelf kunnen redden.
- Vragen over opvoeden en opgroeien zo snel mogelijk beantwoorden en risicjongeren en hun gezinnen zo snel mogelijk adequate hulp en ondersteuning bieden.

Wat hebben we bereikt?

- Versterken van eigen kracht van bewoners is uitgangspunt voor uitvoering door maatschappelijk werk, consultants Wmo en CJG-partners. Dit uitgangspunt is verankerd in de visienota Sociaal domein, Startnota 3D en de beleidsplannen Wmo en jeugdhulp.
- Via het Wmo-loket zijn diverse voorzieningen in het kader van Wmo verstrekt. Steunpunt mantelzorg heeft mantelzorgers ondersteund. Het CJG heeft gezinnen ondersteund.
- Ouders en jeugdigen konden in 2014 met alle vragen terecht bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG heeft een zorgroute ontwikkeld met het primair onderwijs om problematiek van risicokinderen zo snel mogelijk te signaleren en samen op te pakken. Het CJG heeft contacten met de huisartsen voor afstemming over gezinnen. Diverse organisaties bleven de Verwijsindex Zorg voor Jeugd Groningen gebruiken voor het signaleren van zorgen.

- Voorbereid zijn op het uitvoeren van de nieuwe wettelijke taken met betrekking tot jeugdzorg. Op 1 januari 2015 willen we een nieuw stelsel voor jeugdzorg ingericht hebben.
- De voorbereiding op de transitie is in BMW-verband opgepakt. In 2014 zijn de visienota sociaal domein, de startnota 3D BMW, het beleidsplan jeugdhulp BMW 2015-2018, de verordening jeugdhulp en de nadere regels opgesteld. Met de CJG kernpartners is een contract afgesloten voor 2015 voor het uitvoeren van de wettelijke taken. Op provinciaal niveau heeft de RIGG contracten afgesloten met zorgaanbieders om de zorgcontinuïteit voor 2015 te garanderen.
- Zorgen dat alle kinderen en jongeren een zo passend mogelijke plek in het onderwijs krijgen.
- Er is bestuurlijk overleg gevoerd met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs over de ondersteuningsplannen voor Passend Onderwijs.
- Individuele Wmo-voorzieningen verstrekken binnen huidige financiële kader.
- Waar dat noodzakelijk bleek is binnen de kaders een maatwerkvoorziening verstrekt.
- Zorgdragen voor optimale voorwaarden voor het maken van gezondheidsbevorderende keuzes.
- De buurtsportcoaches zijn druk bezig om met onze inwoners vorm te geven aan bewegen en sporten voor kwetsbare doelgroepen.
- Een samenhangend pakket voor zorg voor jongere kinderen en hun ouders.
- De GGD heeft het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg uitgevoerd, als onderdeel van het CJG.

Wat doen we ervoor?

- Opstellen en uitvoeren werkplan 2014 voor De Kanteling. Manieren zoeken om het sociale netwerk van inwoners nog meer te betrekken in het zoeken naar oplossingen.
- Verbindingen leggen tussen het Wmo-loket, vrijwilligersorganisaties, andere professionele maatschappelijke organisaties en SoZaWe om de klant zo goed mogelijk van dienst te zijn bij het vinden van oplossingen voor hun situatie.
- Actief communiceren over de kanteling om een omslag in denken van de burger te bewerkstelligen. Uitvoering geven aan het communicatieplan.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We hebben een beleidsplan Wmo 2015-2018 opgesteld. Daaruit volgt een nieuwe uitvoeringsnota. In de uitvoeringsnota wordt ook aandacht besteed aan de Kanteling.
- Het Wmo-loket heeft de verbanden met een aantal organisaties versterkt.
- Er is veel gecommuniceerd over de wijzigingen in ondersteuning. Door middel van krantenberichten, brieven en voorlichting (kanteltheater en bv seniorenvoorlichters etc).

- Er op toezien (regie) dat de uitvoerende instanties in hun werkwijze de eigen kracht van cliënten centraal stellen en volgens de gedachte van de kanteling te werk gaan.
- Eigen bijdrage invoeren voor Wmo-voorzieningen.
- Het bestaande aanbod van voorliggende voorzieningen goed in beeld brengen en het aanbod verder ontwikkelen/uitbreiden. Het ontwikkelen van een voorziening voor Hulp in het Huishouden.
- Inzetten op preventie en samenwerking onder professionals.
- Het algemeen maatschappelijk werk (AMW) meer inzetten op preventie.
- Anticiperen op de overheveling van functie begeleiding en persoonlijke verzorging uit de AWBZ en andere ontwikkelingen in de AWBZ.
- Meer verbinding leggen tussen Wmo (zorg en maatschappelijke ondersteuning) en Werk en inkomen (Sozawe) om inwoners die dat nodig hebben, goed te ondersteunen.
- Samenwerking in het CJG tussen kernpartners verder versterken.
- In samenwerking met andere gemeenten de decentralisatie van de jeugdzorg verder voorbereiden. Op provinciaal niveau de Routekaart transitieplan uitvoeren. In BMW-verband het CJG verder doorontwikkelen.
- Onderdeel van de lopende contracten.
- De raad heeft het beleidsplan Wmo en de verordening vastgesteld. We gaan klanten dit jaar informeren en een eigen bijdrage gaan vragen voor alle mogelijke vormen van Wmo-ondersteuning.
- Er zijn op dit moment verschillende sociale kaarten in omloop. Het aanbod aan algemene voorzieningen is in beeld. Voor hulp in het huishouden is voor een andere oplossing gekozen. Het is nog steeds een maatwerkvoorziening, maar indicering gebeurt resultaatgericht en er zijn afspraken met de aanbieders op basis van budgetfinanciering.
- Onderdeel van de lopende contracten.
- Onderdeel van het lopende contract.
- Sinds 1 januari 2015 voeren we de nieuwe taken uit.
- Er hebben verschillende werksessie plaatsgevonden. De samenwerking kreeg ook vorm in de integrale toegang tot ondersteuning. Dit moet in de komende jaren verder worden uitgewerkt.
- Kernpartners CJG hebben in 2014 de opdracht gekregen en ook uitgevoerd om het CJG door te ontwikkelen richting toegangspoort voor alle jeugdhulp (vanaf 2015).
- Provinciaal programmaplan is uitgevoerd. De contouren van het nieuw jeugdstelsel zijn in provinciaal verband opgesteld. De contracten voor 2015 met de zorgaanbieders zijn afgesloten. In BMW-verband is beleid voorbereid en zijn afspraken gemaakt over de basisondersteuning, de toegang tot de jeugdhulp.

- Afstemming met onderwijs over Passend Onderwijs. Met de lokale schoolbesturen afstemmen over de ondersteuning vanuit het CJG en de school. Provinciaal met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs afstemmen over de ondersteuningsplannen.
- De gemeenten hebben met de samenwerkingsverbanden Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd met de samenwerkingsverbanden. Het is niet gelukt met de lokale schoolbesturen BWME een afspraak te plannen over passend onderwijs. De schoolbesturen waren zelf nog niet geïnformeerd door hun samenwerkingsverband.
- Lokaal gezondheidsbeleid uitwerken.
- Er is alcoholpreventie en handhavingsbeleid opgesteld en vastgesteld, er is een extra contactmoment 14+ ingevoerd door de GGD, jongerenwerk is in gesprek met jongeren over alcoholverbod voor jongeren onder de 18, de buurtsportcoach heeft aandacht voor de gezonde leefstijl en het CJG heeft aandacht besteed aan het programma de "gezonde school".
- Het CJG organiseert voorlichtingsbijeenkomsten om de gezondheid van jonge kinderen en hun ouders te bevorderen.
- Het CJG heeft diverse activiteiten georganiseerd, zoals de CJG kraam op de Beestenmarkt in Winsum.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Het bieden van ondersteuning aan inwoners om de zelfredzaamheid en zelfstandigheid te herstellen, te behouden en te bevorderen.*					
Aantal behandelde aanvragen zonder externe indicering	goed	middel	330	500	376
Contacten intake niet tot aanvraag gekomen (Kantelingsgesprek)	goed	middel	150	nvt	nvt
Aantal behandelde aanvragen met externe indicering	goed	middel	25	70	40
Aantal verstrekkingen huishoudelijke verzorging	goed	laag	129	200	157
Aantal verstrekte vervoersvoorziening	goed	laag	105	200	167
Aantal verstrekte rolstoelen	goed	laag	42	60	44
Aantal verstrekte woonvoorzieningen	goed	laag	44	85	48
Aantal aanvragen afgehandeld binnen de daarvoor gestelde termijn	goed	hoog	89%	98%	92%
Het bieden van een samenhangend pakket voor de zorg voor jongere kinderen en hun ouders.					
Opkomstpercentage bij consultatiebureau	goed	middel		95%	%
Een vangnet vormen voor inwoners die zich niet zelf kunnen redden					
Aantal cliënten maatschappelijk werk	goed	middel	162	100	110
Aantal meldingen in het OGGz-netwerk	goed	laag	89	50	81

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	3.666.188	3.963.778	3.471.668	492.111 V
Baten	314.861	267.861	304.354	36.494 V
Saldo Deelprogramma	3.351.327	3.695.918	3.167.313	528.604 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Energie	902	489	413 V
Betaalde belastingen	65	650	585 N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	442.904	360.005	82.899 V
Sociale verstrekkingen in natura	1.808.934	1.520.666	288.268 V
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	707.141	638.691	68.450 V
Kapitaallasten	131.164	78.500	52.665 V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	872.668	872.668	0 -
Totaal Lasten	3.963.778	3.471.668	492.111
Baten			
Toegerekende rente	405	405	0 -
Overige opbrengsten goederen en diensten	267.456	286.939	19.483 V
Reserveringen	0	17.011	17.011 V
Totaal Baten	267.861	304.354	36.494
Saldo deelprogramma	3.695.918	3.167.313	528.604

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel

LASTEN

Afwijking in € V = vrdl
N = nadl

Aankopen niet duurzame goederen en diensten

83.000 V

Van de beschikbare middelen voor de invoering van de decentralisaties WMO en Jeugd resteert nog een bedrag van € 90.000. De invoering is echter nog niet afgerond en loopt door in 2015. Van de overige WMObudgetten is € 37.000 niet besteed. Deze overschotten worden gestort in de reserve WMO. De kosten voor groenonderhoud begraafplaatsen zijn € 34.000 hoger door extreme weersomstandigheden met massale onkruidgroei tot gevolg en door de inhuur van personeel als gevolg van vacatures. Totaal een voordeel van € 83.000. De uitgaven aan gebouwenonderhoud begraafplaatsen zijn € 17.000 hoger dan geraamd door werkzaamheden aan de muurdam in Baflo, voegwerk muur kerkhof Bellingeweer en watertappunt Ezinge. Deze hogere uitgaven worden gedekt door een onttrekking aan de voorziening gebouwenonderhoud (*zie baten reserveringen*).

Sociale verstrekkingen in natura

289.000 V

Het overschot is als volgt opgebouwd:

Indicatiekosten: € 23.000 V

Zorg in natura: € 64.000 V

PGB (afname aantal PGB-ers): € 62.000 V

Vervoersvoorzieningen: 5.600 V

Rolstoelvoorzieningen: € 130.000 V

Woonvoorzieningen: € 48.000 N

Het voordeel wordt gestort in de reserve WMO.

Inkomensoverdrachten aan overheid (niet-Rijk)

68.000 V

Op het gebied van maatschappelijk werk en openbare gezondheidszorg resteert een bedrag van € 23.000; geen uitgaven voor Eigen kracht Centra en overschot op het budget psychosociale ondersteuning.

De huisvestingskosten voor de Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar zijn € 12.000 lager, deels door een correctie op de huisvestingskosten 2013.

Van het beschikbare budget Centrum Jeugd en Gezin resteert nog € 33.000.

Kapitaallasten

53.000 V

De lagere kapitaallasten zijn het gevolg van investeringsachterstanden op het gebied van legionella bestrijding.

BATEN

Overige opbrengsten goederen en diensten 19.000 V

De inkomsten aan eigen bijdragen WMO zijn € 13.000 hoger door toename van het aantal aanvragers die op basis van hun inkomen een hogere eigen bijdrage moeten betalen.

De inkomsten voor begraafplaatsrechten zijn € 6.000 hoger dan de, bij de eerste bestuursrapportage naar beneden bijgestelde, raming.

Reserveringen 17.000 V

Onttrekking voorziening onderhoud gebouwen ter dekking hogere uitgaven onderhoud begraafplaatsen.

Overige afwijkingen:

Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:

Saldo van het Deelprogramma 529.000 V

Deelprogramma 2.4 Sociale zaken en Werk

Omschrijving van het deelprogramma

Met de uitvoering van sociaal beleid begeleiden we werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden naar de arbeidsmarkt, zodat ze zelfstandig en onafhankelijk van de overheid in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Voor inwoners die dat niet kunnen, zorgen we voor een financieel vangnet en maatschappelijke ondersteuning om zelfredzaamheid en actief meedoen in onze samenleving te stimuleren. Binnen dit programma valt ook de inburgering van nieuwkomers. In een afzonderlijk jaarverslag zal uitgebreider worden ingegaan op de resultaten van 2014.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1610	Bijstandsverlening en inkomensvoorz.
1611	Werkgelegenheid
1614	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid
1621.1	Vreemdelingen
1623	Participatiebudget

Maatschappelijke ontwikkeling

Het jaar 2014 was het voorbereidingsjaar op de invoering van de Participatiewet en de verdere intensivering van de samenwerking in BMW-verband op het terrein van werk en inkomen en de transitiejeugd en zorg. De gemeenten hebben grote opgaven op het sociaal domein met minder geld.

Welke successen kunnen we melden?

- De klanten hebben hun uitkeringen tijdig en rechtmatig gekregen. Daarnaast zijn voor de kerst de koopkrachttoeslag (landelijk) en fashioncheques (lokaal) uitgekeerd;
- de verordeningen op het terrein van de Participatiewet zijn met zeven gemeenten voorbereid;
- het minima- en armoedebelief van de vier BMW-gemeenten is geharmoniseerd;
- de voorbereidingen voor de invlechting van SoZa Eemsmond in SoZaWe BMW zijn afgerond en moet resultaat gaan hebben in 2015;
- het jongerenloket op het werkplein is geopend (januari 2014);
- in het kader van verbetering en meer eenduidigheid van de informatievoorziening is er een website ontwikkeld: www.werkpleinnoord-groningen.nl

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen hadden we geformuleerd:

1. Adequaatspelen op veranderingen in het sociale domein.
2. In BMW-verband 1% onder het niveau blijven van de totale arbeidsmarkt regio Groningen; dit voor het totale bestand gemeentelijke uitkeringsgerechtigden (WWB/IOAW/IOAZ/BZ).
3. 80% van de nieuwe uitkeringsgerechtigden heeft binnen 10 werkdagen een werk- en een uitkeringsintake en weet aan welke activiteiten hij/zij deelneemt.
4. Uitkeringsgerechtigden met direct kans op werk bemiddelen op het werkplein, waarbij 75% binnen 6 maanden werk heeft.
5. Uitkeringsgerechtigden die op termijn kans hebben op de arbeidsmarkt opnemen in de werkleeromgeving; 50% heeft binnen een jaar werk.
6. Invulling geven aan maatschappelijke ondersteuning (Pact van Samenredzaamheid, Meedoen en vrijwilligerswerk).
7. Alle burgers met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum maken gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Doelstelling 1:

Adequaat inspelen op veranderingen in het sociale domein.

Activiteiten

- Samen met zeven gemeenten de verordeningen voorbereiden;
- Deelname aan de project- en stuurgroep Transities in Samenhang van de BMW-gemeenten;
- Het minimabeleid laten aansluiten bij WMO/AWBZ-beleid (eigen bijdrage en compensatie eigen risico);
- Uitwisseling en overleg met WMO-consulenten over de veranderingen;
- Meewerken aan de integrale toegang voor het sociaal domein;
- Invlechten Sociale Zaken BMW en samenwerking Ability intensiveren.

Doelstelling 2:

In BMW-verband 1% onder het niveau blijven van de totale arbeidsmarkt regio Groningen; dit voor het totale bestand gemeentelijke uitkeringsgerechtigden (WWB/IOAW/IOAZ/BZ).

Activiteiten

- Eigen werkgeversbenadering en vacaturewerving;
- Samenwerking in de arbeidsmarktregio (Noord-Groningen en Groningen);
- Gezamenlijk projecten in het kader van Versnellingsagenda (provinciaal), ESF-J (jongeren) en ESF.

Doelstelling 3:

80% van de nieuwe uitkeringsgerechtigden heeft binnen 10 werkdagen een werk- en een uitkeringsintake en weet aan welke activiteiten hij/zij deelneemt.

Activiteiten

- Voorlichting en aanvraag op één dag voor alle aanvragers van de BMW-gemeenten.

Doelstelling 4:

Uitkeringsgerechtigden met direct kans op werk bemiddelen op het werkplein, waarbij 75% binnen 6 maanden werk heeft.

Activiteiten

- Jongerenloket geopend en gericht op terugkeer naar school of werk (in samenwerking met Noorderpoort, Leerplicht en RMC);
- Workshops en trainingen (sollicitatietrainingen, workshop netwerken, VCA, lassen enz.);
- maandelijks reuring in de tent met gemiddeld zeven uitzendbureaus;
- "Aan de Bak" individuele begeleiding van werkzoekenden op het werkplein;
- Wanneer niet direct bemiddelbaar dan naar het Test- en Trainingscentrum.

Doelstelling 5:

Uitkeringsgerechtigden die op termijn kans hebben op de arbeidsmarkt opnemen in de werkleeromgeving; 50% heeft binnen een jaar werk.

Activiteiten

- Het Test- en Trainingscentrum in Wehe den Hoorn is verder ontwikkeld. In 2014 zijn 102 mensen op het TTC geplaatst en begeleid; Bij 51 personen heeft dit geleid tot beëindiging van de uitkering: 37 werk, 2 naar school, 3 een WSW-contract, 1 een Wajong-uitkering en 9 personen met overige redenen (verhuizing, fraude, detentie);

- Daarnaast zijn er 13 mensen die in deeltijd werken en nog een gedeeltelijke uitkering hebben.
- 20 Cliënten zitten ultimo 2014 op een Werkervaringsplaats. De verwachting is dat een groot deel van deze cliënten zal uitstromen naar werk. Een deel van deze mensen volgt een horecaopleiding of een las-opleiding. 16 Cliënten zijn om diverse redenen teruggegaan naar de werkcoach. Geen van deze cliënten zijn aan hun lot overgelaten. Bij allen is een passend traject gaande. Dit kan ook doorverwijzing naar de hulpverlening zijn.

Doelstelling 6:

Invulling geven aan maatschappelijke ondersteuning (Pact van Samenredzaamheid, Meedoen en vrijwilligerswerk).

Activiteiten

- Het project Meedoen voor BMW heeft in 2014 een vervolg gekregen, waarin met name inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zijn begeleid.
- De steunpunten Vrijwilligerswerk (Winsum/De Marne, St. Welzijn Bedum en St. Werk op Maat) werken nauw samen en stemmen activiteiten op elkaar af.
- In het kader van Pact voor Samenredzaamheid zijn op diverse plekken in het gehele werkgebied Eigen Kracht Cafés gehouden. Deze hebben in Bedum, Kruisweg en Uithuizen een vervolg gekregen. In het kader van het Pact worden diverse andere activiteiten ontwikkeld.

Doelstelling 7:

Alle burgers met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum maken gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen.

Activiteiten

- Naast de aanvragen bijzondere bijstand en minimabeleid is in 2014 de tegemoetkoming koopkracht in uitgekeerd;
- In december hebben burgers met een inkomen op het sociaal minimum een fashioncheque gekregen;
- De BMW-gemeenten hebben in het armoedebelief flankerend beleid ontwikkeld voor organisaties die ondersteuning bieden aan burgers met inkomen op het sociaal minimum.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Vermindering van het aantal personen in de gemeente Winsum dat afhankelijk is van een uitkering in het kader van de Wet Werk en Bijstand, BBZ, IOAW en IOAZ.					
Uitkeringsbestand	goed		+ 13 %	+ 10 %	+ 15 %
Cliënten die bemiddelbaar zijn	goed		27,5 %	33 %	66 %
Doorlooptijd aanvraag – toekenning	goed		10 werkdagen	2 weken	6 dagen
Doorlooptijd aanvraag – traject	goed		10 werkdagen	2 weken	6 dagen
Inzet werkleer en scholingsinstrumenten	goed		27,5 %	33 %	66 %
Cliënten in de WWB	goed	middel	286	277	252

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	7.403.836	7.931.652	7.779.912	151.739 V
Baten	5.793.741	6.115.989	6.175.931	59.942 V
Saldo Deelprogramma	1.610.095	1.815.663	1.603.981	211.681 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Personeel van derden	311.618	298.859	12.758 V
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	26.042	48.003	21.961 N
Sociale uitkeringen in geld	4.373.909	4.236.629	137.280 V
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	2.190.825	2.205.530	14.704 N
Overige inkomensoverdrachten	319.081	298.516	20.565 V
Kapitaallasten	9.242	9.242	0 -
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	700.935	683.134	17.802 V
Totaal Lasten	7.931.652	7.779.912	151.739
Baten			
Inkomensoverdrachten van het Rijk	5.979.989	5.962.617	17.372 N
Baten vergoedingen & verhaal soc.uitk.	120.000	196.914	76.914 V
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	16.000	16.400	400 V
Totaal Baten	6.115.989	6.175.931	59.942
Saldo deelprogramma	1.815.663	1.603.981	211.681

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel

Afwijking in €

V = vrdl

N = nadl

LASTEN

Gezien de grote samenhang tussen de afwijkingen tussen de kostensoortgroepen worden de afwijkingen per onderwerp / regeling toegelicht.

Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen

66.000 V

De gebundelde uitkering is vastgesteld op € 3.287.159. De werkelijke bijstanduitgaven bedroegen € 3.635.501. Hiervan komt de eerst 10% (€ 328.716) voor rekening van de gemeente. Voor het tekort boven de 10% (€ 19.626) wordt een IAU (Incidentele Aanvullende Uitkering) aangevraagd bij het Rijk. Van het tekort komt € 100.000 ten laste van de exploitatie. Het meerdere wordt onttrokken aan de reserve WWB. Per saldo hierdoor hier geen afwijking.

De BBZ (Bijstand besluit Zelfstandigen) betreft een open-einde regeling. Het aantal uitkeringsgerechtigden dat hier gebruik maakt is moeilijk te voorspellen. De financiering is gebaseerd op een % van de uitgaven-ontvangsten + af te dragen normbedrag. Deze normbedragen zijn pas bekend aan het eind van het jaar. 2014 laat een voordeel zien van € 12.000 ten opzichte van de raming.

Aan het eind van het jaar worden de WWB debiteuren beoordeeld op courantheid/inbaarheid, voordeel € 54.000.

Gemeentelijk armoede en schuldenbeleid

85.000 V

De kosten voor inhuur advies voor schuldhulpverlening waren lager dit jaar (voordeel € 14.500).

Er is voor een lager bedrag kwijtscheldingen verleend dan geraamd (voordeel € 15.500).

Op de budgetten voor bijzondere bestaanskosten is een bedrag van € 55.000 niet besteed. Het betreft hier open-einde regelingen waardoor het gebruik kan afwijken van de raming. Ondanks een toename van het aantal WWB-ers is er geen groter beroep gedaan op de bijzondere bestaanskosten.

Ability

42.000 V

In 2014 is een bedrag terug ontvangen van Ability. Het betreft de afrekening 2013.

Participatiebudget

In 2014 is een rijksbijdrage ontvangen van € 434.325 voor re-integratie en besteed.

Overige trajecten

27.000 V

In 2014 zijn een aantal trajecten ondersteund op het gebied van re-integratie waarvan de lasten worden gedekt door een onttrekking aan de reserve WWB en/of de reserve WMO. Het project Wijkleerbedrijf is pas eind 2014 gestart. Hierdoor is een groot deel van dit budget nog niet besteed.

Onderzoek toekomstscenario's Soza

30.000 N

In 2014 is door de BMWG gemeenten onderzoeksbureau Nautus ingehuurd om de toekomstscenario's uit te werken voor sociale zaken Werk en Inkomen. De uitgaven worden tot een bedrag van € 18.000 gedekt door de begroting van de bedrijfsvoering soza.

<i>Bedrijfsvoering Sociale Zaken</i>	18.000	V
Het aandeel in de kosten voor de bedrijfsvoering van Sociale zaken en het werkplein is € 18.000 voordeliger dan geraamd (geraamd € 674.000, werkelijk € 655.000).		

<i>Overige afwijkingen:</i>	4.000	V
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		

<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	212.000	V
------------------------------------	---------	---

Deelprogramma 2.5 Welzijn

Omschrijving van het deelprogramma

Bij het deelprogramma welzijn gaat het om voorzieningen voor burgers van de Gemeente Winsum die de sociale kwaliteit van leven en welzijn bevorderen. Er ligt een duidelijke relatie met deelprogramma volksgezondheid en maatschappelijke ondersteuning.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1630.1 Sociaal-cultureel werk
- 1630.2 Jeugd- en jongerenwerk
- 1630.3 Ouderenwerk
- 1650 Kinderdagopvang

Wat willen we bereiken?

- Inwoners meer verantwoordelijkheid geven voor het in standhouden van hun woon- en leefomgeving.
- Inwoners meer verantwoordelijkheid geven voor het versterken van sociale samenhang in hun wijk of dorp. Het probleemoplossend vermogen van de bewoners vergroten.
- Het stimuleren en ondersteunen van vrijwilligers en vrijwilligerswerk.
- Duidelijkheid scheppen over de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente ten aanzien van accommodaties ten behoeve van maatschappelijke functies.
- Meer mantelzorgers bereiken met een ondersteuningsaanbod.
- Het welzijn van jongeren in een vroeg stadium positief stimuleren.

Wat doen we ervoor?

- De mogelijkheden/haalbaarheid verkennen van dorpsbudgetten waarbij de dorpsbewoners zelf beslissen over de besteding. (pilot Adorp)
Inwoners faciliteren zodat zij zelf meer zorg dragen voor de eigen leefomgeving, zoals zelf groen onderhouden.
- Verstrekken van leefbaarheidssubsidie voor buurtinitiatieven.

Wat hebben we bereikt?

- Inwonersinitiatieven zijn gehonoreerd en/of gefaciliteerd.
- Adorp heeft een dorpsplan opgesteld. Baflo is gestart, evenals Sauwerd, Ezinge en Winsum ZO.
- Het steunpunt vrijwilligerswerk ondersteunt vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en heeft bijzonder aandacht voor kwetsbare groepen.
- Er is nieuw dorpshuizenbeleid vastgesteld.
- Het steunpunt mantelzorg ondersteunt mantelzorgers die het nodig hebben.
- Het CJG signaleert en verwijst zo nodig door.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Er zijn voorbereidingen getroffen om een haalbaarheidsverkenning te starten. In het uitvoeringsplan van de dorpsvisie Adorp zijn met de gemeente Winsum afspraken gemaakt over verdeling van taken op gebied van onderhoud/aanpassing van leefomgeving.
- In 2015 hebben meer inwoners dan in vorige jaren een leefbaarheidssubsidie aangevraagd.

- Gerichte inzet van het opbouwwerk. Inwoners faciliteren een dorps- of wijkplan te maken en uit te voeren.
- Het Steunpunt vrijwilligerswerk voert haar opdracht uit. Daarbij wordt de verbinding gelegd tussen verschillende partijen. De samenwerking met Sociale zaken en de Wmo wordt versterkt.
- In het Beleidsplan Wmo 2015-2018 wordt aandacht besteed aan vrijwilligers en vrijwilligerswerk. Het vrijwilligersbeleid van de gemeente Winsum wordt herijkt.
- Het formuleren van een beleidskader voor het te voeren accommodatiebeleid conform de bestuursopdracht.
- Het Steunpunt Mantelzorg krijgt opdracht om meer zicht te krijgen op 'mantelzorgers in Winsum en hun behoeften aan ondersteuning.
- Ontwikkelen van een aanbod van voorzieningen / ondersteuning dat aansluit bij de behoeften van de mantelzorgers.
- Samen met jongeren en het jongerenwerk de rol van de jeugdsoosvoorziening als onderdeel van de pedagogische civil society verkennen en waar nodig versterken.
- Adorp, Baflo, Sauwerd, Ezinge en Winsum ZO worden d.m.v. externe ondersteuning en subsidie gefaciliteerd bij het opstellen van een dorps- of wijkplan.
- Het steunpunt voert de opdracht uit. De verbinding tussen SoZaWe, WMO en dorpencoördinatie is aanwezig.
- In het beleidsplan is een kader geschetst. Ondersteuning aan vrijwilligers moet verder worden uitgewerkt.
- Een beleidskader accommodatie wordt meegenomen in uitwerking van de Structuurvisie.
- Onderdeel van het lopende contract.
- Onderdeel van het lopende contract.
- De jeugdsoos is een vindplaats van het CJG. Jongerenwerk is ketenpartner in het CJG .

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Mantelzorgondersteuning					
Aantal bereikte mantelzorgers door het steunpunt mantelzorg	goed	middel	112	90	62
Stimuleren van het vrijwilligerswerk					
Aantal ingeschreven vrijwilligers bij vacaturebank	goed	middel	115	130	128
Aantal inschreven organisaties bij vacaturebank	goed	middel	118	130	160
Aantal bemiddelingen naar vrijwilligerswerk	goed	middel	188	125	228*

*dit cijfers is inclusief bemiddelingen via internet.

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	970.576	923.805	885.710	38.095 V
Baten	4.540	29.370	46.323	16.953 V
Saldo Deelprogramma	966.036	894.435	839.387	55.048 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Personeel van derden	22.032	27.259	5.227 N
Energie	2.528	2.517	11 V
Betaalde belastingen	3.849	3.870	21 N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	21.566	55.165	33.599 N
Sociale verstrekkingen in natura	6.000	9.531	3.531 N
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	224.793	195.247	29.546 V
Overige inkomensoverdrachten	339.519	286.672	52.847 V
Reserveringen	0	7.615	7.615 N
Kapitaallasten	15.435	9.751	5.684 V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	288.084	288.084	0 -
Totaal Lasten	923.805	885.710	38.095
Baten			
Huren	1.570	1.617	47 V
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	27.800	27.800	0 -
Reserveringen	0	16.906	16.906 V
Totaal Baten	29.370	46.323	16.953
Saldo deelprogramma	894.435	839.387	55.048

Toelichtingen op de afwijkingen Omschrijving onderdeel

Afwijking in € V = vrdl
N = nadl

LASTEN

Aankopen niet duurzame goederen en diensten

34.000 N

Een bedrag van € 8.000 heeft betrekking op hogere uitgaven onderhoud gebouwen (jeugdsoos Pluu en peuterspeelzaal). Deze hogere uitgaven worden geegaliseerd door een onttrekking aan de voorziening gebouwen onderhoud.

Het overige nadeel heeft betrekking op kosten waarvan de raming bij de *Inkomensoverdrachten aan overheid (niet-rijk)* staat en daar nu dus een voordeel laat zien.

<i>Inkomensoverdrachten aan overheid (niet-Rijk)</i>	30.000	V
Zie boven; voordeel als gevolg van boeking bij kostensoortgroep		
<i>Aankopen niet duurzame goederen en diensten.</i>		
Daarnaast minder noodzakelijke inspecties toezicht en		
handhaving voorschoolse voorzieningen (voordeel € 8.000).		
Overige zijn kleine afwijkingen.		
<i>Overige inkomensoverdrachten</i>	53.000	V
Van het budget dorpsverenigingen en buurtinitiatieven is €		
14.000 niet besteed. Van het budget vrijwilligers is € 7.000		
over. Van het budget kwaliteitsimpuls peuterspeelzaalwerk is €		
32.000 over.		
BATEN		
<i>Reserveringen</i>	17.000	V
Onttrekking voorziening gebouwenonderhoud.		
<i>Overige afwijkingen:</i>	11.000	N
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	55.000	V

Deelprogramma 2.6 Sport

Omschrijving van het deelprogramma

Dit deelprogramma omvat de beleidsuitgangspunten op het gebied van sport en bewegen.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1530.1 Buitensportaccommodaties
- 1530.2 Binnensportaccommodaties
- 1530.3 Zwembad
- 1530.4 Sport - algemeen
- 1531 Groene sportvelden en terreinen
- 1580 Overige recreatieve voorzieningen

Wat willen we bereiken?

- Sporten en bewegen wordt succesvol ingezet als middel om een gezonde leefstijl van de inwoners te bevorderen.
- Het realiseren van een bezuiniging op het beleidsveld sport van € 70.000.
- Meer uniformiteit in de regelingen, tarieven en overeenkomsten met de sportverenigingen.
- De basisvoorzieningen voor sport en bewegen in de complete dorpen en het dorp Winsum in stand houden wanneer voldoende draagvlak is.

Wat doen we ervoor?

- Het uitwerken van het sportbeleid; gericht op de verbeterpunten uit de sportnota.
- Het aantrekken van een sportprofessional (buurtsportcoach) en deze met een gerichte opdracht verder uitvoering te laten geven aan de sportstimulering gericht op de verbeterpunten.

Wat hebben we bereikt?

- In maart 2014 is de buurtsportcoach in Winsum aangesteld. Sindsdien zijn er nieuwe sportieve activiteiten en projecten gestart die nieuwe doelgroepen aan het sporten of bewegen krijgen. Deze activiteiten worden in 2015 voortgezet.
- In 2014 is gestart met het inventariseren en samenstellen c.q. inzichtelijk maken van de kosten voor het uitoefenen van sport met als doel te komen tot een harmonisatie van de sporttarieven in 2015.
- De lappendeken is verder geïnventariseerd, in 2015 zal eerst worden gestreefd naar een gelijke financiële uitgangssituatie voor alle verenigingen.
- Dit vormt nog steeds het uitgangspunt bij de uitvoering van het sportbeleid

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Op grond van de sportnota zijn diverse projecten op het gebied van sportstimulering, accommodatiebeleid en gebiedsontwikkeling (Winsum-West) in gang gezet. De voortgang wordt eens per kwartaal intern kortgesloten in de projectgroep Sport.
- Er zijn sinds 1 maart 2014 buurtsportcoaches actief in de gemeente. Op basis van ingediende sportideeën en de uitgangspunten van de sportnota, is een uitvoeringsplan opgesteld. De buurtsportcoaches zijn vanaf de zomer 2014 actief bezig met het opstarten van sportieve projecten. Begin februari 2015 is een tussenstand gepresenteerd aan de raad.

- Het vormen van een sportstimuleringsfonds met daarbij criteria zodat verenigingen en organisaties projecten kunnen starten ter bevordering van het sporten en bewegen.
- Het onderzoeken van het idee van een breed sportplatform met het doel sportverenigingen en andere uitvoerende partners te betrekken bij de uitwerking en uitvoering van het sportstimuleringsbeleid.
- Het nader invulling geven aan de bezuinigingen die in het nieuwe sportbeleid ingebracht zijn.
- De harmonisatievoorstellen genoemd in de sportnota 2013-2020 nader uitwerken in samenspraak met de sportverenigingen; Nieuwe tarievenverordening opstellen.
- Het opstellen van een meer-jaren investeringsplan voor de sportaccommodaties.
- Het stimuleren van het gezamenlijk en efficiënt gebruik van de bestaande sportaccommodaties.
- Het afstoten van het sportpark in Adorp in goed overleg met de voetbalvereniging en de vereniging van dorpsbelangen.
- Het in stand houden van veilige sportattributen (basisuitrusting) in de sportaccommodaties.
- Ontwikkeling sport Winsum West.
- Er is in 2014 een sportstimuleringsfonds opgesteld.
- De buurtsportcoach werkt aan een overzicht van het gemeentelijke sportaanbod "Sportaanbod in kaart".
- De bezuiniging wordt met name gezien in het efficiënter beheren en exploiteren van sportaccommodaties.
- De inventarisatie per accommodatie is in de afrondingsfase, daarna kan de bezuiniging concreet worden gemaakt en besproken met de verenigingen (voorjaar 2015).
- Volgt uit de harmonisatieopdracht.
- Onderwerp van gesprek in Winsum-West, idee van verenigingen op sportpark Sauwerd.
- Afgerond.
- De basisuitrusting in de gymzalen wordt samengesteld op grond van onderwijsnorm (verenigingen mogelijk meeliften in onderhoudscontract, maar zelf verantwoordelijk voor eigen attributen).
- In oktober 2014 is de startnotitie vastgesteld. Het proces om te komen tot een ontwikkelvisie en uitvoeringsstrategie is gestart met een eerste verkenning onder de gebruikers van het gebied en andere (mogelijke) belanghebbenden.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
uitvoeringsplan buurtsportcoach wordt na 2 jaar getoetst aan de hand van algemene indicatoren en per (uitgevoerd) project (zie uitvoeringsplan buurtsportcoaches).	Goed	Middel		*	*

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	1.140.731	1.202.105	1.200.406	1.699 V
Baten	202.517	192.103	222.780	30.678 V
Saldo Deelprogramma	938.214	1.010.002	977.626	32.377 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Loonbetalingen en sociale premies	87.297	85.370	1.927 V
Personeel van derden	50.411	54.553	4.141 N
Energie	54.286	60.658	6.371 N
Ov. aankopen/uitbesteding duurz.goederen	30.435	34.015	3.580 N
Betaalde belastingen	19.740	19.552	188 V
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	446.760	406.468	40.292 V
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	36.597	36.102	495 V
Overige inkomensoverdrachten	123.577	120.233	3.344 V
Reserveringen	0	35.752	35.752 N
Kapitaallasten	244.476	239.313	5.164 V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	108.526	108.392	134 V
Totaal Lasten	1.202.105	1.200.406	1.699
Baten			
Huren	3.959	3.462	497 N
Pachten	186.198	180.024	6.174 N
Overige opbrengsten goederen en diensten	1.946	1.879	67 N
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	0	143	143 V
Reserveringen	0	37.272	37.272 V
Totaal Baten	192.103	222.780	30.678
Saldo deelprogramma	1.010.002	977.626	32.377

Toelichtingen op de afwijkingen
Omschrijving onderdeel

Afwijking in € **V = vrdl**
N = nadl

LASTEN

Aankopen niet duurz. goederen & diensten

40.000 V

Deze afwijking bestaat uit vele kleine afwijkingen. Wel zijn een tweetal grotere posten te onderscheiden: het veldenonderhoud gaf een voordeel € 12.000; de niet-bestede middelen voor de ontwikkeling van Winsum-West bedroegen € 26.000. Hiervan wordt voorgesteld om deze in 2015 opnieuw beschikbaar te stellen.

Reserveringen

36.000 N

Deze hogere storting dan geraamd wordt volledig veroorzaakt door lagere kosten dan geraamd voor het gebouwenonderhoud. Doordat per gebouw wordt afgerekend zien we ook bij de baten een forse afwijking. Per saldo zijn de kosten van het gebouwenonderhoud ongeveer gelijk geweest aan de raming.

BATEN

Reserveringen

37.000 V

Deze hogere onttrekking dan geraamd wordt volledig veroorzaakt door hogere kosten dan geraamd voor het gebouwenonderhoud. Doordat per gebouw wordt afgerekend zien we ook bij de lasten een forse afwijking. Per saldo zijn de kosten van het gebouwenonderhoud ongeveer gelijk geweest aan de raming.

Overige afwijkingen:

9.000 N

Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:

Saldo van het Deelprogramma

32.000 V

Deelprogramma 3.1 Economie

Omschrijving van het deelprogramma

Dit deelprogramma omvat de beleidsuitgangspunten op het gebied van economie. Er ligt een relatie met recreatie en toerisme, met detailhandel en overige bedrijven en met de werkgelegenheid die de verschillende bedrijven bieden.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1310	Handel, ambacht en industrie
1311	Baten marktgelden
1330	Nutsbedrijven
1341	Overige agrarische zaken
1320	Industrie

Wat willen we bereiken?

- Versterken en uitbouwen van de economische structuur in al haar facetten.

Wat hebben we bereikt?

- Meer en kwalitatief betere ondernemersparticipatie, de start van de versterking van de winkelveorzieningen in het dorp Winsum en zicht op een betere digitale infrastructuur

Wat doen we ervoor?

- In de periode 2013-2016 – in nauwe samenwerking met een ondernemerspanel - uitvoering geven aan het Actieplan Economie 'Werken aan Winsum'.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De ondernemersvereniging in oud gemeente Baflo is doorgestart en organiseert samen met gemeente haar eerste netwerkvond begin 2015.
- Er is een bedrijfsbezoek gebracht aan de ondernemers op het bedrijventerrein Hoogeweg/Tinallingerweg in Baflo.
- Door de stuurgroep Breedband Noord-Groningen is eerste fase (inventarisatie) gestart van het proces om te komen tot een betere digitale infrastructuur.
- Definitieve plannen zijn gemaakt voor een verbouw en uitbreiding van het winkelcentrum Obergon en de herinrichting van de openbare ruimte rondom.
- De uitstraling van het bedrijventerrein Het Aanleg is verbeterd.
- In 2014 is samen met het Ondernemersplatform en de Ondernemersvereniging gemeente Winsum een begin gemaakt met een professioneel Ondernemersplatform als volwaardig gesprekspartner van de gemeente.
- Er is een begin gemaakt met maatregelen (plaatsing TOP- Toeristisch Overstappunt - samenstellen wandelapp, etc.) om bezoekers langer vast te houden.
- Door de totstandkoming van de Stichting Promotie Waddenland is Actiepunt 6.3 van het Actieplan (borging structuur toeristische informatievoorziening)uitgevoerd.

- Door de afdeling Facility Management van de Hanzehogeschool zijn twee onderzoeken uitgevoerd naar de ruimtebehoefte onder ZZP-ers en naar de beschikbare en te creëren vestigingsruimte voor retail in het winkelhart van Winsum. Beide onderzoeken worden in gebracht in de in 2015 af te ronden onderzoeken van het Kenniscentrum NoorderRuimte naar ons detailhandelsbeleid en naar de potentie van onze gezondheidseconomie.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Meer werkgelegenheid voor de inwoners van de gemeente Winsum.					
Plaatsen stijgen op de noordelijke ranglijst "MKB-vriendelijkste gemeente"	goed	matig	+ 1	5	+ 1

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	180.229	144.485	178.064	33.579 N
Baten	114.198	88.518	92.561	4.043 V
Saldo Deelprogramma	66.031	55.967	85.502	29.536 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel	
Lasten				
Personeel van derden	725	0	725	V
Energie	1.800	1.871	70	N
Betaalde belastingen	1.990	3.017	1.026	N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	19.766	47.094	27.328	N
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	15	0	15	V
Overige inkomensoverdrachten	16.812	22.707	5.894	N
Kapitaallasten	29.831	29.831	0	-
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	73.544	73.544	0	-
Totaal Lasten	144.485	178.064	-33.579	
Baten				
Werkelijk ontvangen rente en winstuitk.	46.000	56.293	10.293	V
Huren	8.881	3.467	5.414	N
Pachten	29.845	30.580	736	V
Overige opbrengsten goederen en diensten	3.792	2.222	1.570	N
Totaal Baten	88.518	92.561	4.043	
Saldo deelprogramma	55.967	85.502	-29.536	

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrld N = nadl
LASTEN		
<i>Aankopen niet duurzame goederen & diensten</i>	27.000	N
In de 2e bestuursrapportage is de raming voor economische activiteiten verlaagd, maar zijn ten laste van 2014 nog wel kosten gemaakt (nadeel € 27.000). Die vormen hier een overschrijding, maar we hebben dit gecorrigeerd door bij de storting in de reserve overlopende verplichtingen dit bedrag in mindering te brengen.		
BATEN		
<i>Werkelijk ontvangen rente en winstuitkering</i>	10.000	V
De werkelijke opbrengst is tot dit bedrag meegevallen.		
<i>Overige afwijkingen:</i>	13.000	N
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	30.000	N

Deelprogramma 3.2 Toerisme

Omschrijving van het deelprogramma

Het toeristisch recreatieve product van de gemeente Winsum kenmerkt zich vooral door rust, ruimte, kleinschaligheid en cultuur. Hét te vermarkten product is ons waardevolle landschap, waardoor wij "Schatkamer in het noorden" zijn.

Dit deelprogramma geeft aan welke beleidsinstrumenten daartoe worden ingezet.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1560.2 Openluchtrecreatie
- 1560.3 VVV(-kantoren)

Wat willen we bereiken?

- De volgende doelstellingen concretiseren(zie ook startnotitie):
 - Meer route gebonden recreatie;
 - Een beter en groter aanbod van mogelijkheden voor dagrecreatie;
 - Een sterker aanbod van verblijfsaccommodaties;
 - Meer cultuurtoerisme en instandhouding van het cultureel erfgoed;
 - Meer vaartoerisme;
 - Verbeteren van promotie en organisatie van de R&T sector;
 - Versterking profilering en samenwerking kunst en cultuur.

Wat hebben we bereikt?

- De routegebonden recreatie is versterkt.
- Promotie en organisatie van de R&T sector is verbeterd, c.q. geborgd door de deelname in de Stichting Promotie Waddenland
- Er is meer vaartoerisme gekomen, zich manifesterend in de start van het voetveer en een jaarlijkse toename van het aantal passanten aan de kade in Winsum.
- De erfgoedcommissie heeft, samen met Libau, een lijst van karakteristieke panden(objecten) in het buitengebied gemaakt.

Wat doen we ervoor?

- Uitwerking van de startnotitie in een Actieplan, in samenwerking met het Toeristisch platform.
 - Vervolgens uitvoering van het Actieplan in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven en het platform.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het voetveer over het Reitdiep is in de vaart gekomen.
- Gestart is met de restauratie en herbestemming van het kerkje in Klein Wetsinge. Gereed in 2015.
- De VVV Lauwersland is opgevolgd door de Stichting Promotie Waddenland.
- Een belangrijk deel van het Pieterpad tussen Winsum en Garnwerd is veiliger geworden door een pad over de landerijen.
- Negen toeristische ondernemers hebben deelgenomen aan een Ideeënmotor van MKB Going over een gezamenlijke doorontwikkeling van de toeristische sector.
- Zowel voor de economische als voor de toeristische sector worden maatregelen in het dorp Winsum voorbereid (TOP, app historische wandelroute, toeristische kaart gemeente Winsum), realisatie 1e kwartaal 2015.

- De plannen van de Stichting Oude Groninger Kerken en Stichting Kinderboek Cultuurbezit zijn verder uitgewerkt. In dat kader hebben architecten presentaties gemaakt over de herinrichting van de Obergumer Kerk en de vormgeving van de v/m aula en is een inloopavond gehouden. Voorbereidingen zijn getroffen tot verkoop van de aula aan de Stichting Kinderboek Cultuurbezit.
- Gestart is met de restauratie van molen Eureka in Klein Wetsinge.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Het bieden van meer mogelijkheden voor recreatie en toerisme					
Aantal projecten recreatie en toerisme	goed	matig	2	2	2

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	134.299	349.577	347.043	2.534 V
Baten	5.454	3.121	4.584	1.463 V
Saldo Deelprogramma	128.844	346.455	342.459	3.996 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel	
Lasten				
Energie	4.240	5.223	983	N
Betaalde belastingen	1.169	1.504	335	N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	52.930	31.793	21.137	V
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	30.999	31.000	0	N
Overige inkomensoverdrachten	203.607	208.774	5.167	N
Reserveringen	0	12.118	12.118	N
Kapitaallasten	403	403	0	-
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	56.228	56.228	0	-
Totaal Lasten	349.577	347.043	2.534	
Baten				
Huren	1.991	1.499	492	N
Pachten	1.130	1.187	57	V
Overige opbrengsten goederen en diensten	0	400	400	V
Reserveringen	0	1.498	1.498	V
Totaal Baten	3.121	4.584	1.463	
Saldo deelprogramma	346.455	342.459	3.996	

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
LASTEN		
<i>Aankopen niet duurz. goederen & diensten</i>	21.000	V
Het voordeel wordt tot een bedrag van € 12.000 veroorzaakt door lagere kosten van gebouwenonderhoud. Bij reserveringen komt dit bedrag als een nadeel (hogere storting dan geraamd) naar voren. Daarnaast is sprake van een voordeel bij de uitvoering van het toeristisch beleidsplan van € 8.000. Overige zijn kleine afwijkingen		
<i>Reserveringen</i>	12.000	N
Doordat de onderhoudskosten van de gebouwen lager waren dan geraamd is het verschil daartussen gestort in de onderhoudsvoorziening.		
BATEN		
<i>Overige afwijkingen:</i>	5.000	N
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	4.000	V

Deelprogramma 4.1 Grondbeleid

Omschrijving van het deelprogramma

Het exploiteren van bouwgrond in bestemmingsplannen zowel in eigen beheer als door derden.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1830 Bouwgrondexploitatie

Wat willen we bereiken?

- Een bij het gemeentelijk beleid passende uitvoering van het grondbeleid.

Wat hebben we bereikt?

- Conform, inmiddels geborgd in een vastgesteld document waarin de administratieve organisatie is beschreven.

Wat doen we ervoor?

- Doen van strategische aankopen voor de verdere ontwikkeling.
- Het op basis van nieuw beleid op onder andere het gebied van sport, verkeer, volkshuisvesting in kaart brengen van passend grondbeleid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Gronden aangekocht in Winsum Oost en Winsum West.
- Passend beleid is geformuleerd in de paragraaf grondbeleid bij begroting en rekening.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Het op financieel verantwoorde wijze verwerven en exploiteren van gronden welke bijdragen aan de uitvoering van de toekomstvisie en dorpsvisies.					
Een reserve grondexploitatie welke de risico's afdekt.	goed	hoog	voldoende	Voldoende omvang	voldoende omvang

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	137.494	146.203	94.499	51.704 V
Baten	65.285	76.595	0	76.595 N
Saldo Deelprogramma	72.208	69.608	94.499	24.891 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel	
Lasten				
Kosten algemene plannen	1.515	0	1.515	V
Betaalde belastingen	0	306	306	N
Kapitaallasten	64.495	14.000	50.495	V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	80.193	80.193	0	-
Totaal Lasten	146.203	94.499	51.704	
Baten				
Overige opbrengsten goederen en diensten	76.595	0	76.595	N
Totaal Baten	76.595	0	-76.595	
Saldo deelprogramma	69.608	94.499	-24.891	

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
------------------------	----------------	----------------------

LASTEN

Kapitaallasten

50.000 V

Op ramingsbasis wordt de volledige rente op onze grexen op dit deelprogramma geraamd, maar tevens wordt aan de batenzijde de terugontvangst vanuit de grexen geraamd. Op ramingsniveau wordt dus bruto geraamd (om het zichtbaar te maken), maar in de jaarrekening wordt netto verantwoord (ter voorkoming van dubbeltellingen). Dan worden de kosten tegengeboekt aan de lastenzijde van de exploitatie en opgevoerd op de balans (grondexploitatie). Hierdoor ontstaan wel verschillen per kostensoortgroep, maar niet voor het totaal. De werkelijke rentelasten van € 14.000 hebben betrekking op de boekwaarde van het Boogplein. Deze waren niet geraamd.

BATEN

Overige opbrengsten goederen en diensten

77.000 N

Op ramingsbasis was ook een deel van de gewerkte uren ten laste gebracht van de grondexploitatie. In de jaarrekening hebben we dat niet gedaan. Dit levert een nadeel op van € 11.000.

Overige afwijkingen:

2.000 V

Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:

Saldo van het Deelprogramma

25.000 N

Deelprogramma 4.2 Natuur- en groenbeheer

Omschrijving van het deelprogramma

Het onderhouden en beheren van openbaar groen, vijvers en watergangen en het ondersteunen en stimuleren van activiteiten voor de bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1550 Natuurbescherming

1560.1 Openbaar groen

Wat willen we bereiken?

- Groene gemeente.
- Invloed van burger op groen vergroten.
- Onderhoud groen in uitbreidingsplannen en in ontwikkeling zijnde projecten.
- Voorkomen dat watergangen dichtgroeien met invasieve waterplanten.

Wat hebben we bereikt?

- De groene uitstraling is gehandhaafd.
- Direct betrokkenen hebben mogelijkheid mee te denken over voorstellen.
- Aannemers aanspreken op verplichtingen.
- Watergangen groeien niet (volledig) dicht.

Wat doen we ervoor?

- Uitvoeren van de groenkwaliteitsvisie.
- Invulling geven aan de uitvoering van het bomenbeleidsplan.
- Omvorming van beplanting.
- Convenanten sluiten. *(op initiatief van de burgers)*
- Met ontwikkelaars afspreken dat groen wordt onderhouden volgens de gemaakte afspraken.
- Regelmatig watergangen uitmaaien.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Op basis van waarneming en schouwresultaten onderhoud plannen.
- Waar mogelijk uitvoering gegeven aan streefbeelden. Uitvoeren boomveiligheidscontrole.
- Omvormen groenobjecten die niet voldoen aan groenkwaliteit of meer dan gemiddelde onderhoudsinspanning vragen.
- In overleggen wijzen op mogelijkheid groen (deels) in eigen beheer te nemen.
- Toezien op uitvoering conform bestek of andere afspraken.
- Jaarlijks wordt een deel van het areaal uitgemaaid.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Bij het bermbeheer en landschapontwikkeling streven we naar biodiversiteit. Dat betekent dat het groenbeheer zoveel mogelijk plaatsvindt op een natuurlijke en rationele manier.					
Aantal kapmeldingen	goed	laag	69	40	74
Gebruik kg. chemische onkruidbestrijdingsmiddelen	goed	hoog	5 kg	5 kg	5 kg

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Oppervlak heringericht plantsoen	goed	hoog	1600	1500	1.200 m²
Percentage zieke iepen	goed	laag	0,15	0,3%	0,11%
Maximaal aantal meldingen groen:	Hoog	Goed	187	155	153
- boomonderhoud	Hoog	Goed	39	40	39
- gras maaien	Hoog	Goed	26	20	20
- onkruid	Hoog	Goed	30	40	35
- snoeien	Hoog	Goed	87	50	50
- vernielingen	Hoog	Goed	5	5	9

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	1.270.843	1.352.566	1.407.929	55.362 N
Baten	0	0	14.252	14.252 V
Saldo Deelprogramma	1.270.843	1.352.566	1.393.677	41.110 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Loonbetalingen en sociale premies	0	15.664	15.664 N
Betaalde belastingen	1.617	1.700	83 N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	606.219	627.972	21.752 N
Kapitaallasten	0	17.863	17.863 N
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	744.730	744.730	0 -
Totaal Lasten	1.352.566	1.407.929	-55.362
Baten			
Pachten	0	2.197	2.197 V
Opbrengst van grondverkoop	0	12.056	12.056 V
Totaal Baten	0	14.252	14.252
Saldo deelprogramma	1.352.566	1.393.677	-41.110

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
<i>LASTEN</i>		
<i>Loonbetalingen en sociale premies</i> Op grond van de kadernota 2013 (besluitpunt 22) is extra geld (€ 22.500) beschikbaar gesteld voor het aanbieden van stageplekken bij de eenheid B&O voor mensen met een beperking. Het beschikbaar gestelde bedrag is geraamd als uitbesteed werk, maar er zijn 3 jongens in dienst gekomen. Hierdoor zijn de werkelijke kosten zijn als salariskosten verantwoord.	16.000	N
<i>Aankopen niet duurzame goederen & diensten</i> Door prijsstijgingen en uitbreiding van het areaal zijn de kosten hoger uitgevallen dan geraamd.	22.000	N
<i>Kapitaallasten</i> Er is sprake geweest van extra afschrijvingen op grond van eerdere besluitvorming op het gebied van sanering boombeplantingen, subsidies waardevolle bomen en groen en kleur. Op het onderdeel Reservemutaties zijn deze extra lasten gedekt door een onttrekking aan de algemene reserve.	18.000	N
<i>BATEN</i>		
<i>Opbrengst van grondverkopen</i> In 2014 is tot dit bedrag aan stroken grond verkocht. Hiervoor was geen raming opgenomen.	12.000	V
<i>Overige afwijkingen:</i> Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:	3.000	V
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	41.000	N

Deelprogramma 4.3 Ruimtelijke ordening en inrichting

Omschrijving van het deelprogramma

Door het treffen van planologische maatregelen en het stellen van voorwaarden, bevorderen van een evenwichtige indeling, inrichting, benutting en instandhouding van een optimaal woon-, werk en leefmilieu in de gemeente Winsum.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1810 Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

- POV (Provinciale Omgevingsverordening) door laten werken in bestemmingsplannen (o.a. karakteristieke bebouwing).
- Een gemeentelijke visie alsmede een uitvoeringsprogramma voor gewenste ruimtelijke ontwikkelingen die aansluiten bij actuele maatschappelijke ontwikkelingen.
- Een zorgvuldige ruimtelijke belangen afweging in het bijzonder in het buitengebied.
- Via de daartoe bestaande platforms invulling geven aan gebiedsgericht werken (gebiedscommissies Reitdiep en Middag Humsterland, Leader Actie Groep (LAG) en regio Hoogeland, Regio Groningen Assen).
- Een optimale ruimtelijke inpassing en vormgeving van het plan Winsum Oost.

Wat doen we ervoor?

- Tweede actualiseringsslag, verdere clustering onderzoeken.

Wat hebben we bereikt?

- Een bestemmingsplan buitengebied waarin de POV doorwerkt. (Obv nieuwe POV in 2015 wederom aan de orde).
- Beleids- en uitvoeringsdocumenten als structuur- en woonvisie vertaald in een uitvoeringsprogramma.
- Het proces voor de landschappelijke inpassing van nieuwe agrarische bebouwing is gestroomlijnd en geborgd.
- Ingestemd is met de actualisatie van de regio Groningen Assen. In het Reitdiep gebied is een bijdrage geleverd aan meerdere projecten op het gebied van landschap en Recreatie en Toerisme. Het werken in samenwerkingsverbanden in Noord-Groningen verschuift naar de overlegstructuur rondom het gaswinningsdossier en de daaraan verbonden leefbaarheidsgelden.
- Gewerkt is aan een gebiedsvisie voor Winsum Oost, grondverwerving voor dit plan, en een bestemmingsplan voor het gebied. Verder is interactieve planvorming begeleid voor het naast de ijsbaan gelegen perceel "Munsterveld".

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Document karakteristieke bebouwing in overleg met de erfgoedcommissie opgesteld. Opdracht gegeven tot vertaling in bestemmingsplan buitengebied.

- De structuur- woon- en verkeersvisie vaststellen en de uitvoering van deze visies voortvarend ter hand nemen. De uitvoeringskosten/middelen in beeld brengen en vertalen in de kadernota.
- Een projectenlijst samengesteld op basis waarvan in de kadernota verantwoorde keuzes kunnen worden gemaakt.
- Inzetten op maatwerkbenadering met als kader het bestemmingsplan buitengebied, het Provinciaal Omgevings Plan (POP) en de bijbehorende verordening (POV).
- In voorkomende gevallen het maken van Landschappelijke Inpassingsplannen gecoördineerd en procedureel geborgd.
- Inzet plegen om projecten/programma's verder te brengen en de benodigde cofinanciering voor de uitvoering van projecten zoveel als mogelijk beschikbaar stellen. Inzet plegen bij de vorming van een nieuwe gebiedsagenda Hoogeland teneinde aanspraak te kunnen maken op nieuw open te stellen Europese fondsen. Participeren in de uitvoering van hetgeen in de geactualiseerde regiovisie Groningen-Assen is verwoord.
- Conform. Zie ook bij de onderwerpen Recreatie en Toerisme en Economie.
- De ruimtelijke uitwerking van Winsum Oost zeer gefaseerd oppakken.
- Conform in zowel gebiedsvisie als bestemmingsplan.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Op 1 juli 2013 actuele, eenduidige digitaal raadpleegbare, bestemmingsplannen.	Goed	Goed	20	20	

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	730.845	733.730	637.231	96.499 V
Baten	10.212	10.212	18.596	8.384 V
Saldo Deelprogramma	720.632	723.517	618.634	104.883 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel	
Lasten				
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	91.949	95.450	3.501	N
Kapitaallasten	100.499	499	100.000	V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	541.281	541.281	0	-
Totaal Lasten	733.730	637.231	96.499	
Baten				
Overige opbrengsten goederen en diensten	10.212	18.596	8.384	V
Totaal Baten	10.212	18.596	8.384	
Saldo deelprogramma	723.517	618.634	104.883	

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
------------------------	----------------	----------------------

LASTEN

Kapitaallasten 100.000 V

Voor 2014 was voorzien dat de kosten voor het invoeren van de Grootschalige Basiskaart Topografie zouden worden gemaakt. Deze actie wordt in samenwerking met andere gemeenten gedaan. Hierdoor verloopt het proces trager dan verwacht. Overigens zouden deze kosten worden gedekt door een onttrekking aan de algemene reserve. Deze onttrekking blijft nu ook achterwege.

BATEN

Overige afwijkingen: 5.000 V

Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:

Saldo van het Deelprogramma 105.000 V

Deelprogramma 5.1 Communicatie

Omschrijving van het deelprogramma

Het deelprogramma Communicatie is onderverdeeld in drie werkgebieden: voorlichting, communicatie en Public Relations.

Voorlichting

Mondelinge en schriftelijke informatie die feitelijk/zakelijk van aard is (het openbaar maken van bijv. teksten van wetten en nota's) en het naar buiten toe presenteren van gemeentelijke opvattingen en standpunten.

Communicatie

Het inzetten van middelen om een goede in- en uitvoering van het gemeentelijke beleid te realiseren, met de mogelijkheid tot interactie.

Public Relations

Het inzetten van middelen om houding/beeld van verschillende doelgroepen - inwoners/bezoekers/bedrijven/andere gemeenten- positief te beïnvloeden, te laten zien waar wij als gemeente voor staan (identiteit/imagobepaling).

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1002.2 Voorlichting

Wat willen we bereiken?

- De burger wordt goed geïnformeerd en betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van gemeentelijk beleid.

Wat hebben we bereikt?

- We trachten onze burgers zo goed mogelijk te informeren. Daarvoor gebruiken we gemeentelijke informatiepagina in de Wiekslag, onze website, via persberichten, maar ook middels maatwerk door gerichte informatiebrieven.

Wat doen we ervoor?

- Inzetten van diverse communicatiemiddelen, onder meer; publicaties in de regionale dagbladen, de website, persberichten, het 'live' uitzenden van raadsvergaderingen, tweewekelijkse persmomenten, burgers laten participeren bij diverse projecten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De genoemde communicatiemiddelen zijn ingezet.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Oordeel inwoners gemeente over de wijze waarop de gemeente communiceert.					
Rapportcijfer (0 – 10):	goed	hoog	7,3	7,7	

In 2014 is een onderzoek naar de klanttevredenheid gedaan. In het rapport 'Waar staat Winsum?' is het volgende over 'communicatie' te lezen:

De inwoners zijn redelijk tevreden over de informatievoorziening via lokale kranten en de gemeentelijke website, de toegankelijkheid en duidelijkheid van de informatie. Deze aspecten krijgen een rapportcijfer tussen de 7,1 en 7,4. Er zijn geen veranderingen in vergelijking met het onderzoek in 2011.

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	333.480	333.480	328.836	4.644 V
Baten	0	0	150	150 V
Saldo Deelprogramma	333.480	333.480	328.686	4.794 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Ov. aankopen/uitbesteding duurz.goederen	650	-1	651 V
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	55.084	51.965	3.118 V
Overige inkomensoverdrachten	1.759	885	874 V
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	275.987	275.987	0 -
Totaal Lasten	333.480	328.836	4.644
Baten			
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	0	150	150 V
Totaal Baten	0	150	150
Saldo deelprogramma	333.480	328.686	4.794

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
<i>Overige afwijkingen:</i>	5.000	V
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:	5.000	V
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>		

Deelprogramma 5.2 Publiekszaken

Omschrijving van het deelprogramma

Dit deelprogramma omvat de publieke dienstverlening in het Klantcontactcentrum (KCC) en de digitale dienstverlening, waaronder de verstrekking van rij- en reisdocumenten, uittreksels uit de Basisregistratie personen (BRP), de Burgerlijke Stand, het bijhouden van de Basisregistratie Personen, de gravenadministratie en de meldingen beheer en onderhoud en overlast (MeldDesk).

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1003 Publiekszaken
- 1004 Baten secretarieleges Publiekszaken

Wat willen we bereiken?

- De gemeentelijke organisatie is goed toegankelijk voor burgers.
- Modernisering van de GBA.
- Optimaliseren begraafplaatsen-administratie.
- Ontwikkeling KCC

Wat hebben we bereikt?

- Het productenaanbod in de digitale gemeentewinkel is in de loop der tijd steeds verder uitgebreid. Onze burgers weten ons via de digitale snelweg te vinden. Dit blijkt door het aantal producten en/of diensten dat inmiddels via onze digitale gemeentewinkel wordt aangevraagd.
- De benaming is inmiddels gewijzigd in Operatie BRP. Dit is een zeer langdurig, zeer complex, project waarvan de planning in de afgelopen jaren al diverse keren fors is bijgesteld. De aansluiting van de gemeente Winsum is gepland in de periode 2016 t/m 2017. Dit is twee jaren later dan de oorspronkelijke planning.
- Alle gegevens van de graven zijn geïnventarieerd en de gravenadministratie is bijgewerkt. Vervolgstep is het controleren en achterhalen van de actuele rechthebbenden.
- Op onze website is een digitale kennisbank van de producten en diensten beschikbaar. Zowel de KCC-medewerkers als onze burgers kunnen heir gebruik van maken. Er is een afsprakenmodule aangeschaft waarmee burgers zelf, via de digitale gemeentewinkel, een afspraak kunnen plannen tijdens de openingstijden van het KCC. Het aantal afspraken groeit nog steeds.
In 2014 zijn 67% van alle vragen direct door het KCC beantwoord of afgehandeld. Dit jaar zijn de publieksbalies vervangen en is de hal opnieuw ingericht. Hiermee voldoet de inrichting aan de ARBO-normen.

Wat doen we ervoor?

- Productenaanbod van de digitale gemeentewinkel stapsgewijs verder uitbreiden (voor zover de wet- en regelgeving dit toelaat). Dit is een continue proces.
- Goede, actuele informatievoorziening op de website ten aanzien van de producten en diensten.
- Aanschaffen van Burgerzaken Modules en de noodzakelijke voorbereidingen voor de invoer van het nieuwe systeem treffen. De implementatie van de MGBA is een onderdeel van het ELO-BMW-traject. In het totaal budget van dit traject is rekening gehouden met deze investering. De implementatie in Winsum wordt halverwege 2015 verwacht. In 2014 zullen al diverse voorbereidende werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.
- Ontbrekende gegevens van actuele rechthebbenden van grafrechten proberen te achterhalen. Controle van alle bestaande gegevens in de gravenadministratie op juistheid en volledigheid en waar nodig actualiseren en aanvullen. Aanschrijven van rechthebbenden waarvan de grafrechten inmiddels zijn verlopen. Hierdoor wordt duidelijk of de rechthebbenden bereidt zijn om de grafrechten voor een periode van 10 jaar te verlengen of dat zij de grafrechten overdragen aan de gemeente.
- Aanbod van meest gevraagde producten en diensten verder uitbouwen en onderbrengen in de frontoffice van het KCC.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Eind dit jaar is een afsprakenmodule aangeschaft. Burgers kunnen zelf bepalen wanneer zij tijdens de openingstijden langs willen komen en direct een afspraak plannen. Het is inmiddels mogelijk om voor 21 producten en/of diensten op afspraak langs te komen en dit aantal wordt in de loop van dit jaar uitgebreid.
- Eind dit jaar is een Kennisbank, waarin informatie over 240 producten en diensten is opgenomen, in gebruik genomen. Deze Kennisbank is via de digitale gemeentewinkel door onze burgers te raadplegen.
- De benaming is inmiddels gewijzigd in Operatie BRP. De aansluiting van de gemeente Winsum is gepland in de periode 2016 t/m 2017.
- Alle gegevens van de graven zijn geïnteriseerd en de gravenadministratie is bijgewerkt. Vervolgstep is het controleren en achterhalen van de actuele rechthebbenden.
- Op dit moment zijn alle, frontoffice, Burgerzakenproducten ondergebracht in het KCC. Producten en diensten van andere teams worden (nog) niet uitgegeven, er is wel sprake van informatievoorziening.

- Met behulp van de kennisbank op zoveel mogelijk vragen direct antwoord geven en de antwoorden ook beschikbaar stellen op de website.
Verdere ontwikkeling van de digitale dienstverlening.
- In 2014 zijn 67% van alle vragen direct door het KCC beantwoord of afgehandeld. Burgers worden gestimuleerd om zoveel mogelijk gebruik te maken van de digitale informatie die beschikbaar is op onze website.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
Een goede fysieke en digitale dienstverlening aan de inwoners van de gemeente Winsum.					
Aantal gegronde klachten	goed	hoog	0	0	0

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	683.127	702.408	720.881	18.472 N
Baten	263.126	223.034	225.982	2.948 V
Saldo Deelprogramma	420.001	479.374	494.899	15.524 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Loonbetalingen en sociale premies	6.000	3.581	2.419 V
Personeel van derden	902	2.391	1.488 N
Ov. aankopen/uitbesteding duurz.goederen	1.637	2.966	1.328 N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	33.164	46.428	13.263 N
Inkomensoverdrachten aan het Rijk	71.500	75.941	4.441 N
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	3.062	3.433	371 N
Kapitaallasten	0	0	0 -
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	586.143	586.143	0 -
Totaal Lasten	702.408	720.881	-18.472
Baten			
Overige opbrengsten goederen en diensten	223.034	225.982	2.948 V
Totaal Baten	223.034	225.982	2.948
Saldo deelprogramma	479.374	494.899	-15.524

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
<i>LASTEN</i>		
<i>Aankopen niet duurzame goederen en diensten</i>	13.000	N
De hogere uitgaven hebben te maken met de verkiezingen (formulieren, presentiegelden). In de begroting worden de gemiddelde kosten voor verkiezingen opgenomen. In een jaar zonder verkiezingen wordt het overschot gestort in de reserve verkiezingen. In 2014 zijn de kosten voor verkiezingen hoger dan het in de begroting opgenomen gemiddelde. Deze overschrijding wordt geëgaliseerd door een onttrekking aan de reserve verkiezingen (zie onderdeel reserve mutaties in de begroting)		
<i>BATEN</i>		
<i>Overige afwijkingen:</i>	3.000	N
Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:		
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	16.000	N

Deelprogramma 5.3 Openbaar bestuur

Omschrijving van het deelprogramma

Dit deelprogramma omvat de baten en lasten van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad. Ook de kosten van de bestuurlijke samenwerking en de ambtelijke ondersteuning, inclusief de griffier, behoren tot dit deelprogramma.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1001 Bestuursorganen
- 1002.1 Bestuursondersteuning college van B&W
- 1005 Bestuurlijke samenwerking
- 1006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer

Wat willen we bereiken?

- Een goed en adequaat openbaar bestuur die de belangen van de inwoners van de gemeente Winsum vertegenwoordigt.

Wat hebben we bereikt?

- In het rapport 'Waar staat Winsum?' (onderzoek naar de klanttevredenheid) is het volgende te lezen;
Het rapportcijfer voor de 'burger als kiezer' is een 5,8, waarmee de tevredenheid is gestegen in vergelijking met 2011. Deze toename is zichtbaar in veel aspecten die deel uitmaken van de burgerrol. De inwoners van de gemeente Winsum hebben meer vertrouwen in het college van B&W en vinden dat zij gemaakte afspraken beter nakomen. Verder voelt men zich beter vertegenwoordigd door de gemeenteraad en is men meer te spreken over de wijze waarop de gemeente wordt bestuurd. Er zijn vrijwel geen verschillen ten opzichte van de referentiegebieden

Wat doen we ervoor?

- Uitvoering van het collegeprogramma en de raadsagenda.
- (Bestuurlijke) vertegenwoordiging in de betrokken organen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het collegeprogramma wordt vertaald naar een concernplanning en wordt planmatig uitgevoerd.
- In de diverse overleggen is Winsum bestuurlijk vertegenwoordigd.

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	1.329.415	1.370.495	1.390.127	19.632 N
Baten	23.194	65.444	82.810	17.366 V
Saldo Deelprogramma	1.306.221	1.305.051	1.307.317	2.266 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Loonbetalingen en sociale premies	667.632	620.135	47.497 V
Sociale uitkeringen personeel	35.194	76.832	41.638 N
Personeel van derden	58.900	65.109	6.209 N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	63.680	101.695	38.015 N
Inkomensoverdr. aan overheid (niet-Rijk)	108.041	89.583	18.458 V
Overige inkomensoverdrachten	3.273	2.998	275 V
Kapitaallasten	6.597	6.597	0 -
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	427.178	427.178	0 -
Totaal Lasten	1.370.495	1.390.127	-19.632
Baten			
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	42.250	53.687	11.437 V
Reserveringen	23.194	29.123	5.929 V
Totaal Baten	65.444	82.810	17.366
Saldo deelprogramma	1.305.051	1.307.317	-2.266

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
LASTEN		
<i>Loonbetalingen en sociale premies</i> De afwijking moet samen worden genomen met <i>Sociale uitkeringen personeel</i> (hieronder). Betreft kosten huidige en voormalige bestuurders. Per saldo kleine afwijking.	47.000	V
<i>Sociale uitkeringen personeel</i> Zie hierboven.	42.000	N
<i>Aankopen niet duurzame goederen en diensten</i> De kosten voor cursus en opleiding zijn 22.000 hoger. Het betreft studie-, cursus- en begeleidingskosten voor de griffie en (voormalig) bestuurders. Daarnaast is sprake van veel kleine afwijkingen, waaronder die op het gebied van de Rekenkamerfunctie (nadeel € 11.000; zie ook de baten).	38.000	N
<i>Inkomstenoverdrachten aan overheid</i> Bij de actualisatie van de RGA is afgesproken de jaarlijkse bijdrage van de deelnemers te verlagen.	18.000	V
BATEN		
<i>Inkomstenoverdrachten van overheid (niet-Rijk)</i> De afwijking heeft betrekking op de Rekenkamerfunctie. Tegenover deze inkomsten staat hetzelfde bedrag aan uitgaven, verdeeld in kleine bedragen over diverse kostenplaatsgroepen waardoor deze niet terug zijn te vinden in de afwijkingen bij de lasten. Per saldo geen afwijking in inkomsten en uitgaven.	11.000	V
<i>Overige afwijkingen:</i> Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:	2.000	V
<i>Saldo van het Deelprogramma</i>	2.000	N

Deelprogramma 6.1 Belastingen

Omschrijving van het deelprogramma

Bij dit deelprogramma worden de baten en lasten van de uitvoering van de Wet WOZ verantwoord, alsmede de baten en lasten voor de heffing en de invordering van de gemeentelijke belastingen.

Voor inzicht in:

- het beleid ten aanzien van de gemeentelijke heffingen;
- een overzicht van de diverse heffingen;
- de geraamde inkomsten voor 2014;
- een overzicht van de lokale lastendruk en
- het kwijtscheldingsbeleid

wordt verwezen naar paragraaf A: lokale heffingen.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1930 Uitvoering wet WOZ

1940 Lasten heffing gem. belastingen

Wat willen we bereiken?

- De inwoners van de gemeente door middel van belastingheffing laten bijdragen aan de instandhouding van de bestaande en nieuwe voorzieningen.

Wat hebben we bereikt?

- Met lokale belastingheffing innen gemeenten geld waarmee het voorgenomen beleid kan worden gefinancierd. In die zin speelt belastinggeld een belangrijke rol. daarbij gaat het ook om optimale dienstverlening voor de burgers en het stroomlijnen van processen.
Met dagtekening 31 januari 2014 zijn de jaarlijkse belastingaanslagen/WOZ-beschikkingen opgelegd aan de belastingplichtigen.
Er zijn 142 bezwaarschriften binnengekomen tegen 189 objecten (144 woningen en 45 niet-woningen). De bezwaarschriften zijn allemaal afgehandeld. Bij het Gerechtshof zijn 6 beroepszaken aanhangig gemaakt. 3 beroepszaken zijn ingetrokken, 3 zijn nog in behandeling. Tegen de opgelegde heffingen zijn 33 bezwaarschriften ingediend. Ook deze zijn allemaal afgehandeld.
De nieuw vastgestelde waarden, met waardepeildatum 1 januari 2013, voor de in de gemeente gelegen onroerende zaken zijn conform voorschrift op tijd geleverd aan de Belastingdienst, het Waterschap Noorderzijlvest en het Centraal Bureau voor de Statistiek.
De aanvragen kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2014 zijn volgens de regels door het Waterschap Noorderzijlvest (Hefpunt) en de gemeente afgehandeld. In 2014 zijn 119 aanslagen reclamebelasting opgelegd. Er zijn 7 bezwaren tegen ingediend, waarvan 2 zijn toegekend.

- Streven naar kostendekkende tarieven op het gebied van heffingen en leges.

- De nota lokale heffingen is in 2011 vastgesteld. De nota geeft inzicht in de mate van kostendekkendheid van de verschillende heffingen en met de te nemen uitvoeringsmaatregelen. Grondslag voor de berekening van de tarieven zijn de vastgestelde modellen kostenonderbouwing van de verschillende heffingen.

Wat doen we ervoor?

- Jaarlijks aanslagoplegging en het toepassen van (dwang)invordering.
- Burgers die daarvoor in aanmerking komen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verlenen.
- Het op correcte wijze bepalen en vaststellen van de waarde van de in de gemeente gelegen onroerende zaken ten behoeve van de heffing van belastingen door het Rijk, de gemeente en het waterschap.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Met dagtekening 31 januari 2014 zijn voor 5872 woningen en 721 niet-woningen de gecombineerde aanslagen gemeentelijke belastingen en WOZ-beschikkingen opgelegd. De werkzaamheden zijn volgens planning uitgevoerd. De geraamde opbrengsten zijn gerealiseerd. In het kader van de (dwang)invordering zijn 638 herinneringen en 167 aanmaningen verstuurd. Aansluitend hierop zijn 97 dwangbevelen naar de deurwaarder gegaan ter inning. Hiervan zijn nog 30 dwangbevelen in behandeling.
- Voor het belastingjaar 2014 zijn 325 aanvragen om kwijtschelding gemeentelijke belastingen ingediend. 257 verzoeken zijn geheel toegekend, 8 gedeeltelijk, terwijl 41 zijn afgewezen. 19 aanvragen zijn nog in behandeling.
- De Waarderingskamer heeft 13 november 2014 toestemming gegeven voor het verzenden van de WOZ-beschikkingen en OZB-aanslagen 2014. Uit de halfjaarlijkse onderzoeken door de Waarderingskamer naar de voortgang uitvoering Wet WOZ blijkt dat de uitvoering goed verloopt. Het algemeen oordeel van de Waarderingskamer staat openbaar op de internetsite van de Waarderingskamer. De nieuwe WOZ-waarden zijn binnen de vastgestelde termijn van 8 weken na het begin van het kalenderjaar aan de wettelijke afnemers geleverd. (Belastingdienst, Waterschap Noorderzijlvest en Centraal Bureau voor de Statistiek).

- Bezwaarschriften binnen 3 maanden afhandelen.
- Er zijn 142 bezwaarschriften binnengekomen tegen 189 objecten (144 woningen en 45 niet-woningen). Het bezwaarpercentage bedraagt 2,86%, landelijk 2,4%. Door professionele bezwaarmakers zijn 42 bezwaarschriften ingediend. De kosten van afhandeling van deze bezwaarschriften (kostenvergoeding) heeft de gemeente in 2014 € 22.000,-- gekost. Alle bezwaarschriften zijn afgehandeld, waarvan 90 binnen 3 maanden. Van 42 objecten is de waarde gehandhaafd en van 147 de waarde verlaagd.
- Op 11 juli 2011 is de nota lokale heffingen 2011 vastgesteld. De nota geeft inzicht in de mate van kostendekkendheid van de verschillende heffingen en met de te nemen uitvoeringsmaatregelen. Grondslag voor de berekening van de tarieven zijn de nieuw vastgestelde modellen kostenonderbouwing van de verschillende heffingen. Er wordt vervolgonderzoek gedaan op het gebied van kostendekkendheid van leges en tarieven.
- In 2012 is een leges onderzoek uitgevoerd. Hierbij zijn bijna alle individuele tarieven vallende onder titel 1 en titel 3 berekend. In 2014 is geen verder vervolgonderzoek gedaan.

Maatschappelijke effecten

Prestatie-indicatoren	meet- baarheid	beïnvloed- baarheid	realisatie 2014	streven 2014	realisatie 2013
De inwoners van de gemeenten door middel van belastingheffing laten bijdragen aan de instandhouding van de bestaande en nieuwe voorzieningen.					
Aantal waardebeschikkingen	goed	laag	6593	6.700	6.588
Aantal belastingaanslagen	goed	laag	18448	13.000	12.163
Aantal kwijtscheldingen	goed	laag	325	325	297
Aantal bezwaarschriften tegen waardevaststelling	goed	laag	142	100	192

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	431.212	480.212	517.291	37.079 N
Baten	12.576	12.576	8.036	4.539 N
Saldo Deelprogramma	418.636	467.636	509.255	41.618 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel	
Lasten				
Personeel van derden	87.860	122.520	34.660	N
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	61.147	54.018	7.129	V
Overige inkomensoverdrachten	30.000	39.548	9.548	N
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	301.205	301.205	0	-
Totaal Lasten	480.212	517.291	-37.079	
Baten				
Overige opbrengsten goederen en diensten	12.576	8.036	4.539	N
Totaal Baten	12.576	8.036	-4.539	
Saldo deelprogramma	467.636	509.255	-41.618	

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
------------------------	----------------	----------------------

LASTEN

Personeel van derden

35.000 N

De forse overschrijding is in hoofdzaak het gevolg van uitvoeringskosten afwikkeling bezwaarschriften tegen de WOZ-waarde. En dan wel met name de bezwaarschriften die betrekking hebben op aardbevingsschade. De no-cure-no-pay-bedrijven hebben hier dankbaar gebruik van gemaakt. Zo zijn er 29 hoorzittingen gehouden en is er alleen aan onkostenvergoedingen een bedrag van € 25.500 betaald. Ook de afdoening van een vijftal complexe bezwaarschriften heeft bijgedragen aan de overschrijding. Tenslotte is er veel werk gestoken in informele afdoening van bezwaren, dit ter voorkoming van officiële bezwaarschriften.

BATEN

Overige afwijkingen:

7.000 N

Het saldo van de kleine afwijkingen is per saldo:

Saldo van het Deelprogramma 42.000 N

Deelprogramma 6.2 Financiën

Omschrijving van het deelprogramma

Dit deelprogramma geeft inzicht in de financiële positie. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording moet afzonderlijk inzicht worden gegeven in de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties op de reserves.

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

- 1913A Aandelen, algemeen
- 1914 Geldleningen en uitzett. korter 1 jaar
- 1960A Saldi van kostenplaatsen - overig

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	1.207	333.838	174.522	159.316 V
Baten	799.572	1.047.446	868.117	179.329 N
Saldo Deelprogramma	-798.365	-713.608	-693.595	20.013 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Aankopen niet duurz. goederen & diensten	24	41	17 N
Kapitaallasten	1.183	1.183	0 -
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	332.631	173.298	159.333 V
Totaal Lasten	333.838	174.522	159.316
Baten			
Toegerekende rente	770.078	770.078	0 N
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	277.368	98.039	179.328 N
Totaal Baten	1.047.446	868.117	-179.329
Saldo deelprogramma	-713.608	-693.595	-20.013

Toelichtingen op de afwijkingen

Omschrijving onderdeel	Afwijking in €	V = vrdl N = nadl
------------------------	----------------	----------------------

LASTEN

Overige verrekeningen van kostenplaatsen

V

Op dit programma worden de saldi van de kostenverdeelstaten B&O en Secretarie afgewikkeld. Deze saldi worden gevormd door prijsverschillen. De lasten en de baten worden gezamenlijk toegelicht.

Kostenverdeelstaat B&O

44.000

N

De kosten van Beheer en Onderhoud wijken per saldo € 44.000 nadelig af. Het nadeel op de personeelslasten bedroeg € 28.000 en dit heeft betrekking op de salariskosten. Daarnaast is sprake van een overschrijding op de huisvestingskosten van € 16.000. Dit is een saldo van vele kleine overschrijdingen waarbij de grootsten zijn: schoonmaakkosten (nadeel € 3.000), telefoonkosten (nadeel € 6.000), klachtenonderhoud gebouw (nadeel € 3.000) en extra inzet aan het terrein (nadeel € 3.000).

Kostenverdeelstaat Secretarie

24.000

V

Op deze kostenplaats is sprake van voordelig prijsverschil van € 24.000. Wel is sprake van een bedrag ad € 111.000 aan niet-uitgevoerde werkzaamheden. Feitelijk is dus eigenlijk sprake van een nadelig resultaat van € 87.000.

Het resultaat op de kostenverdeelstaat secretarie bedraagt, met inbegrip van de niet-bestede gelden, per saldo € 87.000 nadelig en bestaat uit:

- hogere kosten voor cursus en opleiding (€ 45.000)
- hogere kosten voor uitbesteed werk (€ 39.000)
- lagere kosten van huisvesting (€ 14.000)
- lagere administratiekosten (€ 12.000)
- hogere kosten gemeente specifieke automatisering (€ 29.000)

BATEN

Overige verrekeningen van kostenplaatsen

N

Zie Lasten

Saldo van het Deelprogramma

20.000

N

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Tot dit onderdeel behoren de volgende producten:

1921	Algemene uitkering
1913	Opbrengst dividend
1960	Saldo financieringsfunctie
1931	Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers
1932	Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren
1933	Baten roerende woon- en bedrijfsruimten
1922	Onvoorzienne uitgaven

Hoofdkenmerken deelprogramma

Het realiseren van een structureel gezonde financiële positie.

Het onderkennen van het belang van een verantwoord en adequaat beheer van de financiële middelen.

Wat heeft het gekost c.q. wat heeft het opgebracht?

Algemene uitkering

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel	
Lasten	0	0	0	0	-
Baten	13.581.273	13.977.535	13.973.905	3.630	N
Saldo Deelprogramma	-13.581.273	-13.977.535	-13.973.905	3.630	N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel	
Baten				
Inkomensoverdrachten van het Rijk	13.977.535	13.970.705	6.830	N
Inkomensoverdr. van overheid (niet-Rijk)	0	3.200	3.200	V
Totaal Baten	13.977.535	13.973.905	-3.630	
Saldo Deelprogramma	13.977.535	13.973.905	-3.630	

Toelichting afwijking:

De afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door een afrekening 2013 in december van het jaar 2014.

Dividend

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	0	0	0	0 -
Baten	123.536	266.386	269.711	3.325 V
Saldo Deelprogramma	-123.536	-266.386	-269.711	3.325 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Baten			
Werkelijk ontvangen rente en winstuitk.	115.951	119.276	3.325 V
Aandelen en overige deelnemingen	150.435	150.435	0 N
Totaal Baten	266.386	269.711	3.325
 Saldo Deelprogramma	 266.386	 269.711	 3.325

Toelichting afwijking:

De iets lagere opbrengst wordt veroorzaakt door lager dan geraamd dividend van onze BNG-aandelen.

Saldo financieringsfunctie

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	71.288	77.649	96.740	19.091 N
Baten	0	0	0	0 N
Saldo Deelprogramma	71.288	77.649	96.740	19.091 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	77.649	96.740	19.091 N
Totaal Lasten	77.649	96.740	19.091
Baten			
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	0	0	0 -
Totaal Baten	0	0	0
Saldo Deelprogramma	77.649	96.740	-19.091

Toelichting afwijking:

Op dit onderdeel vindt de afwikkeling plaats van het saldo van de kostenverdeelstaat kapitaallasten. Op begrotingsbasis vindt er een renteberekening plaats. Deze renteberekening bestaat voor een deel uit rente van externe en een deel van interne financieringsmiddelen. Doordat de interne financieringsmiddelen zijn toegenomen (reservegroei) is op een aantal deelprogramma's een hogere opbrengst aan bespaarde rente geboekt. Die voordelen moeten in samenhang met dit nadeel worden gezien. Het gaat echter slechts om administratieve verrekeningen.

Lokale heffingen

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel	
Lasten	0	0	0	0	-
Baten	2.386.528	2.359.511	2.361.354	1.843	V
Saldo Deelprogramma	-2.386.528	-2.359.511	-2.361.354	1.843	V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel	
Lasten				
Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	-
Totaal Lasten	0	0	0	
Baten				
Belasting op producenten	2.359.511	2.361.354	1.843	V
Totaal Baten	2.359.511	2.361.354	1.843	
Saldo Deelprogramma	2.359.511	2.361.354	1.843	

Toelichting afwijking:

Het werkelijke verloop was conform de verwachtingen.

Onvoorziene uitgaven

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	289.173	56.864	0	56.864 V
Baten	49.000	24.000	0	24.000 N
Saldo Deelprogramma	240.173	32.864	0	32.864 V

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr. na wijz en Realisatie V = voordeel N = nadeel
Lasten			
Niet in te delen lasten	56.864	0	56.864 V
Totaal Lasten	56.864	0	56.864
Baten			
Niet in te delen baten	24.000	0	24.000 N
Totaal Baten	24.000	0	-24.000
Saldo Deelprogramma	80.864	0	32.864

Toelichting afwijking:

Het voordelige saldo op dit onderdeel is als volgt ontstaan:

- Van de post Onvoorzien, incidenteel 2014 resteerde aan het eind van het jaar 2014 nog een bedrag van ± € 43.000;
- Het bedrag aan Nieuw beleid aan het eind van 2014 bedroeg € 14.000; en
- Het geraamde bedrag voor te behalen voordelen uit inkoopsamenwerking van € 24.000 is niet ingevuld in 2014.

MUTATIES OP DE RESERVES

Tot dit deelprogramma behoren de volgende producten:

1970	Saldo van de rekening van baten en lasten voor bestemming
1980	Mutaties op reserves
1990	Saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming

Hoofdkenmerken deelprogramma

Het realiseren van een structureel gezonde financiële positie.

Het onderkennen van het belang van een verantwoord en adequaat beheer van de financiële middelen.

Het creëren van voldoende reserves in relatie tot het risicoprofiel.

Wat willen we bereiken?

Het creëren van reserves van voldoende omvang in relatie tot het risicoprofiel:

Periodiek wordt een risicoprofiel opgesteld, waarin een inschatting wordt gemaakt van de omvang en de frequentie van de te lopen risico's. Op grond van deze (globale) cijfers kan een inschatting worden gemaakt van de noodzakelijke omvang van het eigen vermogen (algemene reserve). Op grond van ons huidige risicoprofiel kan de noodzakelijke omvang van onze algemene reserve worden berekend op een bedrag van 2,5 miljoen. De stand per 31 december 2014 van de algemene reserve is € 11,0 miljoen

Resultaat voor bestemming

Het voordelige resultaat van de jaarrekening 2014 voor de reservemutaties bedraagt € 874.804.

Reservemutaties:

Wat heeft het gekost?

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real. V = Voordeel N = Nadeel
Lasten	69.530	573.175	1.854.750	1.281.575 N
Baten	705.321	2.190.472	2.881.878	691.406 V
Saldo Deelprogramma	-635.791	-1.617.297	-1.027.128	590.169 N

	Begroting na wijziging	Realisatie	VERSCHIL: Begr na wijz. en Real.: V = voordeel N = nadeel	
Lasten				
Algemene reserve	0	538.321	538.321	N
Reserve lopende verplichtingen	483.000	454.000	29.000	V
Reserve dorpshuizen	4.000	4.000	0	V
Reserve huisvesting onderwijs	75.988	75.988	0	V
Reserve verkiezingen	0	0	0	V
Reserve grondexploitatie	0	0	0	V
Reserve onderhoud kunstwerken	9.000	178.678	169.678	N
Reserve cofinancieringen			0	V
Reserve inkomensdeel WWB			0	V
Reserve kosten WMO	0	381.211	381.211	N
Reserve leefbaarheid	20.000	20.000	0	V
Egalisatiereserve vuilverwerking	442	13.286	12.843	N
Egalisatiereserve rioolheffingen	50.444	0	50.444	V
Egalisatiereserve onderhoud wegen		109.266	109.266	N
Reserve vervanging tractiematerieel	0	80.000	80.000	N
Egalisatiereserve openb.verlichting			0	V
Totaal Lasten	642.875	1.854.750	1.211.875	N

Baten				
Algemene reserve	794.218	1.081.223	287.006	V
Reserve aandelen Essent	62.572		62.572	N
Reserve lopende verplichtingen	527.479	537.117	9.638	V
Reserve inkomensdeel WWB	297.065	266.892		
Reserve kosten WMO	116.746	29.850		
Reserve uitvoering sportnota	15.000	15.000	0	V
Reserve huisvesting onderwijs	130.000	582.280	452.280	V
Reserve regiovisie	51.683	51.683	0	V
Reserve verkiezingen	0	16.564	16.564	V
Reserve grondexploitatie	9.907	9.907	0	V
Reserve cofinancieringen	120.989	208.774	87.785	V
Reserve museum Wierdenland	45.381	45.649	269	V
Reserve ICT/HNW	27.631		27.631	N
Reserve vervanging tractiematerieel		10.000	10.000	V
Egalisatiereserve vuilverwerking	61.500		61.500	N
Egalisatiereserve rioolheffingen	0		0	V
Egalisatiereserve openbare verlichting		26.938	26.938	V
Totaal Baten	2.260.172	2.881.878	621.706	V

Saldo Onderdeel Reservemutaties	-1.617.297	-1.027.128	590.169	N
--	-------------------	-------------------	----------------	----------

Het nadeel op dit onderdeel wordt met name veroorzaakt door een aantal binnen de exploitatie opgenomen voor- en nadelen, welke afwijkingen op dit onderdeel worden gemuteerd met de reserves. Dat geeft hier per saldo een nadeel. Te noemen zijn in dit verband de mutaties in de reserves WWB, WMO, onderwijshuisvesting, cofinanciering, onderhoud wegen, onderhoud kunstwerken, onderhoud openbare verlichting en vuilverwerking.

Resultaat na bestemming

In de gewijzigde begroting 2014 was een positief resultaat opgenomen van € 291.266. Deze mutatie van de 2^e bestuursrapportage is ook geboekt. Het daadwerkelijke resultaat bedraagt € 285.064, waarbij aangetekend moet worden dat dit bestaat uit een bedrag van € 285.735 aan niet-bestede middelen en een werkelijk nadelig resultaat 2014 van € 671 ten opzichte van de 2^e bestuursrapportage.

In tabelvorm ziet het er dan als volgt uit:

	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil begr. na wijz. en real.	
Resultaat voor bestemming	1.326.030	450.797	875.233	V
Reservemutaties	-1.617.297	-1.027.128	590.169	N
Resultaat na bestemming	291.266	291.266	0	N
Saldo	0	-285.064	285.064	V

JAARVERSLAG

Paragrafen

Paragraaf A Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat de volgende onderdelen:

- A. Het beleid ten aanzien van de gemeentelijke heffingen;
- B. Een overzicht van de diverse heffingen;
- C. De geraamde en werkelijke inkomsten voor 2014;
- D. Een overzicht van de lokale lastendruk;
- E. Het kwijtscheldingsbeleid.

A. Beleid ten aanzien van de gemeentelijke heffingen

Voor de hoogte van de gemeentelijke belastingen gelden de volgende uitgangspunten:

- collegeprogramma 2014–2018: Uitgangspunt is dat de gemeentelijke heffingen zoveel mogelijk kostendekkend dienen te zijn, dat blijven of worden gemaakt. In 2012 wordt overgegaan tot actualisatie van het collegeprogramma. De visie over de aanpak en het te voeren beleid wordt beschreven in de Visienota Bezuinigingen.
- bepalingen Gemeentewet en Wet Milieubeheer waarin wordt bepaald dat de hoogte van de tarieven en heffingen niet boven de kostprijs mogen worden geheven;
- het streven naar (meer) kostendekkendheid van tarieven en leges;
- legesverordening, verordening onroerende zaak belastingen, verordening roerende zaken, verordening reinigingsheffingen, verordening rioolrechten, verordening lijkbezorgingsrechten, verordening marktgelden, verordening brandweerrechten;
- raadsbesluit gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid.

B. Overzicht van de diverse heffingen

De gemeente Winsum kent de volgende heffingen:

B1. Onroerende zaak belastingen (OZB)

Onder de noemer onroerende zaak belastingen worden twee directe belastingen geheven, namelijk de eigenarenbelasting en de gebruikersbelasting. De gebruikersbelasting geldt alleen voor niet-woningen, zoals bedrijven, garages, sportcomplexen e.d.

De maximering van de tarieven is afgeschaft. Hiervoor in de plaats is een macronorm ingesteld die de maximale opbrengststijging voor een bepaald jaar aangeeft. De macronorm voor 2014 is door het rijk bepaald op 3%. In Winsum is de verhoging 2,75%.

De percentages voor 2014 waren als volgt:

OZB-tarieven	2014 percentage WOZ-waarde	2013 percentage WOZ-waarde
- eigenaren woningen	0,1791%	0,1678%
- eigenaren niet-woningen	0,2131%	0,2089%
- gebruikers niet-woningen	0,1613%	0,1613%

B2. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een directe belasting die wordt geheven van diegene die feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. De afvalstoffenheffing is bedoeld om de kosten te bestrijden van het ophalen, storten en verwerken van huisvuil.

Het tarief voor de afvalstoffenheffing gaat op begrotingsbasis uit van 100% kostendekkendheid. In 2013 zijn we gestart met de invoering van een gedifferentieerd tarief voor afval op basis van gewicht (Diftar). Op basis van aannames (gebaseerd op ervaringscijfers van andere gemeenten en

eigen realisatiegegevens van eerdere jaren) zijn de tarieven voor dit invoeringsjaar als volgt vastgesteld:

Tarieven afvalstoffenheffing	2014	2013
- meerpersoonshuishouden	€ 0,00	€ 0,00
- eenpersoonshuishouden	€ 0,00	€ 0,00
DifTar - basis	€ 120,00	€ 120,00
DifTar - per lediging	€ 0,80	€ 0,80
DifTar - per kilo restafval	€ 0,21	€ 0,21
DifTar - per kilo GFT	€ 0,07	€ 0,07

In het jaar 2014 volgt een evaluatie van dit invoeringsjaar.

Voorwaarden bij de invoering hierbij was een goed flankerend beleid, waarbij scheiding aan de bron wordt nagestreefd. De burgers mochten er financieel niet op achteruit gaan. Hierdoor is afgesproken dat geen huishouden meer zou betalen dan het eerdere tarief van 2012.

B3. Rioolheffing

Voor het in bezit hebben van een eigendom dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering wordt rioolheffing geheven.

De rioolheffing is een bestemmingsheffing, die dient ter bekostiging van de gemeentelijke watertaken (afvalwater, hemelwater en grondwater). Hiermee kunnen kosten worden verhaald om maatregelen te treffen die de gemeente noodzakelijk acht voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater. Ook wel verbrede rioolheffing genoemd. In het in 2013 vastgestelde Afvalwaterbeleidsplan BMWV/NVZ 2014-2018 wordt aangegeven hoe de gemeente Winsum haar zorg voor de inzameling en transport van het afvalwater, de afvoer van het hemelwater en de grondwaterproblematiek vorm wil geven.

In het plan zijn de volgende doelen vastgesteld:

- In stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving, een schoon en mooi oppervlaktewater- en grondwatersysteem;
- Het doelmatiger inrichten van de (afval)waterketen: benaderen als één systeem;
- Meer in gezamenlijkheid plannen, ontwikkelen en uitvoeren;
- 'Samen sturen' door samen inzicht te krijgen en samen in te grijpen;
- Op lange termijn terugwinnen van herbruikbare grondstoffen;
- Verminderen van energiegebruik en op termijn terugwinning van energie;
- Terugdringen van milieuverontreiniging door bestrijdingsmiddelen, zware metalen, hormoonverstorende stoffen en medicijnresten;
- Terugdringen van rioolvreemd water;
- Verder terugdringen van wateroverlast in bebouwd gebied; en
- Wat schoon is schoon houden: de vervuiler betaalt.

In het plan is voor de berekening van de rioolheffing uitgegaan van een heffing voor de gemeentelijke watertaken en is een meerjarige doorrekening gemaakt voor de ontwikkeling van de hoogte van de rioolheffing. De verwachting is dat het tarief gedurende de werking van dit plan bevroren kan worden op € 210.

Ook bij de nieuwe heffing (artikel 228a Gemeentewet) geldt dat de geraamde opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de geraamde kosten. Belangrijk verschil is echter dat de nieuwe verbrede rioolheffing niet het karakter heeft van een individuele dienstverlening zoals dat bij het oude rioolrecht wel het geval was. De verbrede zorgplicht is gericht op collectieve maatregelen.

Gemeenten hebben een sterkere regierol gekregen in het omgaan met regenwater in bebouwd gebied en het aanpakken van stedelijke grondwaterproblemen. Om de taakverbreding te kunnen financieren is het eerdere rioolrecht dus omgevormd tot een bredere rioolheffing.

Alle kosten die gemaakt worden ter nakoming van de (nieuwe) zorgplichten kunnen worden verhaald op de burgers en bedrijven. Dit betekent dat gemeenten het individuele profijt van de nieuwe rioolheffing niet meer hoeven aan te tonen, zoals dat wel het geval was bij rioolrecht.

Uitgangspunt is dat de rioolheffing kostendekkend is.

In 2009 is in eerste instantie gekozen voor een vloeiende en dus gemakkelijke overgang van het rioolrecht naar de rioolheffing. Een discussie om de mogelijkheden van tariefdifferentiatie binnen de rioolheffing te bespreken is in 2012 gevoerd en besloten dit niet in te voeren.

In 2014 is de rioolheffing vastgesteld op € 210,-

Rioolrecht	2014	2013
- per aansluiting	€ 210,00	€ 210,20

B4. Leges

Onder de naam leges wordt een aantal verschillende rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, waaronder paspoorten, rijbewijzen, diverse uittreksels, huwelijken, bouwvergunningen en diverse overige vergunningen. Beleid hierbij is om te streven naar een zo hoog mogelijke kostentoe rekening en kostendekkende tarieven. Voorwaarde daarbij is wel dat vooraf volstrekt helder is wat de reële kosten zijn. De burger mag niet betalen voor "oneigenlijke" kosten.

Voor 2014 is verder gegaan met het creëren van 100% kostendekkende tarieven. De tarieven onder Titel 1 zijn gemiddeld met 10% verhoogd. De tarieven onder Titel 2 en onder Titel 3 zijn trendmatig verhoogd.

B5. Lijkbezorgingsrechten

Begraafrechten worden geheven voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met deze begraafplaatsen. Ook bij de begraafrechten is het streven gericht op kostendekkende tarieven.

In 2011 is de nota Begraven en begraafplaatsen vastgesteld. De tarieven voor 2014 zijn trendmatig verhoogd.

B6. Brandweerrechten

Brandweerrechten worden geheven voor het gebruik van door de gemeentelijke brandweer verstrekte diensten.

De tarieven zijn met ingang van 1 januari 2014 trendmatig met 2,75% verhoogd.

B7. Roerende zaak belasting

Via de roerende zaakbelasting leveren eigenaren en gebruikers van roerende zaken zoals woonschepen en woonwagens een bijdrage aan de instandhouding van de collectieve voorzieningen van onze gemeente. De aanslag wordt berekend op basis van de economische waarde van de roerende zaak. Ook de roerende zaakbelastingen worden met ingang van 2009 berekend naar een percentage van de waarde van de roerende zaak. De belastingtarieven voor roerende zaken houden gelijke tred met de onroerende-zaakbelastingen.

B8. Marktgelden

De tarieven voor de marktgelden zijn in 2014 trendmatig verhoogd.

B9. Privaatrechtelijke vergoedingen

De gemeente Winsum heeft met diverse partijen huur- en pachtovereenkomsten gesloten. Bij af te sluiten contracten wordt een duidelijke koppeling gelegd tussen de kosten en opbrengsten.

C. Geraamde opbrengst 2014

Opbrengsten lokale heffingen	Begroting 2014 primair	Begroting 2014 na wijz.	Realisatie 2014	Afwijking 2014
Onroerende zaak belastingen	2.348.386	2.321.369	2.313.806	-7.563
Afvalstoffenheffing	1.535.939	1.535.939	1.364.786	-171.153
Rioolrechten	1.233.664	1.233.664	1.227.030	-6.634
Bouwvergunningen c.a.	387.875	216.867	195.009	-21.858
Begravenisrechten	164.456	117.456	123.657	6.201
Secretarieleges	263.126	223.034	225.982	2.948
Marktgelden	3.257	1.992	2.222	230
Roerende zaak belastingen	3.142	3.142	3.991	849
Gebruiksvergunningen brandveiligheid	0	0	0	0
Reclamebelasting	35.000	35.000	43.557	8.557
Totaal	5.974.845	5.688.463	5.500.040	-188.423

D. Lokale lastendruk

In onderstaand overzicht worden de tarieven OZB, afvalstoffenheffing en rioolrechten vergeleken met de gemeenten die nu genoemd worden als mogelijke herindelingspartners.

Gemeentenaam	Gemid- delde	Winsum	Eems- mond	Delfzijl	Appingedam	Bedum	De Marne	Lopper- sum
Ozb-tarief woningen	0,1800	0,1791	0,2095	0,1830	0,2300	0,1380	0,1569	0,1638
Ozb-tarief eigenaar niet-woning	0,2751	0,2131	0,3575	0,3812	0,3068	0,2215	0,2498	0,1960
Ozb-tarief gebruiker niet-woning	0,2176	0,1613	0,2863	0,3049	0,2353	0,1655	0,2070	0,1627
Gemidd.betaalde ozb woningen	273,43	303,00	320,00	241,00	325,00	245,00	227,00	253,00
Afvalst.heff. Meerpersoonshh	229,71	242,00	48,00	277,00	272,00	235,00	258,00	276,00
Rioolheff.meerpersoonshh	258,14	210,00	260,00	258,00	197,00	212,00	364,00	306,00
Woonlasten meerpersoonshh	761,29	755,00	628,00	776,00	793,00	692,00	849,00	836,00
Toeristenbelasting	0,40	0,00	0,00	1,32	0,00	0,00	1,50	0,00
Hondenbelasting	37,29	0,00	57,00	59,00	0,00	69,00	0,00	76,00
Paspoort	66,95	66,95	66,95	66,95	66,95	66,95	66,95	66,95
Identiteitskaart	52,95	52,95	52,95	52,95	52,95	52,95	52,95	52,95
Rijbewijs	37,95	38,00	35,50	38,48	38,45	38,28	38,45	38,48
Uittreksel GBA	9,68	8,95	5,80	10,80	12,20	10,00	8,00	12,00
Omgevingsverg. 10.000 euro	247,00	310,00	198,00	208,00	205,00	213,00	305,00	290,00
Omgevingsverg. € 45.000	1.094,43	1.395,00	891,00	936,00	877,00	959,00	1.298,00	1.305,00
Omgevingsverg. € 140.000	3.313,57	4.340,00	2.704,00	2.912,00	2.281,00	2.982,00	3.958,00	4.018,00

De belastingdruk in Winsum is gemiddeld ten opzichte van omliggende gemeenten.

Ter informatie is onderstaand overzicht opgenomen waaruit blijkt hoeveel een gezin in de Groninger gemeenten moet betalen voor de zogenaamde pakketbelastingen. Dit overzicht is afkomstig van het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden).

Bij de berekening van de bedragen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

OZB: een woning met een gemiddelde economische waarde in de betreffende gemeente;

Afvalstoffenheffing: het meerpersoonshuishoudentarief;

Rangschikking: de rangschikking is op aflopende hoogte van het totale pakketbelastingbedrag (OZB-, afvalstoffen- en rioolheffing, dus exclusief overige belastingen) per gemeente bij een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De gemiddelde WOZ-waarde en de OZB zijn niet in het overzicht opgenomen, deze gegevens staan niet vermeld op de site van het COELO.

Woonlasten per gemeente

(Coelo: atlas van de lokale lasten 2014)

Gemeenten	Woonlasten éénpersoons huishouden	Woonlasten meerpersoons huishouden	Rangnummer meerpersoons huishouden Nederland	Rangnummer meerpersoons huishouden Nederland	Verloop ranglijst
	2014	2014	2013	2014	Daler Stijger
Stadskanaal	556	619	46	49	
Eemsmond	604	628	26	64	
Hoogezand-S	578	639	81	75	
Veendam	610	670	119	119	
Bedum	692	692	184	154	
Slochteren	671	694	173	157	
Grootegast	627	704	198	182	
Zuidhorn	610	709	254	194	
Groningen	633	731	287	236	
Pekela	656	738	283	249	
Leek	664	742	289	262	
Winsum	673	755	293	283	
Vlagtwedde	757	757	313	287	
Menterwolde	738	758	321	289	
Marum	684	776	331	318	
Delfzijl	718	776	328	319	
Oldambt	722	777	52	322	
Appingedam	768	793	322	336	
Ten Boer	800	800	351	343	
Haren	736	809	344	357	
Loppersum	789	836	386	375	
De Marne	786	849	383	385	
Bellingwedde	837	920	416	405	

We kunnen daarnaast ook nog kijken hoe de situatie in Winsum zich ontwikkeld heeft ten opzichte van het landelijke beeld:

	Tarief in € of % Nederland			WINSUM	
	Laagste	Gemiddelde	Hoogste	Werkelijk	Stijging tov 2013
Woonlasten					
- meerpersoonshuishouden	€ 450	€ 697	€ 951	€ 755	0,83%
Onroerendezaakbelastingen					
- tarief woningen (%)	0,0451%	0,1184%	0,2300%	0,1791%	5,91%
- tarief niet-woningen (%)	0,1112%	0,4143%	0,8588%	0,3744%	0,27%
Reinigingsheffingen					
- tarief meerpersoonshh	€ 48	€ 261	€ 438	€ 242	-1,11%
Rioolheffingen					
- tarief meerpersoonshh	€ 70	€ 186	€ 373	€ 210	-0,10%
Burgerzaken					
- kosten paspoort	€ 41,20	€ 50,28	€ 66,95	€ 66,95	32,97%
- kosten identiteitskaart	€ 33,25	€ 41,82	€ 52,95	€ 52,95	26,37%
- kosten rijbewijs	€ 25,00	€ 38,22	€ 38,48	€ 38,00	-5,00%
- kosten uittreksel GBA	€ 0,00	€ 10,30	€ 17,95	€ 8,95	1,70%
Omgevingsvergunning					
- bedrag dakkapel € 10.000	€ 37	€ 346	€ 844	€ 310	0,00%
- verbouw woning € 45.000	€ 485	€ 1.317	€ 2.719	€ 1.395	0,00%
- nieuwbouw woning € 140.000	€ 1.820	€ 4.060	€ 7.588	€ 4.340	0,00%

E. Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente Winsum is het laatst gewijzigd per 1 januari 2012. Ook is in juni 2009 een voorstel betreffende het armoedebeleid door de raad vastgesteld waarin wordt voorgesteld, maatregelen te nemen om het niet-gebruik van minimaregelingen terug te dringen.

Het beleid houdt in dat:

- kwijtschelding uitsluitend kan worden verleend voor aanslagen rioolheffing, afvalstoffenheffing en roerende- en onroerende zaakbelastingen;
- een verzoek tot kwijtschelding binnen een termijn van zes weken na dagtekening van het aanslagbiljet moet worden ingediend;
- de kwijtscheldingsnorm op 100% van de bijstandsnorm is gesteld.

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
Volume kwijtscheldingen			
OZB	1.141	0	659
Afvalstoffenheffing	70.376	85.676	42.553
Rioolrecht	1.042	2.297	631
Totaal	72.559	87.973	43.843

Voor de OZB wordt geen raming voor kwijtscheldingen opgenomen, omdat, na de afschaffing van OZB voor gebruikers van woningen, er feitelijk geen aanvragen meer binnenkomen.

Geconstateerd moet worden dat, ondanks inspanningen om het gebruik te stimuleren, er vooralsnog geen sprake is van een toename van kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Paragraaf B Weerstandsvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen kan worden gedefinieerd als “het vermogen van de gemeente Winsum om niet-structurele financiële risico’s op te kunnen vangen ten einde haar taken te kunnen voortzetten”.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de twee componenten: de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de gemeente beschikt / kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken) en de risico’s waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenramingen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit al die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden. Hiertoe behoren de algemene reserve, de vrij aanwendbare bestemmingsreserves, de omvang van de onbenutte belastingcapaciteit, (op begrotingsbasis) de post onvoorzien, en de stille reserves. Stille reserves zijn de meerwaarden van activa waarvan de verkoopwaarde hoger is dan de boekwaarde.

Bij de berekeningen is dit jaar ook de omvang van de vrij aanwendbare bestemmingsreserves mee genomen. Deze reserves hebben in principe allen een bestemming, maar de raad kan besluiten bij onvoorziene omstandigheden deze bestemming te wijzigingen. Uiteraard heeft dit consequenties voor de financiering / bijdragen van de oorspronkelijke bestemmingen.

Hieruit volgt dat de totale weerstandscapaciteit op bijna € 18,7 miljoen komt. Hieraan ligt de volgende berekening ten grondslag:

Weerstandscapaciteit exploitatie:		
Onbenutte belastingcapaciteit:		
OZB	0	
Rioolrechten	0	
Afvalstoffenheffing	0	
Leges en andere heffingen	p.m.	
Totaal onbenutte belastingcapaciteit		0
Rekeningsresultaat		285
Totaal weerstandsvermogen exploitatie		285
Weerstandscapaciteit vermogen:		
Vrij aanwendbare algemene reserve	11.758	
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves:	6.640	
Stille reserve	0	
Totaal weerstandscapaciteit vermogen		18.398
Totale weerstandscapaciteit		<u>18.683</u>

Risico's

Een gemeente loopt in de uitvoering van haar taken, net als elke organisatie en elk bedrijf, bepaalde risico's.

Bij de inventarisatie van de risico's is een inschatting gemaakt (kwantificering) van de mogelijke financiële gevolgen welke kunnen optreden zodra een risico werkelijkheid wordt.

Daarbij dient opgemerkt te worden dat deze bedragen globaal, indicatief en soms discutabel zijn. Risico's waarvan de oorzaak in het verleden of heden ligt en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten dienen te worden voorzien. Een voorbeeld daarvan is de voorziening dubieuze debiteuren. De risico's waarvan de omvang niet redelijkerwijs is in te schatten en/of die zich nog (kunnen) gaan voordoen dienen te worden afgedekt door bestemmings- en/of de algemene reserves.

De risico's worden onderverdeeld in:

- risico's voortvloeiend uit eigen beleid
- risico's voortvloeiend uit het beleid van hogere overheden
- risico's voortvloeiend uit samenwerking met andere gemeenten of instanties
- risico's voortvloeiend uit het doen en/of nalaten van anderen
- risico's voortvloeiend uit voor de gemeente autonome ontwikkelingen
- risico's op eigendommen (waarderingsrisico)
- risico's die samenhangen met de interne bedrijfsvoering

Risico's voortvloeiend uit eigen beleid

Bij de open-einde regelingen zoals het leerlingenvervoer en de WMO zijn de begrote bijdragen gebaseerd op de gemiddelde bijdragen van een aantal jaren. Door fluctuatie in de aantallen aanvragen kan afwijking ten opzichte van de raming ontstaan.

Leerlingenvervoer

Bij leerlingenvervoer is sprake van een "open eind regeling". Het is niet in te schatten hoeveel personen per jaar gebruik zullen maken van deze regeling. Hierdoor kunnen de kosten jaarlijks behoorlijk fluctueren.

Het gekwantificeerde risico wordt tussen 10 en 20% van het budget geraamd (minimaal € 28.000 en maximaal € 56.000).

Juridische procedures

Ultimo maart 2014 lopen enkele juridische procedures:

- Winsum is indirect betrokken in een kort geding inzake het opzeggen van de samenwerkingsovereenkomst en het aanbesteden van het beheer en onderhoud van de openbare verlichting. De vordering van de tegenpartij is in een eerdere procedure afgewezen. Verwachting: positief;
- Civiele bodemprocedure inzake het eigendom van de openbare verlichting. Verwachting: positief;

Het gekwantificeerde risico wordt op nihil tot een gering bedrag ingeschat.

Grondexploitatie

Het ambitieniveau van de gemeente kan gelet op de op stapel staande projecten en de in exploitatie te nemen gronden hoog genoemd worden.

In de paragraaf Grondbeleid is aangegeven dat de risico's van de vastgestelde exploitatieplannen beperkt zijn.

In het najaar van 2007 is een risico-inventarisatie gemaakt worden van de nog in exploitatie te nemen gronden. De risico's bij de in exploitatie genomen gronden zijn afhankelijk van de snelheid waarmee nieuwe woningen gebouwd en afgezet kunnen worden. Jaarlijks worden de exploitatieopzetten geactualiseerd. Voorziene verliezen worden ten laste gebracht van de reserve grondexploitatie. Als huidige beleidslijn geldt momenteel dat op basis van de geprognosticeerde

omvang van de lasten en de baten een risiconorm wordt gehanteerd van minimaal 10% en maximaal 10% van de geactiveerde kosten.

Deze risico's kunnen mogelijk deels vanuit de reserve grondexploitatie worden afgedekt. Daarnaast nemen wij, in het kader van de bepaling van het weerstandsvermogen, ook nog de risico's mee die de gemeente loopt bij de grondexploitaties. Bij de kwantificering van de risico's wordt bij de bepaling van de omvang van de algemene reserve 'veiligheidshalve' met een gekwantificeerd risico van minimaal 10% en maximaal 20% van de geactiveerde bedragen rekening gehouden.

Risico's voortvloeiend uit het beleid van hogere overheden

De gemeente Winsum voert een groot aantal medebewindstaken uit ten behoeve van de Rijksoverheid waarvoor specifieke uitkeringen en bijdragen uit het gemeentefonds worden ontvangen. Een wijziging in het beleid van de Rijksoverheid of de financiering van deze taken kan een risico voor de gemeenten betekenen. Voor zover deze risico's te kwantificeren zijn is daarmee bij de bepaling van de budgetten rekening gehouden. Voorbeelden daarvan zijn de uitvoering van de WWB en WMO.

Zowel de WWB als de WMO hebben het karakter van een 'open-eind-regeling'.

Wet Werk en Bijstand (WWB)

De financieringssystematiek van de WWB brengt risico's met zich mee. Zodra het aantal bijstandsgerechtigden hoger is dan het landelijk gemiddelde levert dit voor de gemeente een nadeel op. In het collegeprogramma is aangegeven dat het college de ambitie heeft om meer bijstandsgerechtigden aan het werk te helpen. Indien de intensivering in het beleid niet het verwachte resultaat mocht hebben dan kan bij overschrijding van meer dan 10% een beroep worden gedaan op de incidentele aanvullende uitkering (mits voldaan aan gestelde voorwaarden). Het gekwantificeerde risico wordt tussen € 388.000 en € 766.000 geraamd, minimaal 10% en maximaal 20% van het rijksbudget.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Alhoewel het budget jaarlijks geïndexeerd wordt blijft er het risico dat het budget onvoldoende is. Het aantal ouderen neemt toe en de wens om langer zelfstandig te wonen ook. Dit leidt tot meer en tot complexere aanvragen voor individuele voorzieningen en huishoudelijke verzorging. Vooralsnog wordt uitgegaan van een toereikende rijksbijdrage welke in de algemene uitkering is opgenomen. Het gaat daarbij om een bedrag van € 2.063.000.

Het gekwantificeerde risico wordt tussen 10 en 20% van het budget geraamd (minimaal € 207.000 en maximaal € 414.000).

Risico's voortvloeiend uit samenwerking

Ability

De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling Ability betalen naast een vaste bijdrage ook een bijdrage in het exploitatietekort. Dit brengt, ondanks dat deze geraamde bijdragen in het exploitatietekort verhoogd zijn, een risico met zich mee. Het gekwantificeerde risico wordt geraamd tussen de 10% en 20% van de bijdragen in het tekort.

Risico's voortvloeiend uit het doen en/of nalaten van anderen

Reguliere verzekerbare risico's zijn ondergebracht bij verzekeraars. Voor enkele dubieuze debiteuren is een voorziening getroffen.

De risico's bij de afgegeven borgstellingen (borgstelling rente en aflossing verenigingen, woningbouwleningen en leningen particuliere woningen) worden gering ingeschat.

Het gekwantificeerde risico wordt p.m. geraamd.

Risico's voortvloeiend uit voor de gemeente autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen zoals inwoneraantal en woningbouw, accres als gevolg van uitbreidingen e.d. zijn naar beste inschatting van de ontwikkelingen in de begroting meegenomen.

Risico's op eigendommen

Op dit moment zijn er geen risico's bekend. Reguliere verzekerbare risico's zijn ondergebracht bij verzekeraars.

Risico's die samenhangen met de interne bedrijfsvoering

De risico's welke voortvloeien uit de normale bedrijfsprocessen met de daaraan gekoppelde budgetbewaking en interne informatievoorziening behoren tot de normale risico's welke bij de uitvoering van de begroting behoren. De rechtmatigheidstoets zoals die door de accountant wordt uitgevoerd heeft tot gevolg dat diverse bedrijfsprocessen zijn doorgelicht. Voor een deel worden of zijn deze processen aangepast waardoor ook de risico's afnemen.

Verder is de verbetering van de planning en control een continu proces waardoor de beheersing van de bedrijfsvoering verder zal toenemen.

De rechtspositie van werknemers is zodanig dat ontslagregelingen gepaard kunnen gaan met een extra financiële compensatie. De hoogte hiervan hangt af van de functie, het aantal dienstjaren en de wijze van functioneren. Wel is de periode WW (vroeger: wachtgeld) de afgelopen periode verkort. Wettelijk ligt het risico voor de WW én de verantwoordelijkheid voor de reïntegratie naar ander werk bij de laatste werkgever. Dit heeft tot gevolg dat de WW-uitkering, uitbetaald door het UWV, volledig bij de gemeente in rekening wordt gebracht. Daarnaast kan de gemeente te maken krijgen met re-integratiekosten van de betrokken ex-werknemers. T.a.v. tijdelijke werknemers kunnen deze kosten worden afgekocht via een pay-roll constructie, omdat we tijdelijke medewerkers zoveel mogelijk via de BAN-PD inhuren. T.a.v. de vaste medewerkers komen dergelijke kosten wel voor rekening van de gemeente. Omdat vooraf niet ingeschat kan worden welke kosten het betreft, zal een eventueel door de gemeente te betalen bedrag opgenomen worden in de jaarrekening.

Het gekwantificeerde risico wordt op 1 % van het personeelsbudget van € 7.037.000 geraamd (€ 70.400).

Conclusie

In de onderstaande tabel zijn alle bovenstaande gekwantificeerde risico's opgenomen.

Omschrijving risico	Gekwantificeerde risico's			
	Minimale omvang		Maximale omvang	
Risico's voortvloeiend uit eigen beleid				
- Leerlingenvervoer	€	28.000	€	56.000
- Juridische procedures	€	-	€	15.000
- Grondexploitatie	€	192.000	€	384.000
<u>Risico's voortvloeiend uit het beleid van hogere overheden</u>				
- WWB	€	388.000	€	776.000
- WMO	€	207.000	€	414.000
<u>Risico's voortvloeiend uit samenwerking</u>				
- Sociale werkvoorziening	€	3.000	€	6.000
Risico's voortvloeiend uit het doen en/of nalaten van anderen				
- Borgstellingen		p.m.		p.m.
<u>Risico's voortvloeiend uit voor de gemeente autonome ontwikkelingen</u>		p.m.		p.m.
<u>Risico's op eigendommen</u>		p.m.		p.m.
<u>Risico's die samenhangen met de interne bedrijfsvoering</u>	€	70.400	€	140.800
	€	-	€	-
<u>Totaal</u>	€	888.400	€	1.791.800

In de paragraaf Weerstandsvermogen bij de begroting 2014 is aangegeven dat bij het ingeschatte risicoprofiel een minimale omvang van de algemene reserve past van 1,7 miljoen. De algemene reserve heeft ultimo 2014 een omvang van 11,8 miljoen. Indien de omvang van de algemene reserve gerelateerd wordt aan de gekwantificeerde risico's, rekening houdend met de p.m. geraamde risico's, dan is de conclusie dat onze huidige algemene reserve ruim voldoende is.

Bij deze conclusie is het waarschijnlijkheidsaspect dat alle risico's gelijktijdig geëffectueerd kunnen worden buiten beschouwing gelaten.

Nieuwe manier om te kijken naar het weerstandsvermogen

Door de VNG is een rekenmodel (houdbaarheidstest gemeentefinanciën) ontwikkeld, waarmee de gezondheid van de financiële positie van de gemeente in beeld kan worden gebracht. De test geeft inzicht of de gemeentelijke financiën robuust genoeg zijn om financiële tegenslagen in de toekomst op te vangen. Hiervoor wordt gekeken naar de geldstromen van de gemeente en de ontwikkeling van de schuld bij een slecht weer-scenario.

In tegenstelling tot de huidige kijk op de weerstandscapaciteit, waarbij uitsluitend wordt gekeken naar de omvang van de reserves en de benoemde risico's, kijkt de houdbaarheidstest naar de schuldpositie in samenhang met de financiële structuur. Op de middellange en lange termijn hangt de houdbaarheid van de gemeentefinanciën af van de vraag of er in de toekomst jaarlijks genoeg geld overblijft om naast de noodzakelijke uitgaven voor publieke voorzieningen de schuldverplichtingen in de vorm van rente en aflossing betaald kunnen worden.

Ook uit deze test blijkt dat onze weerstandscapaciteit duurzaam houdbaar is.

Paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen

Openbaar groen

In 2011 heeft de gemeenteraad de “Kwaliteitsvisie groen Winsum 2010” vastgesteld. Op basis van deze visie heeft de raad gekozen om het groen te onderhouden op het kwaliteitsniveau Basis Accent. Met deze keuze ontstaat weinig kapitaalsvernietiging, het onderhoud voor de burgers is acceptabel, klachten en meldingen nemen niet toe en er ontstaan geen onveilige situaties. Voor de uitvoering van de kwaliteitsvisie zijn uitwerkingsplannen (prestatieomschrijvingen) opgesteld op basis waarvan het openbaar groen zal worden onderhouden zodat de uitvoering aansluit bij de ambitie. De schouwresultaten van 2014 laten zien dat de ambitie is gehaald.

Jaarlijks worden groenvakken gerenoveerd of omgevormd, zodat deze in overeenstemming komen met het vastgestelde kwaliteitsniveau. Hiervoor worden jaarlijks groenobjecten geselecteerd die nu niet voldoen aan de gewenste kwaliteit. De uitvoering vindt plaats op basis van prioriteit en beschikbare middelen. Groen heeft meestal ook niet het eeuwige leven en daarom zal renovatie van groen altijd aan de orde blijven.

Vanaf 2009 worden er in het plantsoen geen chemische middelen meer toegepast, alleen in enkele probleemsituaties wordt dit curatief nog toegepast en bij het behandelen van verse stobben. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar alternatieven voor het gebruik van glyfosaat (Roundup) op verharding. Aanvankelijk zou vanaf november 2015 het gebruik van glyfosaat verboden zijn. De ingangsdatum is voorlopig verschoven naar voorjaar 2016. Het bovenstaande betekent dat er een grotere fysieke inspanning nodig zal zijn om de gewenste kwaliteit te bereiken. Daarnaast zorgen factoren als afname van fte's, onvoorziene werkzaamheden, en piekmomenten in de werkzaamheden ervoor dat de ambitie met enige regelmaat onder druk komt te staan.

Na een eerdere verschuiving van werkzaamheden van Beheer en Onderhoud naar Ability is er medio 2014 weer werk teruggehaald. Dit is een gevolg van de invulling van vacatures. In de kernen Winsum, Baflo en Rasquert wordt het reguliere plantsoenonderhoud grotendeels in eigen beheer uitgevoerd met uitzondering van het gazononderhoud. In de overige kernen is dit, uitgezonderd het bomenonderhoud, uitbesteed aan werkvoorzieningsschap Ability.

Het maaibeheer van wegbermen en het schonen van sloten is via een raamcontract uitbesteed. Met de blik op de toekomst gericht zal overwogen moeten worden of en hoe een nieuw (meerjarig) contract het beste kan worden afgesloten. In de afgelopen jaren is dit steeds voor 1 jaar verlengd omdat de toekomstige ontwikkelingen voor Beheer en Onderhoud een onzekere factor was. Overeenkomstig het convenant “Dier en plant op het Hogeland” worden een aantal bermen in de gemeente ecologisch beheerd (o.a. Kieversterweg).

Vanaf 2003 is een eerste aanzet gegeven om structureel meer te doen aan bomenbeheer. In 2005 is de VTA veiligheidsinspectie (Visual Tree Assessment) afgerond van bomen binnen de bebouwde kommen. In 2009 is gestart met een volledige inspectieronde en zijn alle bomen binnen en buiten de bebouwde kommen aan een VTA-inspectie onderworpen. De inspecties komen voort uit de zorgplicht die de gemeente als eigenaar van de bomen heeft. Als onderdeel van het vastgestelde Bomenbeleidsplan worden vanaf 2012 structureel VTA-inspecties uitgevoerd.

Het bomenbeleidsplan is in 2012 door de raad vastgesteld. De kaders voor zowel het te voeren beleid als de uitvoering zijn hierin opgenomen. Vanaf 2012 worden bomen structureel geïnspecteerd. Alle bomen worden nu eens per 5 jaar gezien (jaarlijks 20%), waarbij bomen met een verhoogd risico eens per 2 jaar worden geïnspecteerd (jaarlijks 50%). Het onderhouden van bomen wordt gekoppeld aan de planning van inspecties waardoor de uitvoering van het beheer gestructureerder verloopt. De gegevens van de VTA veiligheidsinspecties worden hiervoor onder andere als input gebruikt.

De ambitie om de uitvoering waar te maken staat onder druk door het spanningsveld van aantal fte's en overige werkvoorraad. Met name gladheidsbestrijding speelt hierbij een onzekere factor.

Speelvoorzieningen

Speeltoestellen en speelplekken moeten voldoen aan het Attractiebesluit Speeltoestellen. Dit betreft vooral veiligheidsaspecten. Om dit te waarborgen worden alle speeltoestellen en speelplekken jaarlijks drie keer geïnspecteerd middels een veiligheidsinspectie en tweemaal een functionele inspectie. Deze werkzaamheden zijn voor de jaren 2014 en 2015 uitbesteed. Ook het bijkomende onderhoud wordt grotendeels uitbesteed.

In het beheerrapport 'Ruimte voor spelen' is geconcludeerd dat de dan nog aanwezige toestellen relatief oud zijn maar ook weinig uitdagend. In de vervolgens vastgestelde Beleidsnotitie speelvoorzieningen staat dat gedurende de periode 2008 t/m 2014 jaarlijks € 60.000 beschikbaar is voor vervanging van toestellen. Er is een planning gemaakt waarbij de vervanging zoveel mogelijk per wijk of dorp verloopt. De uitvoering wordt in 2015 afgerond.

Wegen

In 2011 is het wegenbeheerplan 2011-2015 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat alle gemeentelijke wegen op minimaal het C-niveau volgens de CROW-systematiek zullen worden onderhouden. De geconstateerde achterstand in het onderhoud van de wegen, die voornamelijk zijn gelegen buiten de bebouwde kom, is in 2012 voor een groot deel weggewerkt. In 2014 is de achterstand verder teruggebracht. Eind 2014 zijn alle wegen opnieuw geïnspecteerd. Op basis hiervan is de maatregellijst voor 2015 opgesteld en wordt het wegenbeheerplan geactualiseerd.

Gelijktijdig met het onderhoud van de wegen wordt ook uitvoering gegeven aan het uitvoerend document wegcategorisering dat is vastgesteld in 2011. Het uitvoerend document vormt de leidraad voor het te voeren snelheidsregiem op diverse type wegen binnen en buiten de bebouwde kom en de inrichting die daarbij hoort. Op diverse wegen is 60 km/u-belijning of zijn fietssuggestiestroken aangebracht en zijn er portalen 60 km/u geplaatst. De provincie heeft nog in de planning hun 60 km/u borden te vervangen door zoneborden, zodat de zonering sluitend is. In 2014 is begonnen met de verdere invoering van 30 km/u-zones, waarbij als eerste Feerwerd is opgepakt. De volgende kern zal Baflo zijn.

De plannen voor de inrichting van schoolzones zijn uitgewerkt en afgestemd met de scholen. Bij de invulling is met name gekeken naar het versterken van de herkenbaarheid van een gebied waarin zich een school bevindt door de toepassing van attentie verhogende maatregelen.

De actualisering van de wegenlegger is gereed. De bebouwde komgrenzen volgens de wegenverkeerswet en de wegenwet zijn in 2014 vastgesteld. Dit betekent dat vaststelling van de wegenlegger verder in procedure zal worden gebracht. De uiteindelijke definitieve vaststelling is een verantwoordelijkheid van gedeputeerde staten.

Openbare verlichting

De exploitatie van de openbare verlichting is overeenkomstig de uit 1986 daterende "Samenwerkingsovereenkomst EGD" was tot en met 2013 volledig in handen van Ziut. Vanaf 2014 wordt het beheer en onderhoud door twee afzonderlijke partijen uitgevoerd. Het beheer is in handen van Tauw en het onderhoud is in handen van Ziut.

Op basis van door de raad vastgestelde beleidsuitgangspunten is er in 2012 een nieuw beleidsplan openbare verlichting door de gemeenteraad vastgesteld. Hoofduitgangspunten in dit plan zijn duurzaamheid, veiligheid en energieverbruik. Het beleidsplan is de basis voor het uitvoeringsplan. In 2014 zijn alle lichtmasten en armaturen geïnventariseerd en genummerd. Op basis van deze inventarisatie wordt een vervangingsplan 2016-2019 opgesteld. Daarbij wordt ook nadrukkelijk rekening gehouden met de werkelijke kwaliteit en verwachte restlevensduur. In 2015 zullen de masten van slechte kwaliteit worden vervangen. Hierbij wordt ook gekeken of deze lichtmasten projectmatig kunnen worden vervangen.

Kunstwerken

Het beheerplan kunstwerken is in 2012 voor de periode 2012-2016 door de gemeenteraad vastgesteld. Alle beschoeiingen, kades, steigers en bruggen die de gemeente in eigendom, beheer en/of onderhoud heeft zijn hierin vastgelegd. Conform het vastgestelde beheerplan heeft uitvoering hiervan in 2014 plaats gevonden. In 2014 is op basis van inspecties het beheerplan getoetst. Uit deze toetsing blijkt dat we het onderhoud van de kunstwerken goed in beeld hebben voor de komende jaren. Voor 2015 wordt een onderhoudsbestek opgesteld waarin ook het vervangen van een aantal bruggetjes is opgenomen.

In 2014 is gestart met het vervangen van de beschoeiing langs en het baggeren van het Oldehoofsche kanaal. Het betreft hier een samenwerking tussen het waterschap Noorderzijlvest en de gemeente. Dit gezamenlijke werk wordt vermoedelijk in april 2015 afgerond. In 2016 wordt, afhankelijk van de onderhoudstoestand van oude beschoeiing langs het Oldehoofsche kanaal nog een gedeelte van de beschoeiing separaat vervangen.

Riolering en water

De gemeenteraad heeft in het kader van de Wet Milieubeheer op 19 november 2013 het afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV vastgesteld. In dit plan is vastgelegd hoe de gezamenlijke partners hun zorg voor de inzameling en transport van het stedelijk afvalwater, de afvoer van het hemelwater en de grondwaterproblematiek in deze planperiode willen vormgeven.

De omschakeling naar het vervangen van de riolering op basis van technische noodzaak is een van de belangrijkste uitgangspunten voor het vastgestelde afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV. Hiervoor zijn zowel het vrij verval rioleringssysteem als ook de randvoorzieningen en de hoofd- en minigemalen geïnspecteerd en ingevoerd in beheersystemen. Met behulp van de informatie uit deze beheersystemen worden vervolgens actuele inspectie-, reinigings-, maatregel-, onderhouds-, vervangings-, uitvoerings-, en basisrioleringsplannen opgesteld. Op basis van de actuele input wordt een berekening gemaakt van de benodigde rioolheffing voor het beheer, onderhoud en de vervanging van de riolering, het afkoppelen van hemelwater en het treffen van overige noodzakelijke maatregelen op het gebied van (afval)water.

Om de actuele kwaliteit van de riolering te bepalen is er voor gekozen om de gehele riolering te reinigen en te onderwerpen aan een inspectie. De uitvoering hiervan is afgerond en er is een eerste globale beoordeling gedaan van de inspectie gegevens. Deze beoordeling is meegenomen in de rioolheffingsberekening van het afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV en heeft bijgedragen aan het bevrozen van het huidige heffingsniveau. Voor de komende jaren zal een gedetailleerd maatregelplan opgesteld worden, om het rioolstelsel op een kwalitatief goed niveau te houden. Het wegenonderhoud en rioleringsonderhoud worden op elkaar afgestemd, zodat eenvoudig "werk met werk" gemaakt kan worden. Op basis van de geactualiseerde rioleringsdata is gestart met de actualisatie van de basisrioleringsplannen. Deze basisrioleringsplannen geven een actueel inzicht in de capaciteit en het functioneren van de riolering in de gehele gemeente en zullen begin 2015 worden afgerond.

De inspectiegegevens van de gemalen en randvoorzieningen zijn opgenomen in een geautomatiseerd beheerprogramma. Hieraan is gekoppeld een op de praktijk gerichte meerjarig onderhouds-/vervangingsplan, dat gebaseerd is op actuele inspecties. Conform dit plan is hieraan in 2014 uitvoering gegeven.

Voor Obergum Noord was in het oude VGRP een afkoppelopgave van 1,35 ha opgenomen. Een eerste aanzet voor deze afkoppeling is al gegeven door de uitvoering van het plan waar Wierden en Borgen nieuwbouw heeft gepleegd (Anjerstraat, Irislaan, Rozensingel, Buitensingel en Binnensingel). De resultaten uit de in 2013 opgestelde stedelijke wateropgave en de actuele rioolinspecties geven aanleiding om de noodzaak van verdere afkoppeling te heroverwegen. In overleg met het waterschap Noorderzijlvest is in 2014 bepaald om de verdere afkoppeling van Obergum Noord niet meer door te voeren. Wel zal het gebied rondom het winkelcentrum afgekoppeld worden tijdens de herinrichting van het parkeerterrein.

In 2011 heeft het waterschap Noorderzijlvest een handhavingstraject ingezet met betrekking tot ongezuiverde lozingen in het buitengebied. Voor het kwetsbare gebied heeft de gemeente Winsum een aantal jaren geleden samen met het waterschap een IBA-project opgezet en ten uitvoer gebracht. De afgelopen jaren is gebleken dat de regels met betrekking tot lozingen in het niet kwetsbare gebied minder zwaar zijn geworden dan in eerste instantie de bedoeling was. Dit betekent dat veel eigenaren van woningen in het niet kwetsbare gebied kunnen volstaan met aanpassingen die veel minder ingrijpend zijn. Dit betekent over het algemeen dat de kosten voor deze eigenaren ook veel lager zullen zijn. Veel eigenaren hebben dan ook al op aanwijzing van het waterschap maatregelen getroffen.

In 2012 is met de uitvoering van de toezegging uit het oude VGRP van de gemeente, om ook eigenaren in het niet kwetsbare gebied de mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan een IBA-project begonnen. Daarbij gelden dezelfde voorwaarden als bij het IBA-project, dat uitgevoerd is in het kwetsbare gebied.

Het IBA-project richtte zich op de perceeleeigenaren die nog niet voldeden aan de lozingseisen van het waterschap. In 2013 is de uitvoering hiervan opgestart en in de loop van 2014 zijn de laatste 4 deelnemers voorzien van een door de gemeente aangeboden en geplaatste IBA.

Op 1 juli 2011 is het waterketenakkoord voor Groningen en Noord-Drenthe getekend. Dit is een akkoord tussen de 30 gemeenten, twee waterschappen en twee waterbedrijven met als doel de mogelijkheden te onderzoeken voor samenwerking in de afvalwaterketen, waarbij de burger centraal gesteld wordt. De eerste fase betrof onderzoek en is in 2012 afgerond. Het onderzoek heeft aangetoond dat er een forse reductie op de kostenstijging mogelijk is, en dat de kwetsbaarheid van individuele organisaties kan worden verminderd en de kwaliteit van dienstverlening kan worden verbeterd. De resultaten van het onderzoek vormde de aanleiding om een uitvoeringsprogramma op te stellen. Met het uitvoeringsprogramma (fase 2 in het proces) wordt ingezet op het concretiseren van de samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en waterbedrijven. De uitvoering van het uitvoeringsprogramma is inmiddels opgestart en zal zijn vervolg krijgen in 2015.

Inmiddels is ook de derde fase van de samenwerking Groningen en Noord-Drenthe opgestart. Hierin is de organisatie hierop aangepast. Hiervoor is een regiegroep opgericht waarin de zeven clusters worden vertegenwoordigd door gemeentelijke managers en de waterschappen en waterbedrijven door hun managers. Samen met de waterregisseur gaan zij de komende vijf jaar concrete resultaten boeken.

De regiegroep stelt jaarlijks een uitvoeringsprogramma op, waarin onder andere gewerkt gaat worden aan het opzetten van een uitvoeringsorganisatie voor het gezamenlijk uitvoeren van gegevensbeheer en meten en monitoren, het gezamenlijk aanbesteden en de ontwikkeling van kennis en innovatie. Er wordt jaarlijks 1 tot 2 keer terug gekoppeld naar de bestuurders, zodat de samenwerking goed kan worden afgestemd op de P&C cyclus van de deelnemende partijen.

Naast de uitvoering van het waterketenakkoord is het initiatief genomen om in BMW-verband samen met het waterschap Noorderzijlvest te onderzoeken of er een meerwaarde is om samen te werken. Uit de gehele rioleringszorg zijn een viertal meest voor de hand liggende onderwerpen gekozen. Hier wordt onderzoek naar gedaan. Het gaat hierbij om de onderwerpen: grondwaterbeleid, gemalen en telemetrie, databeheer en OAS (optimalisatie afvalwatersysteem). Gedurende dit proces is de gemeente Eemshaven begin 2013 aangeschoven, waardoor nu sprake is van een BMW-verband.

De eerste successen zijn inmiddels geboekt in de vorm van een gezamenlijk grondwaterbeleid, wat weer geleid heeft tot een grondwatermeetnet voor de betrokken partijen, dat in 2014 is aangelegd en waarvan inmiddels de eerste meetresultaten zijn binnengekomen. Daarnaast zijn er stappen gezet op het gebied van gemalenbeheer en telemetrie systemen. Geïnterviewd is "wie, wat in huis heeft". Waarmee in 2014 een programma van Eisen is opgesteld om vervolgens begin 2015 in samenwerking met de Marne een nieuw beheer/telemetriesysteem te gaan aanschaffen en instellen.

Na het vaststellen van de stedelijk wateropgaven in 2013 is aansluitend het baggerplan opgesteld begin 2014, inmiddels is uitvoering gegeven aan het eerste planningsjaar van het baggerplan, wat doorgezet zal gaan worden in 2015. Daarnaast is er in 2014 een begin gemaakt met het opstellen van een nieuw BRP (Basis riolering Plan) voor de gehele gemeente, hierin wordt de hydraulische capaciteit van het gehele stelsel doorgerekend, om zo de benodigde opvang en afvoer capaciteit van het stelsel te bepalen bij regenbuien.

In het kader van de regionale samenwerking binnen het rioleringsverband is begonnen met pilot voor een waterkaart binnen de clusters BMW en DAL in samenwerking met het Waterschap Noorderzijlvest. Op deze digitale kaart zullen alle gegevens verzameld gaan worden die te maken hebben water en riolering in de breedste zin van het woord, zowel beleidsmatig als wel in de uitvoering.

Gebouwen

De gemeentelijke gebouwen en een aantal bouwkundige objecten zijn opgenomen in een meerjaren-onderhoudsprogramma (MJOP). Om de 5 jaar vindt een financiële evaluatie plaats. Het systeem heeft een zogenaamd voortschrijdende meerjarenplanning. Aan het eind van elk jaar wordt de stand opgemaakt en geactualiseerd. Vanuit deze actualisatie wordt de planning weer bijgesteld en wordt een nieuw jaarplan opgesteld, waarbij het totale budget taakstellend is. Op dit moment wordt gewerkt aan de actualisatie van het MJOP. Nadat alle informatie is verwerkt kan binnenkort een financiële evaluatie plaatsvinden.

Kwaliteitsniveaus:

Het onderhoudsprogramma maakt onderscheid in een tweetal kwaliteitsniveaus:

Kwaliteitsniveau 1:

In dit kwaliteitsniveau zijn gebouwen ingedeeld, die op een normaal onderhoudsniveau worden onderhouden, waarbij het buitenschilderwerk, de dakbedekking en de technische installaties de drie speerpunten zijn.

Kwaliteitsniveau 2:

Dit zijn de gebouwen c.q. objecten die alleen op klachtenniveau worden onderhouden.

Jaarlijks wordt het gemiddelde onderhoudsbedrag per gebouw c.q. object in de begroting opgenomen. In de jaarrekening worden de werkelijke onderhoudslasten vergeleken met de geraamde onderhoudslasten. Afwijkingen tussen beiden worden geëgaliseerd middels de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen.

In het onderhoudsprogramma is geen budget opgenomen voor uitbreidingen aan de gebouwen, onderhoud van de terreinen rondom de gebouwen, functionele aanpassingen en mogelijke aanpassingen in het kader van wettelijke verplichtingen. Voorbeelden zijn; aanpassingen in het kader van de legionellapreventie, voorzieningen in het kader van brandveiligheidseisen en aanpassingen ten gevolge van de Arbo wetgeving. Indien deze aanpassingen/voorzieningen zich voordoen zullen hiervoor aparte kredieten gevraagd worden.

Legionella preventie:

In 2014 is de inventarisatie van de leidingwater-installaties in 19 gemeentelijke gebouwen en 11 niet-gemeentelijke gebouwen uitgevoerd. Aan de hand van deze inventarisatie is aanbestedingstraject gevolgd. De uitvoeringskosten zijn nu inzichtelijk. Na beschikbaarstelling benodigde budget wordt overgegaan tot uitvoering. Om de kwaliteit van de drinkwaterinstallatie in stand te houden is beheer en onderhoud noodzakelijk. Dit wordt meegenomen bij de actualisatie van het MJOP.

Bij de 11 niet-gemeentelijke gebouwen zijn alleen de inventarisatiekosten voor rekening van de gemeente. De daadwerkelijke aanpassingen aan de leidingwaterinstallaties komen in principe voor rekening van de desbetreffende gebouweigenaren. Hier wordt nog een definitieve afweging in gemaakt.

Overige voorstellen:

Op dit moment zijn er diverse ontwikkelingen waarbij het eventueel afstoten van een aantal gemeentelijke gebouwen aan de orde is. Zolang er geen zekerheid is of deze plannen definitief doorgaan wordt het huidige onderhoudsniveau voortgezet. Er zal bij deze gebouwen kritisch afgewogen worden of uitstel van grote onderhoudswerkzaamheden mogelijk is. Hierbij is het van belang, dat een goed onderhouden gebouw bij mogelijke verkoop meer op zal brengen dan een slecht onderhouden gebouw. Onderhoud aan het interieur wordt vooreerst uitgesteld. In de discussie rondom de realisatie van een nieuwe Brede school in Winsum en Baflo is het voortbestaan van de gymzaal in Rasquert en aan de Borgweg in Winsum, alsmede het kleedgebouw van de tennisclub Baflo een onzekere factor.

Voormalige gemeentewerkplaats te Ezinge:

In 2012 is besloten om de werkplaats te verkopen. Dit is naar de huurders gecommuniceerd. De huurders hebben te kennen gegeven geen belangstelling te hebben. Zowel een huurder van de werkplaats als ook de huurder van een deel van het terrein zijn inmiddels vertrokken. De huidige huurder opteert voortzetting van de huidige situatie. De verkoop van de werkplaats is in handen van een makelaar.

Pand Hoofdstraat W4 te Winsum:

De VVV heeft als huurder het pand verlaten per 01-01-2014. Inmiddels wordt de voormalige aula aan het Kerkpad geschikt gemaakt voor het kinderboekenmuseum. Verhuizing is gepland in 2015. Daarna zal bepaald worden wat er verder met het pand gaat gebeuren.

Overige ontwikkelingen:

- Het semi permanente gebouw waarin de peuterspeelzaal te Sauwerd staat leeg en wordt begin 2015 gesloopt. het bijbehorende afgescheiden terrein met berging blijft in gebruik voor de peuters die in het nabij gelegen schoolgebouw zijn gehuisvest.
- Medio 2014 is de kleedaccommodatie, als ook de kantine op het sportpark te Adorp gesloopt.
- In 2014 is de nieuwe centrale balie in het gemeentehuis in gebruik genomen. Daarnaast is de gehele constructie van de windwijzer "De Dolfijn" vervangen, zoals bij de verkoop overeengekomen is. Ook is het overstekende deel van het dak van de kantine vervangen in verband met verrottingsverschijnselen, waardoor de veiligheid in het geding was. Tijdens de uitvoering van de grote schilderbeurt is de geconstateerde aardbevingsschade aan de drie topgevels en de toren van de oudbouw hersteld.
- In 2014 zijn er zonnepanelen geplaatst op het dak van het gemeentehuis, de werkplaats aan de Schouwerzijlsterweg en het pand waarin het museum Wierdenland te Ezinge is gehuisvest.
- Om beter inzicht te krijgen in het jaarlijks en toekomstig onderhoud van de tunnel bij het station te Winsum is deze inmiddels opgenomen in het Meerjaren onderhouds-programma voor gebouwen (MJOP).
- Aan meerdere gebouwen is aardebevingsschade geconstateerd. De schade wordt gemeld bij de NAM.

Financiële consequenties

Hieronder staat een overzicht van het budgettaire beslag van het onderhoud, gerubriceerd naar de programma's.

Producten	Primaire begroting 2014	Actuele Begroting 2014	Werkelijk 2014	Verschil
Gebouw	12.471	13.495	13.689	195
Brandweer	12.471	13.495	13.689	195
Gebouw	72.124	72.124	83.034	10.911
Volkshuisvesting	72.124	72.124	83.034	10.911
Wegen	1.356.879	1.405.741	946.251	459.490-
Bermen	374.109	404.075	419.405	15.330
Kunstwerken	193.285	332.183	151.989	180.194-
Verkeer en vervoer	1.924.273	2.141.999	1.517.645	624.354-
Gebouw	5.592	5.592	5.386	206-
Milieu	5.592	5.592	5.386	206-
Kwaliteit vd Woon- en Leefomgeving	2.014.459	2.233.209	1.619.754	613.455-
Gebouw	165.990	177.330	173.575	3.756-
Cultuur	165.990	177.330	173.575	3.756-
Onderwijshuisvesting	690.207	669.330	1.453.364	784.034
Onderwijs	690.207	669.330	1.453.364	784.034
Gebouw	13.043	34.798	32.063	2.735-
Groen	323.610	319.814	353.413	33.599
Volksgezondheid	336.653	354.612	385.475	30.863
Gebouw	25.609	25.828	18.450	7.378-
Welzijn	25.609	25.828	18.450	7.378-
Gebouw	405.500	415.855	428.030	12.174
Groen	487.239	552.829	519.502	33.327-
Sport	892.740	968.685	947.532	21.153-
Soc.voorzieningen en maatsch.dst.verl.	2.111.199	2.195.785	2.978.397	782.611
Gebouw	110-	110-	22.447-	22.337-
Economische zaken	110-	110-	22.447-	22.337-
Gebouw	50.255	65.209	63.952	1.257-
Toerisme en recreatie	50.255	65.209	63.952	1.257-
Dorps- en plattelandseconomie	50.145	65.099	41.505	23.594-
Groen	1.270.843	1.352.566	1.393.677	41.110
Natuur- en groenbeheer	1.270.843	1.352.566	1.393.677	41.110
Ruimtelijke structuur	1.270.843	1.352.566	1.393.677	41.110
Producten en Kostenp	5.446.646	5.846.660	6.033.333	186.674

Paragraaf D Financiering

Inleiding

De gemeente Winsum onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. Mede als gevolg van de Wet Fido wenst zij haar activiteiten op het gebied van treasury op een zo transparant en beheersbaar mogelijke wijze in te richten.

In het treasurystatuut is de “beleidsmatige infrastructuur” van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

De gemeente is wettelijk verplicht jaarlijks een treasuryparagraaf op te nemen in zowel de begroting als in de jaarrekening.

De ministeriële regeling RUDDO (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) is een aanvulling op de Wet FIDO, die de overheden nog wat meer beperkingen oplegt in het kader van de financieringsfunctie. Naar aanleiding van de kredietcrisis is een aantal nadere voorwaarden gesteld, nl. een landencriterium en een ratingcriterium. Het landengebied om gelden aan te trekken c.q. uit te zetten wordt beperkt tot de Europese Economische Ruimte (EER) met een minimaal vereiste Aa rating van het land. Tevens moeten de ratings van landen en financiële instellingen door minimaal twee van de drie gerenommeerde ratingbureaus zijn afgegeven (Standard & Poor's, Moody's en Fitch). Deze nieuwe voorwaarden moeten wij overigens nog invoegen in ons financiële statuut.

Ontwikkeling van de treasuryfunctie

De treasuryfunctie in de gemeente Winsum is in 2014 voortgezet op dezelfde pragmatische en risicomijdende wijze als voorheen. Deze werkwijze is in het treasurystatuut geformaliseerd. De functie omvat het aantrekken van langlopende leningen, voornamelijk ter vervanging van afgelopen langlopende leningen, en het dagelijks beheer van kasgeld. De aandelenportefeuille bevat aandelen BNG, diverse oud-Essent, N.V. Waterbedrijf en Oikocredit, deelnemingen vanuit de publieke taak van de gemeente. Na de splitsing van Essent zijn voor het netwerkdeel hier aandelen van Enexis voor in de plaats gekomen.

Rente-ontwikkeling

De economische groei trok de laatste tijd iets aan. Dit heeft echter geen grote schommelingen veroorzaakt in de rentestand. Dit mede doordat de rijksoverheid, de werkgevers- en werknemersorganisaties en het Europese bestuursniveau doordrongen zijn van de noodzaak tot een inflatieremmend beleid. Indien de economische groei verder doorzet behoort een lichte stijging van de rente tot de mogelijkheden.

Risicobeheer

De gemeente Winsum kent een beperkte treasuryfunctie waarbij risicomijding voorop staat. Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

- financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
- financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken teneinde het renteresultaat te optimaliseren;
- toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse leningen;
- de gemeente vraagt offertes op bij minimaal drie instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken.

Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet.

Dit is een percentage (dit jaar 8,5%) van het totaal van de begroting. Indien deze kas-geldlimiet structureel wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld.

De kasgeldlimiet voor onze gemeente bedraagt 8,5% van € 30.657.000,- = € 2.607.000,-.

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken wordt door het ministerie ook jaarlijks een renterisiconorm aangegeven. Dit is een percentage (20%) van de totale vaste schuld van de gemeente. De uitkomst hiervan mag bij herfinanciering niet overschreden worden, zodat er een spreiding ontstaat van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata, en eventueel hieruit voortvloeiende rentewijzigingen.

Renterisico vaste schuld bedragen x € 1.000	Begroting 2014	Realisatie 2014
Renterisico		
1 Renteherziening vaste schuld o/g	€ -	€ -
2 Renteherziening vaste schuld u/g	€ -	€ -
3 Netto-saldo herziening (1-2)	€ -	€ -
4 Nieuw aangetrokken vaste schuld	€ -	€ -
5 Nieuw verstrekte leningen u/g	€ -	€ -
6 Netto-saldo aangetrokken (4-5)	€ -	€ -
7 Betaalde aflossingen	€ 1.210	€ 1.663
8 Herfinanciering (laagste van 6 en 7)	€ -	€ -
9 Renterisico (3 + 8)	€ -	€ -
Renterisiconorm		
10 Begrotingstotaal huidig jaar	€ 30.181	€ 30.675
11 Percentage regeling	20,00%	20,00%
12 Renterisiconorm (10*11)	€ 6.036	€ 6.135
	€	€
Ruimte (+) / overschrijding (-) (12-9)	6.036	6.135

Relatiebeheer

De gemeente Winsum beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- bankrelaties en hun bancaire condities worden ten minste ééns in de vijf jaar beoordeeld; in 2015 vindt de volgende beoordeling plaats;
- financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EU-toezicht te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer (onze bankrelaties zijn op dit moment: de Bank Nederlandse Gemeenten, de ABN-AMRObank en de ING; deze voldoen allen aan de voorwaarden);

Financieringsstructuur

Het financieringsoverschot op 31 december 2014 bedroeg € 1.482.000,-. Het verloop over 2014 is in de hierna volgende tabel weergegeven:

Financieringsstructuur		bedragen x € 1.000 mutatie		
	1-1-2014	31-12-2014		
Immateriele vaste activa	€ -	€ -	- €	-
Materiële vaste activa	€ 20.564	€ 19.839	€	725-
Financiële vaste activa	€ 2.381	€ 1.954	€	428-
Vlottende activa	€ 1.612	€ 1.914	€	301
Investeringsachterstand	€ -	€ -	- €	-
Vastgelegde middelen	€ 24.558	€ 23.707	€	851-
Reserves en voorzieningen	€ 22.180	€ 21.735	€	445-
Vaste geldleningen	€ 5.117	€ 3.454	€	1.663-
Totaal beschikbare middelen	€ 27.297	€ 25.189	€	2.108-
Financieringsoverschot	€ 2.739	€ 1.482	€	1.257-

Mutaties leningenportefeuille 2014

De leningenportefeuille bestaat uit eigen geldleningen en woningbouwleningen:

Mutaties leningenportefeuille				
Bedragen x € 1.000	Eigen geldleningen	Woningbouwleningen	Totaal	
Vaste schuld op 1 januari 2014	€ 2.803	€ 2.314	€	5.117
Nieuwe leningen	€ -	€ -	€	-
Reguliere aflossingen	€ 1.126	€ 110	€	1.236
Vervroegde aflossingen	€ -	€ 427	€	427
Vaste schuld op 31 december 2014	€ 1.678	€ 1.776	€	3.454

De rente- en aflossingsverplichtingen van de woningbouwleningen worden direct doorbelast aan de woningbouwcorporaties.

Kasgeldlimiet

In onderstaande tabel wordt de kasgeldlimiet per ultimo 2014 gepresenteerd. Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet is in de tabel de omvang van de exploitatie over 2014 aangehouden. De toegestane omvang van de limiet wordt vastgesteld op het voor de verslagperiode van toepassing zijnde percentage zoals dat bij de ministeriële regeling is bepaald. Tenslotte wordt het aldus berekende bedrag getoetst aan de werkelijke vlottende middelen/schulden per ultimo 2014. In onderstaande tabel is de situatie per 31 december 2014 opgenomen. Uit de berekening blijkt dat de kasgeldlimiet per ultimo 2014 niet wordt overschreden.

Kasgeldlimiet		Realisatie
Bedragen x € 1.000		2014
Omvang van de exploitatie	€	30.675
1. Toegestane kasgeldlimiet		
- In procenten van de grondslag		8,5%
- In bedrag	€	2.607
2. Omvang vlottende schuld		
- Opgenomen gelden < 1 jaar		€ -
- Schuld in rekening courant	€	1.515
- Gestorte gelden door derden < 1 jaar		€ -
- Overige geldleningen (geen vaste schuld)	€	1.922
	€	3.437
3. Vlottende middelen		
- Contanten in kas	€	1
- Tegoeden in rekening courant	€	30
- Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€	4.316
	€	5.702
Toets kasgeldlimiet		
Toegestane kasgeldlimiet (1)	€	2.607
4. Totaal netto vlottende schuld (2-3)		€ 2.265-
Ruimte (1-4)	€	342

Kasbeheer

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:

- het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen; hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
- het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank; hiervoor wordt gebruik gemaakt van de diensten van de NV Bank Nederlandse Gemeenten

Saldo- en liquiditeitenbeheer

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

- de gemeente streeft naar concentratie van de overtollige liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities; met de Bank Nederlandse Gemeenten zijn deze zaken via een raamovereenkomst geregeld;
- indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken; hierbij wordt de kasgeldlimiet niet overschreden;
- toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant;
- toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekeningen en deposito's; via de genoemde raamovereenkomst wordt het creditsaldo voor onze gemeente beheerd.
- Door de verplichte invoering van het zogenaamde schatkistbankieren is de gemeentelijke rol erg beperkt. Banktegoeden moeten verplicht bij het ministerie van financiën worden gestald.

Paragraaf E Bedrijfsvoering

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Algemeen

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma 2010 – 2014 ('Naar een nieuwe realiteit') is aangegeven, dat de kwaliteit van de dienstverlening de hoogste prioriteit dient te hebben. Van de gemeente mag een facilitaire houding verwacht worden. De gemeentelijke organisatie is goed toegankelijk voor burgers: ruime openingstijden en goed telefonisch bereikbaar, meer mogelijkheden via elektronische dienstverlening.

De dienstverlening van de gemeente zal op basis van kennis en service naar buiten gericht moeten zijn. Voor de verschillende diensten en producten die de gemeente levert, moet een actief frontoffice functioneren. Er dient één loket te komen waar inwoners en ondernemers met hun vragen terecht kunnen.

Wat hebben we gedaan ?

In 2014 heeft het college op voorstel van het management de Contourennota (doorontwikkeling) en een wijziging van het Organisatiereglement vastgesteld. Deze formele besluiten maken onderdeel uit van een proces van doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie naar een klantgerichte organisatie. Belangrijk thema in dit proces is het centraal stellen van de klant bij onze werkzaamheden en dienstverlening. Eveneens onderdeel van dit proces is een jaarlijks (organisatie)dag waarbij alle medewerkers door middel van training en workshops betrokken worden bij het thema klantgericht werken.

Personeel

De personele formatie bestaat op 31-12-2014 uit 91,23 fte.

De organisatiestructuur is medio 2014 aangepast. Links is de formatie uitgesplitst volgens de nieuwe organisatiestructuur, rechts de indeling volgens de oude organisatiestructuur.

Formatie

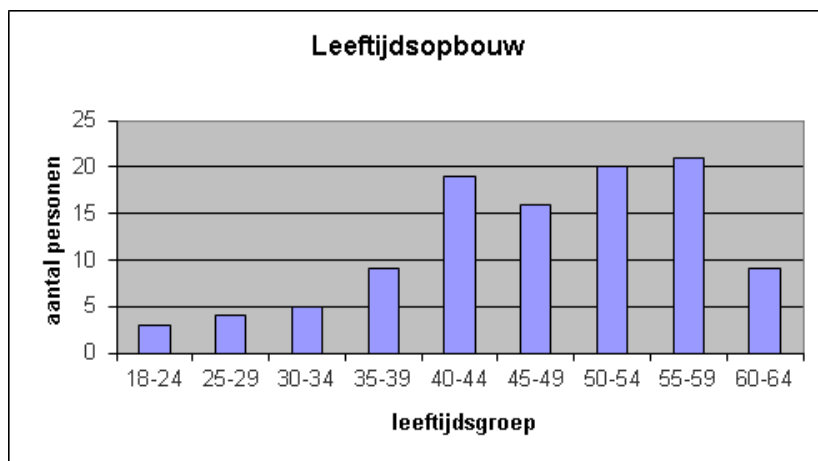
	Bezette formatie 31-12-2014	Begrote formatie 01-01-2014	
nieuwe organisatiestructuur			oude organisatiestructuur
Griffie	1,37	1,37	Griffie
Directie	2,00	5,11	BMO
Ambtelijk secr. OR	0,22	18,94	Middelen
Team communicatie	3,01	27,94	Samenleving (incl. SoZa)
Werkveld Interne Dienstverlening	15,75	23,28	Ruimte (CCT & VROM)
Werkveld Klantcontacten	10,53	18,00	Beheer & Onderhoud
Werkveld Ontwikkeling & Realisatie	44,33		
BMW samenwerkingen			
- P&O	1,33		
- I&A	2,00		
- Sociale Zaken	10,69		
Totaal	91,23	94,64	Totaal

Het verschil tussen de begrote formatie op 1-1-2014 en de werkelijke bezetting op 31-12-2014 van 3,41 fte bestaat uit:

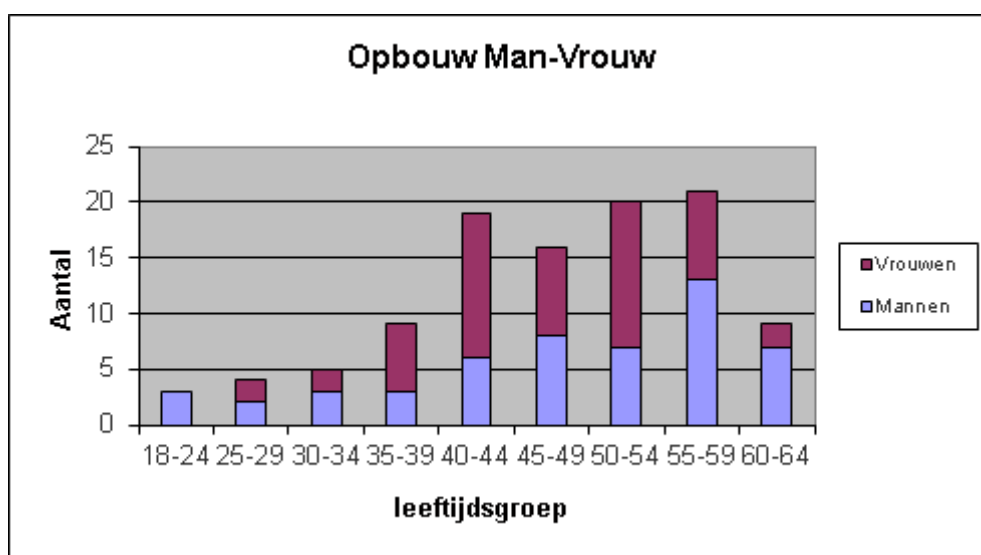
vrijval van fte op vacatures	3,25- fte
uitbreiding uren KCC	0,45 + fte

ambtelijk secretaris OR	0,22 + fte
vermindering uren bode	0,33- fte
vacature WMO niet ingevuld	0,50- fte

Formatieopbouw in leeftijdsgroepen:

Formatie-opbouw op basis van verhouding man/vrouw

Personeelskosten secretarie

Personeelskosten	Realisatie 2014	Begroting 2014	Afwijking
Salarissen/sociale lasten	3.547.251	3.432.027	115.224
Overige personeelskosten	83.262	121.761	-38.499
Personeel van derden	519.735	514.821	4.914
Uitbesteed werk secretarie	186.508	275.719	-89.211
Overige kosten secretarie	254.225	204.920	49.305
Doorberekende uren	380.289	380.289	0
Totaal	4.970.365	4.929.537	41.733

Huisvestingskosten secretarie

Huisvestingskosten	Realisatie 2014	Begroting 2014	Afwijking
Salarissen en sociale lasten	6.544	5.558	986
Personeel van derden	50.469	60.818	-10.349
Energie	40.864	39.984	880
Overige aankopen / uitbestedingen	16.708	20.354	-3.646
Betaalde belastingen	1.302	1.164	138
Aankopen niet duurzame goederen	339.721	106.949	232.772
Reserveringen	0	0	0
Kapitaallasten	175.488	180.794	-5.306
Doorberekende uren	178.040	178.040	0
Opbrengsten	-234.972	-5.250	-229.722
Totaal	574.164	588.411	-14.247

Informatisering en automatisering

Wat willen we bereiken?

Vanuit de wens de dienstverlening aan de klant verder te professionaliseren, wil het college zoveel mogelijk gebruik maken van de mogelijkheden op het gebied van ICT. We denken daarbij aan het verder uitbouwen van de elektronische dienstverlening zoals we die thans kennen. We zoeken daarbij zoveel mogelijk aansluiting bij landelijke en regionale ontwikkelingen en initiatieven, zoals ELO-BMW en het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP).

Wat gaan we daarvoor doen?

Afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden voor de invulling van een Klantencontactcentrum zal de elektronische dienstverlening verder vormgegeven worden.

Wat hebben we gedaan ?

Bedrijfsvoering afdeling I&A BMW

I&A is een veel grotere rol gaan spelen bij projecten. De afdeling heeft een heldere planning van werkzaamheden, personeel en financiën. In het afdelingsplan 2014 en 2015 staan de ICT-ambities van de BMW-gemeenten en van de afdeling zelf verwoord.

Zaaksysteem BMW

Een van de projecten waar I&A BMW aan meedoet, is een nieuw zaaksysteem. In 2014 is een aanbestedingsplan uitgewerkt dat volgens Best Value Procurement (BVP) is aanbesteed. In 2015 is een gedegen keuze voor een leverancier gemaakt. Vervolgens kunnen we het zaakgericht werken invoeren in de BMW-gemeenten. Een Klant Contact Systeem ondersteunt deze vorm van werken.

Decentralisaties

2014 was het jaar van de decentralisaties in de zorg, jeugd en participatiezaken. I&A heeft hierbij in de BMW-gemeenten een grote rol gespeeld, want veel van de nieuwe processen zijn afhankelijk van automatisering. De BMW-gemeenten zijn per 1 januari 2015 klaar voor alle transitie. De basistaken kunnen worden uitgevoerd. In 2015 gaan we alles verder verfijnen en verbeteren.

Informatiebeleid en -beveiliging

Het is de bedoeling dat de BMW-gemeenten aansluiten bij de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten). Dit beveiligingsbeleid verbindt de individuele audits die gemeenten moeten doen en maakt de (financiële) last minder groot. In 2015 geeft I&A BMW hier een vervolg aan.

Overige activiteiten

In 2014 heeft I&A BMW een groot aantal achterstallige klussen opgepakt en opgelost. Deze werkzaamheden bleven erbij door drukte en uitval van personeel. Door extra inzet van personeel heeft I&A BMW kunnen werken aan de uitwijklocatie in Bedum, de betere stabiliteit van het gehele netwerk, Het Nieuwe Werken, Wifi-netwerk op alle locaties, vervanging Windows XP computers en vele kleinere verbeteringen.

Automatiseringskosten	Realisatie 2014	Begroting 2014	Afwijking
Overige aankopen / uitbestedingen	1.140	5.798	-4.658
Aankopen niet duurzame goederen	651.118	562.369	88.749
Kapitaallasten	25.779	59.678	-33.899
Doorberekende uren	382.407	382.407	0
Totaal	1.060.444	1.010.252	50.192

Communicatie

Wat willen we bereiken?

In ons streven om op een professionele wijze met communicatie om te gaan, hebben we een behoorlijke slag gemaakt. De uitdaging waar we nu voor staan, is onze burgers meer bij de ontwikkeling en uitvoering van het beleid te betrekken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We willen in 2014 starten met een aantal burgerparticipatieprojecten.

Wat hebben we gedaan ?

Voor de resultaten over 2014 verwijzen wij naar het deelprogramma Communicatie.

Financieel beheer; Administratieve Organisatie en Interne Control (AO/IC)

Wat willen we bereiken?

Een adequaat ingerichte organisatie en controlestelsel waarbij aan de minimale vereisten op het gebied van de AO/IC wordt voldaan. Verder zal aandacht besteed worden aan de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en uitvoering.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2014 willen de verschillende regelingen in de sfeer van financieel beheer tegen het licht houden en daar waar nodig actualiseren. Verder wordt het jaarlijkse doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd en zal tijdens de reguliere planning en control zoveel mogelijk aandacht aan rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid besteed worden.

Wat hebben we gedaan ?

In 2014 zijn we gestart met de actualisatie van de Financiële verordening en het Treasurystatuut van de gemeente Winsum. De aanleiding hiervoor was de verschijning van de model Financiële verordening van de VNG, welke is verschenen in april 2014. Naar verwachting zullen beiden regelingen begin 2015 worden vastgesteld.

Facilitaire dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Een optimale ondersteuning van bestuur en organisatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Naast het constant open staan voor een kwaliteitsverbetering van de ondersteuning, zal in 2014 de aandacht ook gericht zijn op de (digitale) documentaire informatievoorziening. Daarbij wordt aangesloten bij de projecten die in BMW-verband worden opgepakt. Winsum neemt momenteel het voortouw bij het verkennen van digitaal werken c.q. de aanschaf van een document managementsysteem (DMS).

Wat hebben we gedaan?

Voor een toelichting over de digitale documentaire informatievoorziening verwijzen we naar hetgeen hieronder bij het kopje ' Externe processen' is verwoord.

Administratiekosten	Realisatie 2014	Begroting 2014	Afwijking
Overige aankopen / uitbestedingen	51	1.367	-1.316
Aankopen niet duurzame goederen	71.188	82.130	-10.942
Kapitaallasten	20.371	20.371	0
Doorberekende uren	2.200.832	2.200.832	0
Totaal	2.292.442	2.304.700	-12.258

Interne processen

Resultaten doelmatigheid/doeltreffendheidonderzoeken

In 2014 is het doelmatigheidsonderzoek naar de interne controle uitgevoerd. De conclusie van het onderzoek is dat de interne controle op een aantal punten doelmatiger ingericht kan worden. De aanbevelingen uit het onderzoek zijn gekoppeld aan verbeteracties. Daar waar mogelijk is een aantal verbeteracties al doorgevoerd voor de interne controle in 2014. De resterende verbeteracties worden meegenomen bij het opstellen van het interne controleplan 2015.

Organisatieontwikkeling

De visie op de ambtelijke organisatie luidt thans:

'De gemeente Winsum is een organisatie die klant- en omgevingsgericht is, die met de omgeving mee verandert en de communicatie met haar inwoners belangrijk vindt. De gemeente is nuchter in zijn ambities en is daarbij doel- en resultaatgericht. De gemeente Winsum komt haar afspraken na en is goed bereikbaar. De gemeente investeert in haar medewerkers en doet dat in een cultuur die zich kenmerkt door betrokkenheid en de wil om samen te werken. De gemeentelijke organisatie doet dit alles in een passende organisatorische vorm.'

Voor een toelichting over organisatieontwikkeling verwijzen we naar hetgeen hieronder bij het kopje 'Algemeen' is verwoord.

Externe processen

Samenwerking

Wat willen we bereiken?

Wij spelen in op veranderende wensen en eisen op sub-regionaal en regionaal niveau door ons actief op te stellen in samenwerking met de buurgemeenten De Marne en Bedum. Daarbij leggen wij eerst, in afstemming met de raad, gezamenlijk vast wat wij willen bereiken en kiezen daarvoor de meest passende samenwerkingsvorm. Wat betreft intergemeentelijke samenwerking zijn onze uitgangspunten de volgende:

- er moeten legitieme redenen zijn om samen te werken (de samenwerking moet meerwaarde hebben);
- de schaal en wijze van samenwerking is afhankelijk van de aard en schaal van de problematiek op dat moment;
- er moet sprake zijn van een samenhangende benadering van een bepaald probleem op één bestuursniveau.

Wat gaan we daarvoor doen?

De BMW-gemeenten worden op I&A-gebied vanuit het gemeentehuis van De Marne bediend. De P&O-ondersteuning aan de BMW-gemeenten vindt plaats vanuit het gemeentehuis van Bedum. Winsum is de thuisbasis voor SoZaWe van de BMW-gemeenten.

Wat hebben gedaan?

De aansturing van de (BMW-)medewerkers is eveneens ondergebracht bij het management van De Marne en Bedum. Dit betekent ook een nieuwe manier van werken voor de I&A- en P&O-medewerkers. Bij de dienstverlening zijn de medewerkers niet langer gericht op de 'eigen' organisatie. Deze loskoppeling betekent ook ten aanzien van de prioritering van de werkzaamheden een verandering. In 2014 is de afstemming over de prioritering van de werkzaamheden verder verbeterd.

Verrekeningen samenwerking BMW

Wat betreft de onderlinge verrekening van de samengevoegde BMW afdelingen ICT, P&O en Sociale Zaken is gekozen voor één lijn waarbij de niet productgebonden overhead (huisvesting, administratie, automatisering) niet in de afrekening wordt betrokken. De niet productgebonden overhead van ICT komt voor rekening van De Marne, die van P&O komt voor rekening van Bedum en de niet productgebonden overhead van Sociale Zaken wordt, zoals dat vóór de samenwerking met Bedum het geval was, verdeeld over Winsum en De Marne.

De productgebonden kosten (personeelskosten, kosten voor opleiding, abonnementen, specifieke software) worden op basis van verschillende verdeelsleutels over de drie gemeenten verdeeld.

De verdeelsleutels zijn als volgt:

ICT: aantal werkplekken (siv's) per gemeente;

P&O: aantal medewerkers per gemeente;

Sociale Zaken: aantal uitkeringsgerechtigden (gemiddelde afgelopen 3 jaar) per gemeente.

ICT

De totale kosten ICT voor de drie gemeenten bedragen € 1.204.000. Het aandeel voor Winsum bedraagt op basis van de verdeelsleutel 37,4% en een bedrag van € 450.435. Per saldo een overschrijding ten opzichte van de opgenomen raming in de gemeentelijk begroting van € 10.000.

P&O

De totale kosten P&O voor de drie gemeenten bedragen € 461.0000. Een klein nadeel van € 4.000 ten opzichte van de gezamenlijke P&O begroting. Met name de uitgaven ten last van het incidentele budget voor doorontwikkeling P&O zijn hoger dan geraamd. Het aandeel van Winsum in de kosten P&O bedraagt 36,49%, d.w.z. € 168.000. Ten opzichte van de opgenomen raming voor P&O in onze gemeentelijke begroting deelprogramma 6.2 geeft dit een voordeel van € 6.000.

Sociale Zaken

De totale kosten Soza voor de drie gemeenten bedragen € 1.546.000. Het aandeel van Winsum in de productgebonden kosten van de bedrijfsvoering Sociale Zaken bedraagt op basis van de verdeelsleutel BMW 41,48%. Voor de niet productgebonden overhead (huisvesting, administratie) bedraagt dit 51,79% (verdeling Winsum / De Marne).

In de begroting is een bedrag geraamd voor het aandeel van Winsum voor de bedrijfsvoering Sociale Zaken van € 651.000. De afrekening bedraagt € 655.000.

Vraaggerichte dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Bij het bepalen van het aanbod van onze diensten en producten laten wij ons leiden door de vraag van de klant (inwoners, bedrijven en instellingen) en samenwerkingspartners. Zo denken wij van 'buiten' naar 'binnen' bij het bepalen van de gewenste resultaten. Dat noemen wij vraaggerichtheid. Vraaggericht en vraaggestuurd werken komt tot uiting in het beleid en de uitvoering ervan. De raad bepaalt de mate van vraaggerichtheid en vraaggestuurdheid door het

vaststellen van de gewenste kwaliteit van dienstverlening in de programma's. Hierbij maakt hij gebruik van zijn volks vertegenwoordigende rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen – bij voorkeur in BMW-verband - een dienstverleningsconcept op.

Wat hebben we gedaan ?

In 2014 lag in Winsum de focus op het verder ontwikkelen van het KCC. In BMW-verband is in het kader van het project zaakgericht digitaal werken een aanbesteding .

Relatie met uitvoering programma's

De bovengenoemde beleidsvoornemens en uitvoeringsmaatregelen hebben een relatie met de deelprogramma's 5.1 Communicatie, 5.2 Publieke dienstverlening, 5.3 openbaar bestuur en 6.2 Financiën.

Paragraaf F Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn derde rechtspersonen, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht.

Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en / of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

De gemeente Winsum heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en stichtingen.

De verbonden partijen worden hieronder beschreven, waarbij de volgende zaken aan de orde komen:

- de doelstelling van de verbonden partij;
- eventuele te verwachten beleidsveranderingen van de verbonden partij;
- omvang financieel belang;
- deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke regelingen

Het gemeentebestuur van twee of meer gemeenten kunnen afzonderlijk of tezamen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. De gemeente Winsum heeft financiële en bestuurlijke belangen in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

A.1.a Publieke Gezondheid en Zorg Groningen

De gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Zorg Groningen bestaat uit het programma Gezondheid. Alle Groningse gemeenten zijn deelnemer van de gemeenschappelijke regeling.

Doel van de gemeenschappelijke regeling PG&Z is het bevorderen van de gezondheidstoestand van de bevolking. Het programma gezondheid wordt uitgevoerd door de GGD en omvat de onderdelen: Lokaal gerichte zorg en jeugd (LGZ&J), Specialistische zorg en veiligheid (SZ&V) en GGD algemeen.

	Bijdrage 2014 per inwoner begroot	Bijdrage 2014 per inwoner realisatie	Bijdrage 2014
Programma Gezondheid			
- lokaal gerichte zorg en jeugd (LGZ&J)	€ 7,02	€ 7,02	97.549
- specialistische zorg en veiligheid (SZ&V)	€ 4,68	€ 4,68	65.000
- GGD algemeen	<u>€ 1,94</u>	<u>€ 1,94</u>	<u>26.977</u>
	€ 13,64	€ 13,64	189.526

A.1.b Veiligheidsregio Groningen

Vanaf 2014 is brandweezorg, conform wettelijke eisen, geregionaliseerd.

Doel van de organisatie is het leveren van goede brandweezorg en het, samen met de partners in crisisbeheersing, neerzetten van een slagvaardige en doelmatige crisisorganisatie.

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen bestaat uit het programma veiligheid met daarin vier deelprogramma's:

1. Brandweezorg, inclusief meldkamerfunctie;
2. Rampenbestrijding en crisisbeheersing;
3. Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR);
4. Gemeentelijke kolom.

De bijdrage aan de Veiligheidsregio bedroeg in 2014 € 658.630

	Bijdrage 2014 per inwoner begroot	Bijdrage 2014 per inwoner realisatie	Bijdrage 2014
Programma Veiligheid			
- brandweer (incl. meldkamer, excl. huisvestingskosten)			615.658
- rampenbestrijding - crisisbeheersing	€ 0,72	€ 0,72	9.976
- rampenbestrijding - GHOR	€ 1,00	€ 1,00	13.908
- gemeentelijke kolom	<u>€ 1,37</u>	<u>€ 1,37</u>	<u>19.088</u>
	€ 3,09	€ 3,09	658.630

A.2. Ability

Doel van de gemeenschappelijke regeling Ability is, het voorzien in een doelmatige uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening voor de deelnemende gemeenten Bedum, Eemsmond, de Marne en Winsum. De Wet Sociale Werkvoorziening is een eigen gemeentelijke verantwoordelijkheid. De uitvoering daarvan gebeurt vaak door middel van een intergemeentelijk samenwerkingsverband in een zogenaamde Wet Gezamenlijke Regeling-organisatie; voor Winsum is dat het WSW-bedrijf Ability.

De wetswijziging voor modernisering van de Wet sociale werkvoorziening is per 1 januari 2008 in werking getreden. Belangrijk doel van de wetswijziging is het realiseren van arbeidsplaatsen die aansluiten bij de capaciteiten en mogelijkheden van de individuele Wsw-geïndiceerden in een zo regulier mogelijke omgeving, wat met de wetswijziging van 1998 onvoldoende gelukt is.

Daarnaast is aansluiting gevonden bij het vernieuwde stelsel van sociale zekerheid en zorg, welke is omgevormd door de WWB, de Wet Wia en de Wmo.

Belangrijk onderdeel van het wetsvoorstel betreft de financiering van de Wsw. Gemeenten waren altijd al verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet, maar de financiering voor de uitvoering van de wet sociale werkvoorziening ging rechtstreeks naar de uitvoerende organisatie. Als gevolg van het verleggen van de financiering, kunnen gemeenten nu ook kiezen om onderdelen van de wet of zelf, of ergens anders dan in het samenwerkingsverband uit te voeren. Elke Wsw-geïndiceerde krijgt als het ware een persoonsgebonden budget. De Wsw-schappen, net als andere werkgevers, kunnen de geïndiceerde een aanbod doen.

De vaste bijdrage ad. € 243.000 in de exploitatiekosten van Ability is gerelateerd aan het aantal gerealiseerde mandagen Wsw-personeel van de betreffende gemeente en komt voor onze gemeente uit op een bedrag van € 43.786. Eventuele exploitatietekorten komen eveneens ten laste van de deelnemende gemeenten volgens dezelfde verdeelsleutel.

A.3. Gemeenschappelijke regeling garantievoorziening voormalige Bestuursacademie Noord-Nederland

Deze gemeenschappelijke regeling is ontstaan uit de privatisering en de samenvoeging van de Bestuursacademie Noord Nederland en de Bestuursacademie Oost Nederland, en heeft als doel te voorzien in verplichtingen van voormalig aangestelde medewerkers bij de gemeenschappelijke regeling.

A.4. Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen

Het Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen is een samenwerkingsverband van de gemeenten De Marne, Eemsum, Loppersum en Winsum. Het Vuilverwerkingsbedrijf Noord Groningen is de beheerder van de vuilstortplaats in Usquert. Het verwerken van afval wordt sinds 1 januari 2010 uitgevoerd door [Afvalbeheer Noord Groningen](#). Afvalbeheer Noord Groningen is een samenwerkingsverband van Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen en Omrin en zorgt ervoor dat het afval uit de gemeenten De Marne, Eemsum, Loppersum en Winsum op een doelmatige en milieuhygiënische manier wordt verwerkt.

A.6. Sociale Zaken en Werk De Marne, Winsum en Bedum

Op 1 juli 2005 is de gemeenschappelijke regeling Sociale Zaken en Werk De Marne en Winsum opgericht. Met ingang van 1 januari 2012 maakt ook Bedum deel uit van deze gemeenschappelijke regeling. Er is, bij de oprichting in 2005, gekozen voor een lichte gemeenschappelijke regeling, ook wel geheten een regeling "zonder meer". Dit houdt in dat de gemeentebesturen van de deelnemende gemeenten gemeenschappelijk verantwoordelijk zijn voor het geheel van de uitvoering van de regeling en toch hun specifieke verantwoordelijkheden behouden voor dat deel dat gemeenten specifiek aangaat.

Doel van de samenwerking is een efficiënte, effectieve en zorgvuldige uitvoering van de gemeentelijke taken van de deelnemers op het terrein van werk en inkomen.

De productgebonden uitvoeringskosten (personeelskosten, kosten voor opleiding, abonnementen en specifieke software etc.) worden aan de 3 deelnemers op basis van het voortschrijdend cliëntenaandeel doorberekend. Voor 2014 is de volgende verdeelsleutel gehanteerd: de Marne: 38,60%, Winsum: 41,48%, Bedum: 19,92%

De niet productgebonden overhead (huisvestings- en administratiekosten) worden verdeeld tussen De Marne en Winsum, eveneens op basis van het voortschrijdend cliëntenaandeel. Voor 2014 is dat 48,21% voor De Marne en 51,79% voor Winsum.

Deelnemingen

Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang, is de gemeente in het bezit van een deel van de aandelen van een aantal vennootschappen (deelnemingen). De gemeente Winsum heeft bestuurlijke (hetzij beperkt) en financiële belangen in de vorm van aandelen in de volgende vennootschappen:

B.1. Essent N.V.

De gemeente was aandeelhouder van Essent. Essent is in 2009 overgenomen door RWE. Omvang van de deelneming is € 142.116 (142.116 aandelen met een nominale waarde van € 1 per aandeel).

De gemeente Winsum blijft aandeelhouder van een aantal 'echte' bedrijven: Enexis Holding N.V. (beheerder energienetwerk, wettelijk vereiste splitsing), Essent Milieu Holding N.V. (thans Attero; was geen onderdeel van de verkoop) en Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (gevolg uitspraak kort geding over juridisch en economisch eigendom kerncentrale Borssele, in afwachting van uitspraak in de bodemprocedure).

Daarnaast is er uit praktische overwegingen een viertal specifieke vennootschappen (SPV's) met één doel opgericht ten behoeve van het uitvoeren van een aantal praktische zaken: Verkoop Vennootschap B.V., CBL Vennootschap B.V., Vordering Enexis B.V. en Claim Staat Vennootschap B.V. De aandelenverhouding in elke van deze vennootschappen is identiek aan de verhouding zoals die in Essent NV was.

B.2. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De gemeente is aandeelhouder van de Bank Nederlandse Gemeenten. De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen die het maatschappelijk belang dienen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. De BNG bundelt de

uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten, dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van bovenstaande heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan de decentrale overheden en aan de instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

Omvang deelneming bedraagt € 25.350 (10.140 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 per aandeel).

B.3. Waterbedrijf Groningen

De gemeente is aandeelhouder van het waterbedrijf Groningen. Deze vennootschap heeft als doel de uitoefening van een publiek waterbedrijf. Omvang van de deelneming is gering (€ 1.815).

Paragraaf G Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf grondbeleid gaat in op de ontwikkelingen op het gebied van de grondbeleid die zich in 2014 hebben voorgedaan. De paragraaf doet verslag van hetgeen het gemeentebestuur zich in de begroting 2014 had voorgenomen.

De Gemeente Winsum streeft naar een gedifferentieerd grondbeleid en heeft het voorzichtigheidsprincipe hoog in het vaandel. Waar mogelijk en passend binnen een acceptabel risicoprofiel én passend in een gedegen grondexploitatie-opzet wordt ingaan op grondaanbiedingen in Winsum Oost (actief grondbeleid vanuit gevestigd voorkeursrecht).

Gezien de marktsituatie en de regionale woningbouwafspraken zijn geen nieuwe grondaankopen gedaan voor uitbreidingsplannen, afgezien van Winsum Oost. Verder is het mogelijk om grond aan te kopen voor infrastructuur of het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit.

Daarnaast willen wij ook private initiatieven faciliteren wanneer deze passen binnen het ruimtelijke beleid, de beschikbare nieuwbouwruijmt en de ambtelijke capaciteit. (Faciliterend grondbeleid). Er hebben zich in 2014 geen nieuwe initiatieven aangediend.

Uitvoering Grondbeleid in de praktijk

Actief

Inzake de plannen Sauwerd Groenlanden Zuid, Winsum Oost en het Boogplein voerde de gemeente in 2014 een actief grondbeleid.

Passief

- Voor het uitbreidingsplan Baflo Oosterhuisen voerde de gemeente in 2014 een passief of faciliterend grondbeleid op basis van de exploitatieovereenkomst die hiertoe is gesloten met de projectontwikkelaar.
- Dit geldt ook voor De Brake II. Er is nog één kavel voor de verkoop beschikbaar. De openbare gronden zijn reeds in 2011 overgedragen aan de gemeente.

Ook voor de volgende initiatieven van derden die voornemen dan wel in uitvoering zijn, voeren wij een faciliterend grondbeleid.

- De voorgenomen ontwikkeling van woningen op Lombok wordt door projectontwikkelaar Credo heroverwogen. Het eerdere ontwerp was kwalitatief niet optimaal en trok geen belangstelling vanuit de markt. Credo bestudeert met de gemeente momenteel welke alternatieve invullingen mogelijk zijn. Hiermee wordt nadrukkelijk de afstemming gezocht met Winsum Oost.
- De ontwikkeling van woningen aan de Onderdendamsterweg door Brummelhuis (in uitvoering in 2011). Het terrein is in 2012 geëgaliseerd. De verkoop loopt tot op heden niet, ondanks de wijziging in de type woningen die mogen worden gebouwd en daarmee gepaard gaande lagere verkoopprijzen.
- De voorgenomen nieuwbouw van de 12 Hoven. In 2014 is het derde woongebouw gerealiseerd.
- De voorgenomen bouw van een aantal appartementen aan de Kerkstraat in Winsum. Er is in 2014 overeenstemming met de gemeente bereikt over het schetsplan. De initiatiefnemer kan het plan nu verder uitwerken.

Verder zijn de volgende herstructureringsprojecten in 2014 aan de orde geweest:

- Op de locaties aan de Schoolstraat in Ezinge en de Wilhelminalaan in Baflo zijn in 2014 in totaal zestien levensloopbestendige twee-onder-een kap woningen gebouwd. Daarnaast zijn er plannen voorbereid aan de Gebroeders Gootjesstraat en Wilhelminalaan in Baflo.
- In 2014 zijn behoorlijke vorderingen gemaakt met het opstellen van prestatieafspraken met Wierden en Borgen.

Visie

De lopende grondexploitaties zijn gebaseerd op bestaand beleid als de Toekomstvisie en de dorpsvisie Winsum en op het woningbouwbeleid van de provincie Groningen. In 2012 heeft de Regio Groningen-Assen het regionale woningbouwprogramma beperkt en is besloten sterker in te zetten op kwaliteit. Om voorbereid te zijn op een slechte woningmarkt zijn scenario's als hulpmiddel gebruikt. Elke gemeente heeft op basis van het afgesproken scenario een planningslijst opgesteld die de basis vormen van het Regionaal instemmingsmodel. Hierin zijn afspraken vastgelegd hoe gemeenten om moeten gaan met de aangepaste plannen. In 2014 hebben zich geen wijzigingen op de planningslijst voorgedaan voor Winsum. In 2014 zijn zowel de woonvisie, structuurvisie en het verkeers- en vervoersplan vastgesteld. In de woonvisie zijn de regionale afspraken en de bijbehorende planningslijst het uitgangspunt voor het woningbouwprogramma.

Ontwikkelingen en resultaten

De landelijke tendens, die nog steeds beperkte afzetmogelijkheden op de woningmarkt laat zien, doet zich uiteraard ook in Winsum voor. Dit is verwerkt in de doorlooptijd en verwachte resultaten van de lopende grondexploitaties.

Lopende grondexploitaties

Onderstaand een korte weergave van hetgeen met betrekking tot lopende grondexploitaties in 2014 heeft plaatsgehad.

1. Winsum Oost

Voor de toekomstige woningbouw in Winsum Oost bestaat de ambitie de gronden zelf te verwerven, te ontwikkelen en te verkopen aan projectontwikkelaars of aan particuliere bouwers. De ontwikkeling verloopt in meerdere stedenbouwkundig afgeronde eenheden. Uit risicoanalyse blijkt dat er binnen het project voldoende ruimte is om de risico's op te vangen. Hiertoe is een aantal belangrijke beheersmaatregelen genomen. De belangrijkste zijn:

- In de voorbereiding op de start van de ontwikkeling zal nader markt – en behoefteonderzoek plaatsvinden. Verder worden de grondprijzen en de civiele ramingen nader beschouwd en verfijnd op marktconformiteit.
- De voorgenomen organische ontwikkeling moet er voor zorgen dat de boekwaarde beheersbaar blijft. Bij te weinig vraag zullen deelplannen in tijd worden doorgeschoven, bij een hogere vraag dan verwacht en aantrekkende markt kunnen ontwikkelingen worden versneld.
- Bij het tot stand komen van het stedenbouwkundig plan wordt nadrukkelijk gelijktijdig gerekend en getekend.
- Er vindt een voortdurende monitoring plaats op relevante ontwikkelingen. De ramingen worden daarop indien nodig bijgesteld.

Het begrote grondexploitatieresultaat per 1-1-2015 voor Winsum Oost fase 2 is € 242.810,- positief.

2. Boogplein

De gemeenteraad heeft in 2013 besloten om de grondexploitatie af te sluiten en de boekwaarde van de grond a € 400.000 over te zetten naar de balanspost "Niet in exploitatie genomen gronden". De waarde van de grond wordt ingebracht in de nieuwe grondexploitatie zodra deze is uitgewerkt en opgesteld op basis van een nieuw vast te stellen plan.

3. Sauwerd Groenlanden-Zuid

Het plan de Groenlanden in Sauwerd is ontworpen als een dorpse uitbreiding met een attractief en gevarieerd woonmilieu. Het project Groenlanden-Zuid is een laatste fase van het plan. Halverwege 2012 zijn de verkoopprijzen van de kavels als gevolg van de ontwikkeling van de woningmarkt naar beneden bijgesteld. Deze bijstelling heeft echter niet tot verkoopresultaten geleid.

In 2014 zijn geen kavels verkocht of lasten geboekt wat een voordeel oplevert ten opzichte van de raming.

Het grondexploitatie resultaat per 1-1-2015 is voor Sauwerd Groenlanden-Zuid € 185.112,- positief.

Overige grondeigendommen

De gemeente heeft gronden in eigendom. Deze worden veelal verhuurd of verpacht ten behoeve van (agrarisch) gebruik of als volkstuin. Overhoekjes gemeentelijk groen worden verkocht aan aanpalende eigenaren. Dit gebeurt conform het beleid dat hiervoor in 2006 is vastgesteld. Het betreft daarnaast gronden die de gemeente in het verleden verworven heeft ten behoeve van de realisatie van beleidsdoelstellingen in de (verre) toekomst.

Daarbij gaat het globaal om de volgende gronden:

- 0,43 ha ten noorden van de begraafplaats in Baflo (€ 552,50 rente/jr.);
- 2,25 ha ten noorden van de wethouder Kruijerlaan in Adorp (€ 8.608,52 rente/jr.);
- 3,5 ha ten westen van de sportvelden in Winsum (€ 5.900,- rente/jr.);
- 1,25 ha ten noorden van de Maarhuizerweg in Baflo (€ -,,- rente);
- 5,5 ha ten westen van het trainingsveld van cvv Viboa aan de Schouwerzijlsterweg in Winsum (€ 21.645,19 rente/jr.).

Deze gronden zijn destijds tegen reële grondprijzen verworven en zonder dat er een exploitatie onder gelegd is. Dit leidt tot de conclusie dat het bezit van deze gronden geen grote risico's kent en de boekwaarde niet aangepast behoeft te worden.

Paragraaf I Interbestuurlijk toezicht

Wettelijk kader

Het college verantwoordt zich aan de raad op grond van artikel 169 van de Gemeentewet en aan de toezichthouder op grond van artikel 124 van de Gemeentewet. De toezichthouder kan de verantwoordelijk minister zijn of gedeputeerde staten (hierna: GS).

Beoordeling GS verantwoording bij de jaarrekening 2013

Op 7 november 2014 hebben we het oordeel van GS ontvangen over onze verantwoording bij de jaarrekening 2013. De beoordeling en de brief over de maatwerkbenadering gaf ons aanleiding te reageren. Inmiddels heeft op ambtelijk niveau overleg plaatsgevonden:

* Archief: de definitieve beoordeling is op 10 maart 2015 ontvangen. In de evaluatie van dit jaar komt aan de orde of een jaarlijks bezoek van de toezichthouder in stand blijft.

* Maatwerkbenadering: Dit onderwerp is onterecht in het kader van interbestuurlijk toezicht geplaatst. Het betreft namelijk de behartiging van provinciale belangen, privaatrechtelijke handhaving, en vrijheid van het college om zelf handhavingsbeleid en –prioriteit te bepalen. Bovendien was er geen dossier in Winsum onderzocht en dan kan niet gesteld worden dat het college de taak beter op moet pakken. Dit is ongelukkig geformuleerd.

* Bestuursrechtelijke handhaving RO: Het is niet duidelijk waarom het voorlopige oordeel afwijkt van het definitieve oordeel. Omdat het programma niet ten tijde van de begroting is vastgesteld, blijft het oordeel ´matig´. Er had geen verschil mogen zitten in de beoordeling RO en Wabo. Een verbeterplan is echter niet aan de orde. Deze beoordeling roept de vraag op of het gaat om het proces (het tijdstip waarop het programma wordt vastgesteld) of de inhoud (is er een programma dat inhoudelijk aan de vereisten voldoet?). Dit punt wordt meegenomen in de evaluatie.

In onderstaand schema geven wij aan wat ons eigen oordeel is en wat het oordeel van GS is.

Domein	Oordeel B&W	Oordeel GS
Archiefwet	Matig	Matig
Financiën	Goed	Goed
Huisvestingswet	Goed	Goed
Monumenten en archeologie	Goed	Goed
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Goed	Goed
Wet ruimtelijke ordening	Goed	Goed
Bestuursrechtelijke handhaving RO	Goed	Matig

De beoordeling van GS hebben wij geplaatst bij de toezichtinformatie (zie hierna).

Toezichtinformatie

Toezicht vindt plaats op basis van toezichtinformatie. De informatie is beschikbaar gesteld op de site www.winsum.nl, onder Politiek & Organisatie, Toezichtinformatie.

Samenvatting verantwoording bij de jaarrekening 2014

Domein	Toezichthouder	Resultaat IBT 2015
Archiefwet	GS	Matig
Financiën	GS	Goed
Huisvestingswet	GS	Goed
Monumenten en archeologie	GS	Goed
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	GS	Goed
Wet ruimtelijke ordening	GS	Goed

Verantwoording domeinen waar GS toezichthouder zijn

1. Archiefwet

Toezichtinformatie

De toezichtinformatie bestaat uit het jaarverslag, door ons vastgesteld op **17 maart 2015**. Op grond van artikel 8 van de Archiefverordening doen wij tenminste éénmaal per twee jaar verslag over de uitvoering van de Archiefwet. De archiefwetgeving is bedoeld om overheidsinformatie betrouwbaar, authentiek en toegankelijk te bewaren en beschikbaar te hebben.

De VNG heeft de wettelijke verplichtingen samengevat in Kritische Prestatie Indicatoren (hierna: KPI's). De KPI's bestaan uit 10 hoofdvragen met deelvragen. De beantwoording maakt duidelijk of we voldoen aan wettelijke verplichtingen. De KPI's zijn het kader voor het verslag. Op basis van risicoanalyse hebben GS uit de KPI's vier thema's geselecteerd als focus voor het toezicht.

Verantwoording

De KPI's waren, net als vorig jaar, het kader voor het jaarverslag.

Uit het jaarverslag 2014 blijkt we op de vier toezichtthema's niet volledig voldoen aan de wettelijke verplichtingen. Wij hebben echter op alle thema's voldoende geregeld zodat er een aantoonbaar laag risico is. Op basis van bovenstaande gegevens komen wij tot de conclusie dat wij op het gebied van archief **matig** scoren.

Uit het jaarverslag 2012 blijkt dat er verbeterpunten waren. Veel punten zijn opgelost en een aantal lopen nog.

2. Financiën

Toezichtinformatie

De toezichtinformatie bestaat uit de begroting 2014.

Financiën valt niet onder de werking van de Wet revitalisering generiek toezicht, maar GS oefenen het toezicht wel in de geest van die wet uit. In twee fasen wordt de begroting beoordeeld.

Verantwoording

De begroting 2014 laat zien dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Uit de meerjarenraming blijkt dat aannemelijk is dat dit evenwicht wordt gecontinueerd. Voor zover bekend is er geen sprake van bestuurlijke relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig beïnvloeden.

Op basis van bovenstaande gegevens komen wij tot de conclusie dat wij de taak op het gebied van financiën **goed** uitvoeren. Wij stonden dan ook onder repressief toezicht. Ook de begroting

2015 voldoet aan de criteria voor begrotingstoezicht. De eerste fase van het onderzoek is inmiddels afgerond en laat zien dat we onder repressief toezicht vallen.

3. Huisvestingswet

Toezichtinformatie

De toezichtinformatie bestaat uit het verslag over de periode 2014-II (de periode van 1 juli tot en met 31 december 2014).

Op grond van artikel 60b van de Huisvestingswet krijgen wij halfjaarlijks een taakstelling om verblijfsgerechtigden te huisvesten. Na afloop van elke periode doen wij verslag over de realisatie van de taak.

Verantwoording

Periode	Taakstelling	Gehuisvest	Voorsprong	Resultaat
2014-I ²	6	7	6 (op 1 januari)	+ 7
2014-II	8	7	7 (op 1 juli)	+ 6

De taakstelling voor 2014 is gerealiseerd. Wij komen tot de conclusie dat wij deze taak **goed** hebben uitgevoerd. Op 1 januari 2015 is er sprake van een voorsprong van 6 op de taakstelling.

4. Monumenten en archeologie

Toezichtinformatie

De toezichtinformatie bestaat uit het verslag monumenten en archeologie 2015, door ons vastgesteld op 7 april 2015

Bestemmingsplannen moeten Maltaproof zijn en beschermde dorpsgezichten opgenomen in bestemmingsplannen. De monumentencommissie moet voldoen aan de vereisten die de wet daaraan stelt. Aan deze commissie moeten wij wanneer dat is vereist, advies vragen. Voor de gebouwde rijksmonumenten moeten wij een openbaar register bijhouden. Incidenten moeten op juiste wijze worden opgevolgd.

Verantwoording

De bestemmingsplannen zijn allemaal "Maltaproof", dat wil zeggen dat ze voldoen aan de Monumentenwet 1988. De vier beschermde dorpsgezichten in de gemeente zijn opgenomen in bestemmingsplannen.

De monumentencommissie voldoet aan de eisen die de Monumentenwet 1988 stelt. Dat wil zeggen dat collegeleden geen deel uitmaken van de commissie en dat de leden deskundig zijn op het gebied van de monumentenzorg. In alle verplichte gevallen is advies gevraagd van deze commissie.

Voor de gebouwde rijksmonumenten houden wij een openbaar register bij van de verleende omgevingsvergunningen in de vorm van het registratiesysteem Squit XO.

In 2014 zijn er geen incidenten geweest.

Op basis van deze gegevens komen wij tot de conclusie dat wij op alle criteria de wettelijke taken **goed** uitvoerden.

5. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

² Over deze periode is verantwoording afgelegd in de IBT-paragraaf bij de begroting 2015. Volledigheidshalve worden de gegevens hier nogmaals weergegeven.

Toezichtinformatie

De toezichtinformatie bestaat uit:

1. "Handhavingsbeleidsplan Omgevingsrecht 2011 – 2015 BMW-gemeenten"
2. Uitvoeringsprogramma 2015
3. Handhavingsjaarverslag 2014

Wij moeten op grond van artikel 7.2 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) handhavingsbeleid opstellen "waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen het zichzelf stelt bij de handhaving en welke activiteiten het daartoe zal uitvoeren". Het Bor geeft aan dat het beleid gebaseerd is op probleemanalyse en somt op waarin het beleid inzicht moet geven.

Het handhavingsbeleid wordt op grond van artikel 7.3 van het Bor jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma waarin de activiteiten voor het komende jaar worden aangegeven. Jaarlijks evalueren wij, op grond van artikel 7.7, lid 2 van het Bor, of de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd en in hoeverre de activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde beleidsdoelen. Van de evaluatie wordt een verslag gemaakt.

Verantwoording

In 2011 is het "Handhavingsbeleidsplan Omgevingsrecht 2011 – 2015 BMW-gemeenten" vastgesteld. Hierin zijn op basis van probleemanalyse doelen gesteld en zijn prioriteiten gesteld.

Op 24 maart 2015 heeft het college het Uitvoeringsprogramma 2015 vastgesteld. Het programma heeft een duidelijke relatie met risico's, doelen en prioriteiten en de beschikbare middelen zijn toereikend voor de uitvoering. In het programma zijn de systematiek en werkzaamheden voor het actueel houden van vergunningen voor risicovolle activiteiten beschreven. Het programma is echter niet bij de begroting (voor het jaar 2015) aangeboden aan de raad. Volgens de toetscriteria zou om deze reden de taak slecht zijn uitgevoerd. De toetscriteria zijn in gezamenlijk overleg tussen de provincie en de gemeente vastgesteld. Op dit onderdeel is echter geen overeenstemming bereikt. Het is correct dat logischerwijs voor de vaststelling van het programma (en het verslag) wordt aangesloten bij de begrotingscyclus. Dit is echter geen wettelijke bepaling. Het was niet mogelijk om aan te sluiten op de begrotingscyclus omdat de omgevingsdienst de benodigde gegevens niet tijdig aanleverde. Omdat het tijdstip waarop het programma moet zijn vastgesteld niet wettelijk is voorgeschreven, en er inhoudelijk wel is voldaan aan de eisen die de wet aan het programma stelt, zijn wij van mening dat de taak goed is uitgevoerd.

De evaluatie van het uitvoeringsprogramma en rapportage (handhavingsjaarverslag 2014) zijn op 24 maart 2015 vastgesteld. Het verslag bevat duidelijke conclusies over de mate van uitvoering van het uitvoeringsprogramma, de bijdrage aan beleidsdoelen, de beheersing van risico's en of beleid, prioriteiten en/of het programma bijgesteld dienen te worden.

Onze conclusie is dat de taak **goed** is uitgevoerd.

6. Wet ruimtelijke ordening

Toezichtinformatie

De toezichtinformatie bestaat uit:

1. Het uitvoeringsprogramma 2015
2. Handhavingsjaarverslag 2014

Voor het gehele grondgebied van de gemeente moeten actuele bestemmingsplannen of beheersverordeningen zijn vastgesteld die in overeenstemming zijn met de regels van het rijk en de provincie.

Daarnaast dragen burgemeester en wethouders zorg voor toezicht en handhaving. Dit blijkt uit het uitvoeringsprogramma voor het komende jaar en het verslag over bestuursrechtelijke handhaving in het voorgaande jaar.

Verantwoording

In het hele grondgebied van de gemeente Winsum gelden actuele bestemmingsplannen. De bestemmingsplannen voldoen aan de regels van het rijk en de provincie.

Het uitvoeringsprogramma is onderdeel van het uitvoeringsprogramma Wabo. Dit geldt ook voor het jaarverslag. Korteidshalve verwijzen wij daarnaar. Op basis van bovenstaande gegevens komen wij tot de conclusie

BALANS

Balans per 31 december

(bedragen x € 1.000,-)	Ultimo	Ultimo
ACTIVA	2014	2013
Vaste activa		
<i>Immateriële vast activa</i>	€ -	€ -
- Kosten verbonden a/h sluiten van geldleningen/agio/disagio		
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	€ -	€ -
<i>Materiële vaste activa</i>	€ 19.839	€ 20.564
- Investerings met een economisch nut:	€ 12.690	€ 19.790
- Investerings econ.nut met heffingen	€ 5.748	€ -
- Investerings in de openbare ruimte met maatsch. nut	€ 1.402	€ 774
<i>Financiële vaste activa</i>	€ 2.846	€ 3.277
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	€ 56	€ 56
- gemeenschappelijke regelingen	€ 20	€ 20
- overige verbonden partijen		
- Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	€ 1.778	€ 2.315
- deelnemingen		
- overige verbonden partijen		
- Overige langlopende leningen u/g	€ 185	€ 78
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	€ 807	€ 807
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ -	€ -
Totaal vaste activa	€ 22.686	€ 23.841
Vlottende activa		
<i>Vlottende activa</i>	€ 1.914	€ 1.612
- Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	€ 400	€ 400
- overige grond- en hulpstoffen		
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	€ 1.514	€ 1.212
- Gereed product en handelsgoederen		
- Vooruitbetalingen		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	€ 4.317	€ 3.879
- Vorderingen op openbare lichamen	€ 2.352	€ 2.686
- Verstrekte kasgeldleningen		
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen		
- Overige vorderingen	€ 1.964	€ 1.193
- Overige uitzettingen	€ -	€ -
<i>Liquide middelen:</i>	€ 31	€ 972
- Kassaldi	€ 1	€ 1
- Bank- en girosaldi	€ 30	€ 971
<i>Overlopende activa</i>	€ 409	€ 601
Totaal vlottende activa	€ 6.670	€ 7.065
TOTAAL GENERAAL	€ 29.355	€ 30.906

Balans per 31 december

(bedragen x € 1.000,-)	Ultimo		Ultimo	
PASSIVA	2014		2013	
Vaste passiva				
<i>Eigen Vermogen</i>		€ 19.457		€ 21.872
- Algemene reserve	€ 11.758		€ 11.456	
- Bestemmingsreserves:				
- egalisatie, geen schommelingen tarieven	€ 775		€ 2.575	
- egalisatie, investeringsbijdragen	€ -		€ -	
- Overige bestemmingsreserves	€ 6.640		€ 7.206	
- Gerealiseerd resultaat	€ 285		€ 635	
<i>Voorzieningen</i>		€ 2.658		€ 944
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ -		€ 29	
- Egalisatievoorzieningen	€ 541		€ 831	
- Van derden ontvangen middelen die specifiek besteed moeten worden	€ 2.117		€ 84	
<i>Vaste schulden met een rentypische looptijd van > 1 jaar</i>		€ 3.456		€ 5.119
- Obligatieleningen				
- <i>Onderhandse leningen van:</i>				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen				
- eigen geldleningen	€ 1.679		€ 2.805	
- woningbouwleningen	€ 1.778		€ 2.315	
- binnenlandse bedrijven				
- overige binnenlandse sectoren				
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken enz.				
- Waarborgsommen	€ 1-		€ 1-	
- Verplichtingen uit hoofde van financial-lease overeenkomsten				
Totaal vaste passiva		€ 25.571		€ 27.934
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		€ 3.437		€ 2.676
- Kasgeldleningen				
- Bank- en giroaldi	€ 1.515		€ -	
- Overige schulden	€ 1.922		€ 2.676	
<i>Overlopende passiva</i>		€ 347		€ 295
Totaal vlottende passiva		€ 3.784		€ 2.971
TOTAAL GENERAAL		€ 29.355		€ 30.906
Gewaarborgde geldleningen		€ 1.461		€ 2.602
Garantstellingen		€ 2.822		€ 3.306

TOELICHTING BALANS

Toelichting op de balans per 31 december 2014

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	2014	2013
Kosten onderzoek en ontwikkeling	€ -	€ -
	€ -	€ -

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2014:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
<i>In erfpacht uitgegeven gronden</i>	€ -	€ -
<i>Investerings met een economisch nut</i>	€ 12.690	€ 19.990
<i>Investerings economisch nut met heffingen</i>	€ 5.748	€ -
<i>Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut</i>	€ 1.402	€ 774
	€ 19.839	€ 20.764

De gemeente Winsum heeft geen gronden in erfpacht uitgegeven.

De overige **investerings met economisch nut** kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	2014	2013
Gronden en terreinen	€ 1.134	€ 1.263
Woonruimten	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 10.000	€ 11.330
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 161	€ 370
Vervoersmiddelen	€ 650	€ 347
Machines, apparaten en installaties	€ 378	€ 378
Overige materiële vaste activa	€ 367	€ 384
MVA, begraven	€ 172	€ 200
MVA, reiniging	€ 76	€ 111
MVA, riolering	€ 5.500	€ 5.607
	€ 18.438	€ 19.990

Met ingang van het verslagjaar 2014 zijn de voorschriften iets gewijzigd. Er is één balansgroep bijgekomen:

"Investerings met economisch nut met heffingen".

In de toelichting op de balans hebben we deze nieuwe balansgroep uitgesplitst naar de volgende indeling:

- Investerings met econ.nut met heffing op het gebied van Begraven
- Investerings met econ.nut met heffing op het gebied van Reiniging
- Investerings met econ.nut met heffing op het gebied van Riolering

Door deze wijziging per 01-01-2014 verliezen we de aansluiting met de vastgestelde balansbedragen van 31-12-2013. De onderstaande tabel dient ter verklaring van de wijziging van de balansbedragen per 31-12-2013 naar desituatie van 01-01-2014

	Vershil	1-1-2014 Nieuw	31-12-13 Oud
Deze drie groepen waren t/m het verslagjaar 2013 onderverdeeld over:			
- Gronden en terreinen	€ 110-	€ -	€ 110
- Bedrijfsgebouwen	€ 3-	€ 11.330	€ 11.333
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 5.697-	€ 370	€ 6.067
- Overige materiële vaste activa	€ 108-	€ 384	€ 492
- Econ.nut met heffing, Begraven	€ 200	€ 200	€ -
- Econ.nut met heffing, Reiniging	€ 111	€ 111	€ -
- Econ.nut met heffing, Riolering	€ 5.607	€ 5.607	€ -
	€ 0	€ 18.002	€ 18.002

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa gedurende het jaar 2014:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Gronden en terreinen	€ 1.154	€ -	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ 1.134
Woonruimten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 11.330	€ 110	€ -	€ 1.440	€ -	€ -	€ 10.000
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 280	€ 3	€ -	€ 24	€ 98	€ -	€ 161
Vervoermiddelen	€ 347	€ 408	€ -	€ 105	€ -	€ -	€ 650
Machines, apparaten en installaties	€ 378	€ 82	€ -	€ 81	€ -	€ -	€ 378
Overige materiële vaste activa	€ 384	€ 30	€ -	€ 47	€ -	€ -	€ 367
Ec.nut met heffing, begraven	€ 200			€ 28			€ 172
Ec.nut met heffing, reiniging	€ 111	€ -		€ 35			€ 76
Ec.nut met heffing, riolering	€ 5.607	€ 184	€ -	€ 291	€ -	€ -	€ 5.500
	€ 19.790	€ 817	€ -	€ 2.071	€ 98	€ -	€ 18.438

De investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2014 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2014 ten laste van het krediet is gebracht.

Bedrijfsgebouwen

	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2014	Cumulatief besteed t/m 2014	Toelichting
Vorbereiding legionella-preventie	€ 45	€ 5	€ 50	Project loopt door in 2015
Centrale balie, div. aanpassingen	€ 69	€ 48	€ 80	Project loopt door in 2015
HVP 2013: lichtkoepels Piramiden	€ 59	€ 53	€ 11	Project is afgerond in 2014
HVP 2014: Huisvestingsprogr.2014	€ 19	€ 3	€ 13	Project loopt door in 2015
	€ 191	€ 110	€ 154	

Vorbereiding legionella-preventie

In 2014 zijn voorbereidingen getroffen voor de daadwerkelijke uitvoeringsmaatregelen. Het krediet voor deze uitvoeringsmaatregelen is nog niet beschikbaar gesteld (wel in investeringsprogramma opgenomen). Dit geeft hier nu een overschrijding. In 2015 worden deze kosten ten laste van het uitvoeringskrediet gebracht.

Centrale balie, diverse aanpassingen

De verbouw van de balie is nagenoeg afgerond. Voor de verdere invulling van het KCC moeten nog wat zaken worden geregeld.

HVP 2013: lichtkoepels Piramiden

Dit project is in 2014 uitgevoerd en afgerond.

Huisvestingsprogramma onderwijs 2014

In 2014 zijn de kelderwanden van obs Mathenesseschool afgerond. De overige maatregelen worden in 2015 afgerond.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:

	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2014	Cumulatief besteed t/m 2014	Toelichting
Renovatie hoofdveld Viboa	€ 60	€ 3	€ 45	Project loopt door in 2015
	€ 60	€ 3	€ 45	

Renovatie hoofdveld Viboa

In 2013 is een krediet beschikbaar gesteld van € 60.000 voor deze renovatie. De uiteindelijke kosten hebben t/m 2014 € 45.000 bedragen. Het project leek afgerond. Er blijkt nu sprake van nog meer wateroverlast dan voor de renovatie. Het is nog niet duidelijk hoe dit komt en hoe dit kan worden opgelost.

Sportpark Tinallingerweg

Op grond van de exploitatie-overeenkomst is in 2014 een bijdrage van Plegt-Vos ontvangen van € 97.500,- voor de verplaatsing van een sportveld bij de ontwikkeling van het plan Oosterhuisen. Destijds is afgesproken dat de bijdrage in 2014 betaald zou worden.

Vervoermiddelen

	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2014	Cumulatief besteed t/m 2014	Toelichting
Vervanging gemeentelijke voertuigen	€ 573	€ 408	€ 595	Project loopt door in 2015
	€ 573	€ 408	€ 595	

Vervanging gemeentelijke voertuigen

In 2013 is een krediet beschikbaar gesteld van € 573.120 voor de vervanging van een groot deel van het materieel van B&O. Alle voertuigen zijn nu vervangen. De werkelijke kosten zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Hiervoor zijn een aantal oorzaken:

- de auto's zijn later vervangen dan geraamd (hogere aanschafkosten)
- de werkelijke BPM per auto was hoger dan in de raming was meegenomen (gemiddeld € 1.900 per auto)
- de in- en ombouw van de auto van de timmerman was niet geraamd
- de gasinstallatie is al vrij snel opgeblazen en moest worden vervangen. Dit heeft extra gekost.
- de afwikkeling hiervan vindt plaats in 2015. De kosten zullen niet meer toenemen.

Machines, apparaten en installaties:

	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2014	Cumulatief besteed t/m 2014	Toelichting
Invoering D.I.S.	€ 38	€ 18	€ 26	Project loopt door in 2015
Gemeentehuis: zonnepanelen	€ 33	€ 21	€ 21	Project is afgerond in 2014
Werkplaats: zonnepanelen	€ 31	€ 21	€ 21	Project is afgerond in 2014
Museum Wierdenland: zonnepanelen	€ 33	€ 21	€ 21	Project is afgerond in 2014
	€ 134	€ 82	€ 89	

Invoering D.I.S.

We zijn gestart met de voorbereiding van de invoering van een digitaal post- en archiveringssysteem.

Installatie zonnepanelen

Alle zonnepanelen zijn in het jaar 2014 geplaatst; het project is hiermee afgerond.

Overige materiële activa

	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2014	Cumulatief besteed t/m 2014	Toelichting
Vervanging meubilair gemeentehuis	€ 65	€ 3	€ 38	Project loopt door in 2015
Vervanging speeltoestellen (2012)	€ 60	€ 27	€ 55	Project loopt door in 2015
	€ 125	€ 30	€ 93	

Vervanging meubilair gemeentehuis

In 2014 zijn wat kleine noodzakelijke vervangingen gepleegd op het gebied van meubilair.

Vervanging speeltoestellen

In 2014 heeft de laatste inhaalslag plaatsgevonden. Uitvoering van het plan kost veel overleg met de omgeving. Uiteindelijk wordt iedere speelplaats ingericht volgens de wensen van de gebruikers c.q. de ouders daarvan.

MVA - rioolheffing

	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2014	Cumulatief besteed t/m 2014	Toelichting
VGRP 2014: Vrijverval, reparaties	€ 11	€ 94	€ 94	Project loopt door in 2015
VGRP 2014: Vrijverval, vervanging	€ 9	€ 27	€ 27	Project loopt door in 2015
VGRP 2014: Vrijverval, aansluitingen	€ 120	€ 1	€ 1	Project loopt door in 2015
VGRP 2014: Vrijverval, onvoorzien	€ 60	€ 13	€ 13	Project loopt door in 2015
VGRP 2014: Aanleg IBA's	€ 60	€ 49	€ 49	Project loopt door in 2015
VGRP 2014: Gemalen, beheer/onderhoud	€ 60	€ 2	€ 2	Project loopt door in 2015
	€ 320	€ 184	€ 184	

Uitvoering Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP):

De uitvoering van de rioleringsprojecten genoemd in het afvalwaterbeleidsplan BMW/NZV liggen goed op schema. Zo is het grondwatermeetnet is operationeel. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar hoe het gemalenbeheer gezamenlijk uitgevoerd en aangestuurd kan worden om zo tot een efficiënter beheer te komen. Samen met het waterschap wordt door de BMW- en DAL gemeenten gewerkt aan het opstellen van een Waterkaart.

Hierdoor wordt een gezamenlijk digitaal document gevormd waar veel onderdelen die betrekking hebben op "water" in is vastgelegd. Verder is begonnen met de aanbesteding van het groot onderhoud van de gemalen. Deze aanbesteding is in februari 2015 afgerond. Verder hebben reparaties aan de riolering plaats gevonden in Den Andel en Obergum-Noord.

De boekwaarde van de **investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut** had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 774	€ 1.073	€ -	€ 14-	€ 460	€ -	€ 1.402
Machines/Installaties	€ -			€ -		€ -	€ -
Ov. materiële vaste activa	€ -	€ -		€ -		€ -	€ -
	€ 774	€ 1.073	€ -	€ 14-	€ 460	€ -	€ 1.402

De investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2014 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2014 ten laste van het krediet is gebracht.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:

	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2014	Cumulatief besteed t/m 2014	Toelichting
Openbare verlichting 2010	€ 57	€ 11	€ 28	Project loopt door in 2015
Toegankelijkheid stations	€ 503	€ 160	€ 204	Project loopt door in 2015
Herinrichting Onderdendamsterweg	€ 3.617	€ 427	€ 352	Project loopt door in 2015
Parkeerplaatsen Obergum-Noord	€ 350	€ 249	€ 350	Project is afgerond
Toegangspad Winsum-West	€ 190	€ 2	€ 177	Project is afgerond
Beschoeiingen	€ 250	€ 171-	€ 71-	Project loopt door in 2015
Sanering boombeplantingen	€ 53	€ 13	€ 13	Project loopt door in 2015
Hellingbaan station Winsum	€ 660	€ 290	€ 307	Project loopt door in 2015
Vervanging brug Ripperda (2013)	€ 30	€ 29	€ 29	Project loopt door in 2015
Groen en kleur; gemeente	€ 20	€ 2	€ 20	Project is afgerond
Groen en kleur; particulieren	€ 5	€ 2	€ 5	Project is afgerond
Verbindingsweg Winsumerdiep	€ 500	€ 59	€ 69	Project loopt door in 2015
Vervanging brug Ripperda (2014)	€ 30	€ 1	€ 1	Project loopt door in 2015
	€ 6.265	€ 1.073	€ 1.483	

Openbare verlichting 2010

Hier zijn wat kosten op verantwoord die te maken hadden met de uitbreiding/aanpassing van de openbare verlichting en de noodzakelijke vervanging van lichtmasten.

Toegankelijkheid stations

In 2014 zijn de fysieke aanpassingen aan de stations gerealiseerd. De financiële afrekening met de aannemer van de hellingbaan en daarmee samenhangend de verantwoording richting de subsidiënten moet nog verder plaats vinden. In 2014 zijn bijdragen van derden ontvangen tot een bedrag van € 356.841.

Herinrichting Onderdendamsterweg

Als laatste werk in het gebied Onderdendamsterweg/Obergum Noord is aan zet de verbouw/uitbreiding van het winkelcentrum Obergum en de herinrichting van de openbare ruimte rondom. Door de nauwe verwevenheid tussen de herinrichting van de Onderdendamsterweg en de herinrichting van de openbare ruimte rondom het winkelcentrum, is het project herinrichting Onderdendamsterweg verbreed tot herinrichting Onderdendamsterweg/winkelcentrum Obergum.

Parkeerplaatsen Obergum-Noord

De werkzaamheden zijn uitgevoerd. Wel is de notariële afwikkeling van de grondoverdracht tussen de gemeente en Wierden en Borgen nog in proces, evenals de financiële afwikkeling hiervan. Financieel is het project afgerond en is het saldo overgeheveld naar de Herinrichting Onderdendamsterweg

Toegangspad Winsum-West

Het toegangspad is in 2014 volledig afgerond.

Beschoeiingen

In 2014 is van het waterschap een bijdrage ontvangen in de kosten van het baggeren (gelijktijdig met de aanpak van de oeverbeschoeiing) van het Oldehoofschekanaal.

Subsidieregeling waardevolle bomen

In 2014 is tot een bedrag van iets meer dan € 13.000 aan bijdragen aan particulieren verstrekt.

Hellingbaan station Winsum

De fysieke werkzaamheden zijn afgerond. Wel liggen er nog een aantal discussiepunten tussen de aannemer en de gemeente. Het kan nog enige tijd duren voordat deze (financieel) zijn opgelost.

Groen en kleur

In 2013 zijn op diverse plekken in de gemeente bloembollen aangeplant. Zowel door gemeente als door inwoners. In 2014 heeft van het restant budget nog enige aanplant van bloembollen plaats gevonden.

Verbindingsweg Winsumerdiep

Er is in 2014 een variantenstudie opgesteld over mogelijke trace's waar de HOV-as zou kunnen lopen. Gebleken is dat onder de bevolking geen draagvlak is om de bussen over de Onderdendamsterweg te laten rijden. Hierop is besloten om de hoofdverkeersstromen in een breder perspectief te plaatsen en hiervoor een adviesgroep in te stellen bestaande uit inwoners, (lokale)organisaties en de gemeente.

Wandel- en fietsverbinding Winsum-Garnwerd

In 2014 is een bijdrage van de provincie Groningen ontvangen van € 22.000 voor een te realiseren wandel- en fietsverbinding tussen Winsum en Garnwerd.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2014 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Aflos-singen	Boekwaarde 31-12-2014
Kapitaalverstrekkingen aan:							
- deelnemingen	€ 56	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 56
- gemeenschapp.regelingen	€ 20	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20
Leningen aan:							
- woningbouwcorporaties	€ 2.315	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 537	€ 1.778
Overige langlopende geldleningen	€ 78	€ 120	€ -	€ -	€ -	€ 13	€ 185
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 807	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 807
	€ 3.277	€ 120	€ -	€ -	€ -	€ 550	€ 2.846

Geldleningen

De aflossingen betreffen:

- Aflossingen woningbouwleningen	€ 537
- Aflossing achtergestelde lening EGD	€ -
- Aflossingen leningen ambtenaren	€ 13
	€ 550

Overige langlopende leningen

In 2014 is er tot een bedrag van € 120.000 aan krediet voor startersleningen verstrekt. Hiervoor is door de raad een krediet van € 3 ton beschikbaar gesteld.

Vlottende Activa

Vorraden

De in de balans opgenomen **voorraden** worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
<i>Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:</i>		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	€ 400	€ 400
<i>Subtotaal</i>	€ 400	€ 400
<i>Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie:</i>		
Voorziening tekort grondexploitatie Boogplein	€ 1.514	€ 1.212
Onderhanden werk, overig:	€ -	€ 60-
	€ 1.914	€ 1.551

Van het onderhanden werk (niet in exploitatie genomen bouwgronden) kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boek-waarde 31-12-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Naar gronden in exploitatie	Boekwaar-de 31-12-14	Verwervings- prijs per m2
Grondwaarde nw grex Boogplein	€ 400	€ -	€ -	€ -	€ 400	n.v.t.
<i>Totaal:</i>	€ 400	€ -	€ -	€ -	€ 400	

De waardering van de grond is gebaseerd op een ontvangen taxatie van de grondwaarde van de bouwrijpe grond van een makelaar. Deze waarde is gebaseerd op een mogelijk programma in een nieuw plan. Uit deze taxatie wordt duidelijk dat er € 4 ton meer aan baten dan lasten wordt verwacht bij de ontwikkeling van een nieuw plan. Daarmee is er een onderbouwing gemaakt van deze € 4 ton. Volgens de taxatie/berekening kan deze grondwaarde daarmee volledig worden terugverdiend uit de beoogde ontwikkeling. De huidige grondwaarde is daarmee onderbouwd.

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2014 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boek-waarde 31-12-2013	Investe- ringen	Inkomsten	Winst- uitname	Boek-waarde 31-12-'14	Voorz. Verlieslatend complex	Balans- waarde 31-12- 2014
Groenlanden-Zuid	€ 177-	€ 15	€ -	€ -	€ 162-	€ -	€ 162-
Winsum-Oost	€ 1.389	€ 286	€ -	€ -	€ 1.675	€ -	€ 1.675
<i>Totaal:</i>	€ 1.212	€ 301	€ -	€ -	€ 1.514	€ -	€ 1.514

Het geïnvesteerde bedrag ten behoeve van de **Groenlanden-Zuid** is als volgt opgebouwd:

- geactiveerde rente over de negatieve boekwaarde (€ -6.000)
- kosten woonrijpmaken (€ 21.000)

Er resteren nog 4 te verkopen vrije kavels waarna het gebiedje woonrijp wordt gemaakt en kan worden afgerond. De boekwaarde is in 2014 toegenomen van € 177 duizend negatief (meer opbrengsten dan kosten gerealiseerd) naar € 162 duizend negatief en het project kent hiermee nog steeds een laag risicoprofiel. De geraamde winst is toegenomen van € 177 duizend (contante waarde 31-12-2013) naar € 185 duizend (contante waarde per 1-1-2015). Deze toename heeft nagenoeg volledig te maken met de wijziging in het prijspeil van de contante waarde.

Grondexploitatie Winsum-Oost

Er is in 2014 een perceel grond verworven door de gemeente. Hiermee heeft de gemeente haar strategische grondpositie versterkt en is de gemeente eigenaar van alle percelen, op 1 na, in het gebied ten westen van de Potmaar. De boekwaarde is toegenomen van € 1,39 miljoen naar € 1,68 miljoen. Uit een uitgevoerde risicoanalyse is geconcludeerd dat er binnen het project voldoende ruimte is om de ingeschatte risico's op te vangen. De geraamde winst is wat afgenomen van € 248 duizend naar € 243 duizend (contante waarde per 1-1-2015). Dit heeft te maken met indexaties van kosten en aanpassing van het prijspeil.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen **uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder** kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering

	Saldo 31-12-2013	Mutatie Voorz. Oninb.heid	Overige mutaties in 2014	Saldo 31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	€ 2.686	€ -	€ 334-	€ 2.352
Overige vorderingen	€ 1.193	€ -	€ 771	€ 1.964
Totaal:	€ 3.879	€ -	€ 436	€ 4.316

De hiervoor genoemde vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>		
- BTW - ondernemers	€ 235	€ 76
- BTW - Compensatiefonds	€ 2.041	€ 2.150
- andere (BMW) gemeenten	€ 362	€ 245
- overige openbare lichamen	€ 285-	€ 203
- Dividendbelasting	€ -	€ 13
	€ 2.352	€ 2.686

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
<i>Overige vorderingen:</i>		
- Debiteuren	€ 1.432	€ 753
- Debiteuren 2003	€ 83	€ 83
- Debiteuren SoZa	€ 509	€ 449
- Afwaardering dubieuze debiteuren SoZa	€ 85-	€ 79-
- Afwaardering dubieuze debiteuren	€ 103-	€ 103-
- Tussenrek. Belastingdebiteuren VIS	€ 0	€ 0
- WMO uitgaande betalingen onderweg	€ -	€ -
- CIN Belastingdebiteuren	€ 137	€ 114
- CIN Automatische incasso onderweg	€ -	€ -
- Oninbare vorderingen VIS	€ 9-	€ 24-
	€ 1.964	€ 1.193

Schatkistbankieren

De hoogte van het drempelbedrag hangt af van de omvang van de begroting; maatgevend voor de omvang van de begroting is het begrotingstotaal zoals dat ook gebruikt wordt voor bijvoorbeeld het berekenen van de kasgeldlimiet. De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. De drempel is nooit lager dan € 250.000.

Onze begrotingsomvang is € 30 miljoen. Het drempelbedrag is hiermee te berekenen op € 225.000; doordat er een minimumbedrag van € 250.000 geldt is dit voor ons het drempelbedrag.

Uit de wijze van uitvoeren van de wet op het schatkistbankieren valt over het jaar 2014 het volgende overzicht te maken:

Omschrijving	Gemiddelde stand	Drempel	Afwijking
Gemiddelde stand bank- en kassaldi :			
1e kwartaal 2014	-158.710	-250.000	-91.290
2e kwartaal 2014	-584.318	-250.000	334.318
3e kwartaal 2014	381.218	-250.000	-631.218
4e kwartaal 2014	410.535	-250.000	-660.535
Jaargemiddelde:	12.181	-250.000	-262.181

In het 2e kwartaal 2014 was sprake van een overschrijding van de drempel. Dit werd vooral veroorzaakt doordat wij in de veronderstelling leefden dat de saldi automatisch zouden worden afgeroomd. Dit is in de loop van dit kwartaal hersteld. Vanaf dat moment wordt het eventuele surplus op de rekening-courant automatisch afgeroomd. Overigens was in het 3e en 4e kwartaal 2014 en ook op dit moment sprake van debet-saldi en zijn er geen gelden meer gestald onder het regime van het schatkistbankieren.

Liquide middelen

Het saldo van de **liquide middelen** bestaat uit de volgende componenten:

	Saldo per 31-12-2014	Saldo per 31-12-2013
Voorschot Centrale kas	€ 1	€ 1
BNG-rekening	€ -	€ 957
Postbank	€ 30	€ 14
	€ 31	€ 972

Overlopende activa:

De post **overlopende activa** kan als volgt onderscheiden worden:

	Saldo per 31-12-2014	Saldo per 31-12-2013
Transitoria - te ontvangen	€ 350	€ 589
Buiten rekening	€ 2	€ 2
Tussenrekening Eigen verklaringen	€ -	€ 1
Tussenrekening Netto salarissen	€ 4	€ -
IZA-premies CMG	€ 15	€ 2
Pensioenpremies CMG	€ 23	€ 4
Tussenrekeningen Sociale Zaken	€ 8	€ 2
Betalingen onderweg	€ 3	€ -
Tussenrekening leningen Fiets-projecten	€ 5	€ 2
Verschillenrekening	€ 0	€ 0
	€ 409	€ 601

PASSIVA

Toelichting op de Mutaties Reserves en Voorzieningen in 2014

Onderstaand geven wij op basis van de indeling op de balans een overzicht van de in 2014 gerealiseerde mutaties van de Reserves en van de Voorzieningen.

Reserves

Omschrijving Reserve	Saldo 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	Verminder- ing ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2014
Algemene reserves	€ 11.456	€ 986	€ 981	€ 297	€ -	€ 11.758
Bestemmingsreserves	€ 7.196	€ 670	€ 1.237	€ -	€ -	€ 6.629
Bestemmingsreserves: Middelen derden	€ 10	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10
Egalisatiereserves: geen schommelingen	€ 2.575	€ 192	€ 1.965	€ -	€ -	€ 775
Egalisatiereserves: investeringsbijdragen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 21.236	€ 1.849	€ 4.183	€ 297	€ -	€ 19.173

Het verloop in 2014 van de algemene reserves is als volgt geweest:

	Saldo 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	Verminder- ing ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2014
Algemene reserve	€ 5.581	€ 532	€ 444	€ 297	€ -	€ 5.966
Opbrengst verkoop Essent-aandelen	€ 5.032	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.032
Lopende verplichtingen	€ 843	€ 454	€ 537	€ -	€ -	€ 760
Totaal	€ 11.456	€ 986	€ 981	€ 297	€ -	€ 11.758

Onttrekkingen Algemene Reserve:

- dekking bijdrage dorp Adorp	€ 31
- dekking boombeplantingen/sanering bomen	€ 14
- dekking doorgeschoven werk 2013	€ 258
- dekking Groen en kleur	€ 4
- dekking boekwaarde aula Winsum	€ 17
- vulling reserve leefbaarheid	€ 20
- dekking versnelde afschrijving 2014	€ 100
	€ 444

Stortingen Algemene Reserve:	
- storting geraamd resultaat 2014	€ 291
- storting correctie versnelde afschrijving 2013	€ 241
	€ 532

Bestemming resultaat vorige jaar:	
- storting rekeningsresultaat 2013	€ 297

Reserve lopende verplichtingen:	
- onttrekking wegens dekking doorgeschoven kosten 2014	€ 537
- storting wegens doorlopende verplichting naar 2015 (BeRap 2014-2)	€ 454

Het verloop in 2014 van de bestemmingsreserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Saldo 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	Verminder- ing ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2014
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	€ 724	€ -	€ -			€ 724
Reserve huisvesting onderwijs	€ 1.290	€ 76	€ 582			€ 783
Reserve dorpshuizen	€ 48	€ 4				€ 52
Reserve bosaanleg Netlaan	€ 146	€ -				€ 146
Reserve grondexploitatie	€ 538	€ -	€ 10			€ 528
Reserve herstructurering woningvoorraad	€ 110	€ -				€ 110
Reserve onderhoud water de Brake	€ 226	€ -				€ 226
Reserve onderhoud kunstwerken	€ 140	€ 109				€ 249
Reserve verkiezingen/referenda	€ 62	€ -	€ 17			€ 45
Reserve Functiewaardering	€ 5					€ 5
Reserve uitvoering Sportnota	€ 75		€ 15			€ 60
Reserve Regiovisie	€ 107	€ -	€ -			€ 107
Reserve Cofinanciering	€ 449	€ -	€ 260			€ 188
Reserve Inkomensdeel WWB	€ 1.852	€ -	€ 267			€ 1.585
Reserve museum Wierdenland	€ 609		€ 46			€ 564
Egalisatiereserve WMO	€ 789	€ 381	€ 30			€ 1.140
Reserve ICT/Het Nieuwe Werken	€ 28	€ -	€ -			€ 28
Vervanging tractiemiddelen	€ -	€ 80	€ 10			€ 70
Reserve leefbaarheid	€ -	€ 20	€ -			€ 20
Totaal	€ 7.196	€ 670	€ 1.237	€ -	€ -	€ 6.629

Reserve huisvesting onderwijs

Exploitatieresultaten kapitaallasten onderwijshuisvesting worden jaarlijks geëgaliseerd via de reserve onderwijshuisvesting. De geraamde storting was € 75.988. Door de schattingswijziging zijn de cijfers wat anders uitgekomen en was sprake van een onttrekking ad € 582.000. Conform de afspraken is ook dit bedrag geboekt als het gevolg van deze egalisatie-afpraak.

Reserve dorpshuizen

De jaarlijkse storting is bepaald op € 4.000.

Reserve grondexploitatie

Stortingen grondexploitatie:

- storting saldo mutaties grondexploitaties	€ -
	€ -

Onttrekkingen grondexploitatie:

- Onttrekking wegens aandeel uitvoering Sportnota	€ 10
	€ 10

Reserve onderhoud kunstwerken

Binnen de exploitatie is sprake van een onderschrijding tot een bedrag van € 109.000,-. Dit bedrag is dan ook gestort in de egalisatiereserve.

Reserve verkiezingen

In 2014 zijn de verkiezingen gehouden voor het Europees parlement. De kosten van deze verkiezingen (geen stemcomputers meer) zijn fors hoger dan anders (meer stembureaus, nieuwe stembokjes, stembussen, enz.). Het saldo tussen de geraamde gemiddelde kosten en de werkelijke kosten in 2014 bedroeg € 17.000 hoger en dit bedrag is in 2014 dan ook onttrokken aan de reserve.

Reserve uitvoering sportnota

Bij de besluitvorming rond de Sportnota is afgesproken dat de structurele lasten gemaximeerd worden op € 60.000 per jaar. Egalisatie vindt plaats via de reserve uitvoering sportnota. In 2014 waren de lasten in totaal € 75.000. Hierdoor is er een bedrag van € 15.000 onttrokken aan de reserve.

Reserve regiovisie

In de begroting was een onttrekking aan de reserve regiovisie geraamd van € 51.683. Dit bedrag is ook onttrokken.

Reserve cofinancieringen

In 2014 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 209.000 wegens dekking van daadwerkelijk betaalde bijdragen aan cofinancieringsprojecten in 2014.

Reserve inkomensdeel WWB

In de begroting 2014 was een onttrekking geraamd aan deze reserve in verband met een verwachte overschrijding op de WWB van € 267.000,-. In werkelijkheid is deze, toevalligewijs, exact uitgekomen op dit bedrag. De bijstandslasten zijn iets hoger uitgekomen dan geraamd, de rijksuitkering wat lager dan geraamd, maar met extra inzet op het terrein van het debiteurenbeheer zijn we uiteindelijk op het geraamde nadelige saldo uitgekomen.

Reserve museum Wierdenland

Rekening houdend met alle relevante lasten en baten met betrekking tot het museum moet er een bedrag ad € 46.000 worden onttrokken aan de reserve museum Wierdenland. Met deze onttrekking verloopt de exploitatie van het museum budgettair neutraal.

Egalisatiereserve WMO

Binnen de uitvoering van de WMO zijn er een aantal beleidsterreinen waarbij er kans is op behoorlijke schommelingen per jaar. In totaal is sprake van een onderschrijding van de ramingen van € 351.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door een lagere bestedingen op het gebied van o.a. de rolstoelvoorzieningen en de huishoudelijke verzorging. De verwachting is dat de komende jaren er een extra beroep op deze regeling zal worden gedaan. Wij stellen dan ook voor om het overschot op deze raming in 2014 ad € 351.000 te storten in een egalisatiereserve WMO. Op deze manier kunnen we in de komende jaren grote (financiële) fluctuaties op dit terrein voorkomen.

Reserve vervanging tractiemiddelen

In 2013 is een reserve gevormd om de komende jaren de toegenomen lasten als gevolg van de vervanging van tractiematerieel te dempen. Gedurende de afschrijvingstermijn van 8 jaar wordt jaarlijks een bedrag van € 10.000 ten gunste van de exploitatie.

Reserve leefbaarheid

In 2013 is besloten om de resterende gelden in het kader van projectplannen in het kader van leefbaarheid tot een maximumbedrag van € 20.000,- te reserveren. In 2013 is dit niet gebeurd, maar is het saldo daarmee gestort in de algemene reserve. In het jaar 2014 hebben wij dit teruggedraaid en is de reserve leefbaarheid gevoed tot dit maximumbedrag.

Bestemmingsreserves: Middelen derden

Omschrijving Reserve/Voorziening	Saldo 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	Verminde- ring ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2014
Reserve afkoopsommen graven	€ 10	€ -	€ -	€ -		€ 10
Totaal	€ 10	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10

Egalisatiereserves: geen schommelingen tarieven

Omschrijving Reserve/Voorziening	Saldo 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	Verminde- ring ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2014
Egalisatiereserve vuilverwerking	€ 344	€ 13	€ -			€ 358
Egalisatiereserve BCF	€ 88	€ -	€ -			€ 88
Egalisatiereserve rioolheffingen	€ 1.965	€ -	€ 1.965			€ -
Egalisatiereserve onderhoud wegen	€ 18	€ 179				€ 196
Egalisatiereserve openbare verlichting	€ 160	€ -	€ 27			€ 133
Totaal	€ 2.575	€ 192	€ 1.965	€ -	€ -	€ 775

Toelichting Egalisatiereserve vuilverwerking

De exploitatie is € 13.000 gunstiger uitgevallen dan geraamd. Dit bedrag is een saldo van veel afwijkingen. Enerzijds is sprake van een lagere opbrengst van de afvalstoffenheffing. Hiertegenover staan ook lagere kosten. Daarnaast hebben we in 2014 een forse afrekening ontvangen van de subsidie voor de verwerking van kunststoffen over voorgaande jaren. Per saldo is sprake van licht voordelige invloed. Door de raad is besloten dat zowel in de begroting als in de jaarrekening er sprake is van 100% kostendekkendheid. Het voordelige resultaat wordt op grond hiervan dan ook gestort in de egalisatiereserve.

Toelichting Egalisatiereserve rioolheffingen

In de jaarrekening 2011 is het saldo van de voorziening vervanging riolering overgeheveld naar deze reserve. Met de afspraak dat op het moment dat dat kon de voorziening weer zou worden gevuld. Door een in november 2014 uitgebrachte notitie Riolerings van de CommissieBBV kon het bedrag in deze reserve volledig worden overgeheveld naar de voorzieningen (door derden bekleemde middelen).

De omzetting van de bestemmingsreserve naar de voorziening mag, op grond van de notitie van november 2014 van de CommissieBBV, plaatsvinden via omzetting van de reserve naar de voorziening middels een directe balansmutatie (dus geen verloop via het resultaat) per ultimo 2014. Als gevolg hiervan is de verbandscontrole met functie 980 niet meer sluitend (beginsaldo reserves + saldo baten en lasten = eindsaldo reserves sluit niet meer).

Toelichting Egalisatiereserve wegenonderhoud

Bij de behandeling van het wegenbeheerplan is besloten de kosten van het groot onderhoud te egaliseren met de ingestelde egalisatiereserve onderhoud wegen. Jaarlijks worden de over- c.q. onderschrijdingen op het geplande groot onderhoud geëgaliseerd via deze reserve. In 2014 was sprake van een onderschrijding van € 179.000; dit bedrag is gestort in de reserve.

Toelichting Egalisatiereserve openbare verlichting

In de raadsvergadering van 19 juni is besloten een egalisatiereserve openbare verlichting in te stellen per 01-01-2012, om ingaande het jaar 2013 jaarlijks de kosten van de openbare verlichting te egaliseren. In het jaar 2014 was er sprake van een overschrijding van de kosten met € 27.000. Dit bedrag is hierdoor onttrokken aan de reserve.

Voorzieningen

Omschrijving Voorziening	Saldo 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	N.v.t.	Verminder- ing ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2014
Egalisatievoorz.: geen schommelingen	€ 831	€ -	€ 289	€ -	€ -	€ 541
Voorz., voorz.bare verpl./risico's	€ 29	€ -	€ 29	€ -	€ -	€ -
Voorz., van derden ontvangen	€ 84	€ 2.040	€ 7	€ -	€ -	€ 2.117
Totaal	€ 944	€ 2.040	€ 326	€ -	€ -	€ 2.658

Egalisatievoorziening, geen schommelingen

Omschrijving Voorziening	Saldo 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	N.v.t.	Verminder- ing ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2014
Voorz. vervanging rioleringen	€ -	€ -	€ -			€ -
Voorziening onderhoud gem.gebouwen	€ 831	€ -	€ 289			€ 541
Totaal	€ 831	€ -	€ 289	€ -	€ -	€ 541

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Mutatie van deze egalisatievoorziening is het gevolg van hogere werkelijke onderhoudslasten dan de vastgestelde gemiddelde onderhoudsbedragen voor deze gebouwen.

Voorziening, voorzienbare verplichtingen / risico's

Omschrijving Voorziening	Saldo 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	N.v.t.	Verminder- ing ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2014
Voorz. Tekort grex Boogplein	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Voorz. Wachtgeldverplichtingen	€ 29	€ -	€ 29			€ -
Voorz. vordering Verkoop Vennoots.	€ -	€ -	€ -			€ -
Totaal	€ 29	€ -	€ 29	€ -	€ -	€ -

Voorziening wachtgeldvoorzieningen

In de kadernota 2011 is besloten om de geldelijke verplichtingen die er zijn voor voormalige bestuurders c.q. personeelsleden middels een voorziening vast te leggen. Bij deze berekening moest er een bedrag van € 50.000 worden onttrokken om de toekomstige verplichtingen te kunnen dekken. Voor de jaarrekening is een nieuwe berekening gemaakt. Deze laat zien dat onze betalingsverplichting per 31-12-2014 nihil is. De voorziening hebben wij daarom geheel laten vrijvallen. Alle (voormalige) wethouders zijn nu ondergebracht onder de Wet APPA. Dit houdt in dat wij jaarlijks ten laste van onze exploitatie bijdragen plegen ten behoeve toekomstige verplichtingen jegens deze wethouders.

Voorziening vordering verkoop vennootschap

geen mutatie

Voorz., van derden ontvangen

Omschrijving Voorziening	Saldo 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	N.v.t.	Verminde- ring ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2014
Voorz. bijdrage DuBO De Brake 2	€ 60	€ -	€ 4			€ 56
Voorz. bijdrage DuBO Oosterhuizen	€ 21	€ -	€ -			€ 21
Voorz. Bijdrage DUBO Groenlanden-Z	€ 3	€ -	€ 3	€ -	€ -	€ 0
Voorz. Vervanging rioleringen	€ -	€ 2.040	€ -	€ -	€ -	€ 2.040
Totaal	€ 84	€ 2.040	€ 7	€ -	€ -	€ 2.117

Voorzieningen voor Duurzaam Bouwen

De mutatie in de kolom toevoeging is als volgt te specificeren:

- ontrekkingen op basis DuBo-subsidies De Brake 2 2014	€ 4
- ontrekkingen op basis DuBo-subsidies Oosterhuizen 2014	€ -
- ontrekkingen op basis DuBo-subsidies Groenlanden-Zuid 2014	€ 3
	€ 7

Voorziening vervanging rioleringen

In november 2014 heeft de CommissieBBV een nieuwe notitie Rioleringen uitgebracht. Op grond van deze notitie is geld dat in het verleden is overgebleven op het product Riolering veel minder snel een bestemmingsreserve dan een voorziening. Het wordt nu beschouwd als zogenaamd door derden beklemd middelen. Dit standpunt van de commissie sluit aan bij het eerdere gevoelen in deze gemeente hoe met deze middelen om te gaan. Het volledige bedrag van onze egaliseringsreserve (€ 1.964.713) is hierom weer teruggeboekt naar de voorzieningen. Daarnaast is het positieve saldo van het jaar 2014 (€ 75.292) naar deze voorziening geboekt.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Saldo per 31-12-2014	Saldo per 31-12-2013
Obligatieleningen	€ -	€ -
Onderhandse leningen:		
- binnenlandse banken en ov. Fin. Instellingen	€ 1.679	€ 2.805
- overige binnenlandse sectoren	€ 1.778	€ 2.315
Totaal onderhandse leningen	€ 3.457	€ 5.120
Waarborgsommen	€ 1-	€ 1-
	€ 3.456	€ 5.119

Verloopoverzicht

Omschrijving Vaste schuld	Saldo 31-12-2013	Opgenomen	Normale aflossing	Extra aflossing	Overig	Saldo 31-12-2014
Langlopende geldleningen	€ 2.805	€ -	€ 1.126			€ 1.679
Woningbouwleningen	€ 2.315	€ -	€ 110	€ 427		€ 1.778
Waarborgsommen	€ 1-	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1-
Totaal	€ 5.119	€ -	€ 1.236	€ 427	€ -	€ 3.456

Rente vaste schulden

De rentelasten van de opgenomen geldleningen bedragen in totaal € 218.000, waarvan een bedrag van € 101.000 voor woningbouwleningen.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Saldo per 31-12-2014	Saldo per 31-12-2013
Schulden < 1 jaar	€ 3.437	€ 2.676
	€ 3.437	€ 2.676

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen **kortlopende schulden** kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo per 31-12-2014	Saldo per 31-12-2013
Bank- en girosaldi	€ 1.516	€ -
Overige schulden, crediteuren	€ 1.850	€ 2.575
Overige schulden, nog te betalen rente	€ 71	€ 101
	€ 3.437	€ 2.676

De specificatie van de **overlopende passiva** is als volgt:

	Saldo per 31-12-2014	Saldo per 31-12-2013
Nog te betalen bedragen :		
- transitoria - te betalen	€ 232	€ 148
- afkoopsommen te verstrekken subsidies	€ -	€ 6
- bijdrage sanering verkeerslawaaï	€ 85	€ 88
- tussenrekening EV	€ 0	€ -
- sleutelgeld gebouwen	€ 3	€ 3
- tussenrekening Netto Salarissen CMG	€ -	€ 28
- Af te dragen premies CMG	€ -	€ -
- loonheffing personeel CMG	€ 10	€ 10
- Cliëntbetalingen SoZa	€ 12	€ 11
- Overige posten SoZa	€ 1	€ 1
Tussenrekening WVG	€ 3	€ -
- Betalingen onderweg	€ 0	€ 0
	€ 347	€ 295

Niet in de Balans opgenomen verplichtingen

In de jaarrekening 2014 wordt een overzicht gegeven van verplichtingen die zijn aangegaan (meerjarige contracten en/of wettelijke verplichtingen als bijv. wachtgeld).

In het huidige overzicht zijn de gegevens opgenomen voor zover hierover cijfers bekend waren. De inventarisatie is nog niet volledig afgerond. De komende jaren zullen wij de gegevens completeren.

Nr	Omschrijving	Verplichting per 31-dec-14	Verplichting per 31-dec-13
1	<i>Huur gebouwen</i> De gemeente huurt 1 gebouw (stationsgebouw Baflo) waarbij telkens sprake is van een huurtermijn van 10 jaar.	€ 13.494	€ 16.192
2.	<i>Lease materieel</i> Door de gemeente wordt het materieel dat gebruikt door de eenheid Beheer en Onderhoud geleased. Deze leasetermijnen lopen resp. t/m 2012 en 2013. In 2014 wordt niet meer geleased, maar gekocht.	€ -	€ -
3.	<i>Kantoormachines</i> Voor het gemeentelijk apparaat worden de kantoormachines (kopieermachines, printers en de netwerkcomputer) geleased. Deze leasetermijnen lopen resp. t/m 2015 en 2016.	€ 18.133	€ 30.533
4.	<i>Wachtgelden oud-wethouders</i> Per 31 december 2014 is er geen sprake meer van een wachtgeldverplichting voor oud-wethouders. Alle (voormalige) zijn nu opgenomen onder de wet APPA. Deze lasten worden jaarlijks op de exploitatie geraamd c.q. verantwoord.	€ -	€ 29.123
5.	<i>Wachtgeld/FPU oud-medewerkers</i> Per 31 december 2014 is er nog sprake van verplichtingen jegens 1 oud-medewerker. Deze verplichting loopt door tot 2019.	€ -	€ -
		€ 31.627	€ 75.848

Afgegeven borgstellingen

Hieronder wordt een overzicht gegeven van verplichtingen die zijn aangegaan (gemeentelijke borgstellingen).

Nr	Omschrijving	Verplichting per 31-dec-14	Verplichting per 31-dec-13
1	<i>Verenigingen/particulier</i> De gemeente heeft in het verleden een drietal borgstellingen afgegeven aan verenigingen voor de betaling van rente en aflossing. Het beleid is om dit niet meer te doen. Er zijn door de geldgevers geen achterstanden gemeld. Door de leeftijd van de borgstellingen (gepleegde aflossingen en de stijging van de waarde van het onroerend goed) is de verwachting dat er geen sprake is van een reëel risico.	€ 173.012	€ 182.564
2.	<i>Woningbouwleningen</i> In verband met de overdracht van de gemeentelijke borgstellingen naar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw is bij de gemeente slechts sprake van een achtervangconstructie. Dit risico kan als verwaarloosbaar worden beoordeeld.	€ 1.461.000	€ 2.601.700
3.	<i>Leningen particuliere woningen</i> In verband met de overdracht van de gemeentelijke borgstellingen naar het Nationale Hypotheek Garantie is bij de gemeente slechts sprake van een achtervangconstructie. Dit risico kan als verwaarloosbaar worden beoordeeld.	€ 2.648.856	€ 3.123.795
		€ 4.282.868	€ 5.908.059

Toelichting:

	Oorspronkelijk bedrag	Perc. lenings-bedrag	Restant leningen per 01-01 v/h dienstjaar	Restant leningen per 31-12 v/h dienstjaar	Dekkings% gemeente	Totaal-bedrag betalingen uit hoofde van garantstelling
Verenigingen/particulier	€ 324.117	5,25 - 6%	€ 182.564	€ 173.012	100%	€ -
Woningbouw-leningen	€ 1.749.000	3,07 - 6,18%	€ 1.749.000	€ 1.461.000	50 - 90%	€ -
Leningen particuliere woningen			€ 3.031.521	€ 2.648.856	100%	€ -

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

De WNT (wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke sector en semipublieke sector) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn (maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht), indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi-) publieke instelling.

Functie	Gemeentesecretaris	Griffier
Naam	R. Bolt	J. van der Meer
Ingangsdatum dienstverband	1-7-2006	15-2-2008
Einddatum dienstverband	n.v.t.	n.v.t.
Omvang dienstverband in FTE	1	1
Beloning	€ 88.469,10	€ 71.518,28
Belastbare kostenvergoedingen	€ 443,16	€ 602,28
Voorzieningen betaalbaar op termijn	€ 13.696,44	€ 11.200,08
Beëindigingsuitkeringen	n.v.t.	n.v.t.
Jaar beëindiging	n.v.t.	n.v.t.
Motivering	n.v.t.	n.v.t.

**VERANTWOORDINGS-
INFORMATIE
SPECIFIEKE UITKERINGEN
(SISA)**

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Met ingang van het verantwoordingsjaar 2006 is ten aanzien van een aantal specifieke uitkeringen het principe van Single Information Single Audit (SISA) geïntroduceerd. In de jaren daarna is het aantal specifieke uitkeringen die onder SISA vallen verder uitgebreid. Door middel van deze bijlage bij de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de besteding van specifieke uitkeringen aan de verstrekkers van deze uitkeringen.

SISA 2014 heeft voor Winsum betrekking op 8 specifieke uitkeringen. Het betreft onderstaande regelingen:

- D9: Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB);
- E3 Subsidieregeling verkeerslawaaï;
- E27B: Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden;
- G1: Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_Gemeenten 2014;
- G1-A: Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_Totaal 2013;
- G2: Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB;
- G3: Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen);
- G5: Wet Participatiebudget (WPB);

In deze bijlage zijn kengetallen c.q. bedragen opgenomen. Het model van deze bijlage en de in te vullen gegevens per regeling zijn door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgesteld.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015						
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï (inclusief bestrijding spoorweglawaaï)	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één beschikkningsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 04
			1 tenM/BSK-2014/264595	€ 0	€ 0	Nee
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Kopie beschikkningsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	1 tenM/BSK-2014/264595	€ 0	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één beschikkningsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen
I&M	E27B	Provinciale beschikking en/of verordening	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04
			1 2012-14610	€ 297.191	€ 297.192	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen
I&M	E27B	Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	2 2012-14645	€ 26.285	€ 26.285	Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen
			3 2014-28419	€ 2.606	€ 2.605	Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen
I&M	E27B	Regelingen	4 2014-37011	€ 0	€ 0	Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen
			Kopie beschikkningsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting
I&M	E27B	Regelingen	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09
			1 2012-14610	€ 1.276.599	€ 1.276.600	Eindverantwoording Ja/Nee
I&M	E27B	Regelingen	2 2012-14645	€ 112.909	€ 112.909	Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			3 2014-28419	€ 2.606	€ 2.605	Nee
I&M	E27B	Regelingen	4 2014-37011	€ 0	€ 0	Ja
						Nee
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_ gemeente 2014	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 02		
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	13.00	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	
			1 60053 Winsum	75,66	0,70	inclusief deel openbaar lichaam

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 3.387.272	€ 79.140	€ 263.149	€ 9.528	€ 46.970	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10		
			€ 27.015	€ 238	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Rhw) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 76.800	€ 38.900	€ 4.787	€ 45.886	€ 8.088	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07 Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01					
			186					
			Besteding (jaar T) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 02	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/02 tot en met G5/06 Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 07
			€ 457.819	€ 29.815	€ 400	€ 0	€ 0	Ja

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Hieronder wordt weergegeven welke waarderingsgrondslagen zijn gebruikt bij het opstellen van de balans. We doen dit aan de hand van de posten op de balans.

Immateriële activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en de waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Uitsluitend kosten van onderzoek en ontwikkeling gerelateerd aan één bepaald vast actief worden geactiveerd. Afschrijving vindt plaats in 3 jaar.

Op afsluitkosten, agio en disagio wordt door ons niet afgeschreven. Uitgaven hiervoor worden rechtstreeks ten laste van de resultatenrekening gebracht.

Materiële vaste activa

Deze materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht, waarbij wordt afgeschreven op het saldo. Er wordt afgeschreven ingaande het eerste jaar van ingebruikneming en wij schrijven altijd af tot 0,-.

De afschrijvingstermijn is afhankelijk van de verwachte levensduur. Dat is de tijd dat de activa een bijdrage leveren aan de totstandkoming van onze producten. In de regel schrijven we lineair af. In een aantal gevallen schrijven wij niet lineair af, maar op basis van annuïteiten. Dit gebeurt wanneer productkosten worden gedekt door tarieven. Door annuïtair af te schrijven worden ongewenste schommelingen in de kapitaallasten (rente en afschrijving) voorkomen.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:

- a. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- b. 20 jaar: nieuwbouw tijdelijke en semi-permanente woonruimten en bedrijfsgebouwen; renovatie, restauratie en aankoop van woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- c. 15 jaar: technische installaties; meubilair, inrichting en inventaris van gebouwen; rijdend materieel brandweer;
- d. 10 jaar: telefooninstallaties; brandweermateriaal
- e. 8 jaar: transportmiddelen;
- f. 4 jaar: automatiseringsapparatuur;
- g. niet: gronden en terreinen.

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd. Indien er sprake is van duurzame waardevermindering vindt afwaardering plaats.

Met ingang van het jaar is er een nieuwe balansrubriek toegevoegd: investeringen met economisch nut met heffingen.

Dit gaat over geactiveerde kosten waarvan de lasten gedekt worden door heffingen. We hebben het dan over de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de begraafrechten. Deze activa waren tot 2014 opgenomen onder materiële activa met economisch nut.

Activa wegens aanleg en vervanging van riolering worden afgeschreven conform de bepalingen in het uitgebreid gemeentelijk rioleringsplan (VGRP);

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen; civiele kunstwerken, groen, sportvelden en kunstobjecten.

Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur.

Financiële vaste activa

De balanspost Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen heeft betrekking op participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's. Waardering vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waardering van de aandelen onverwacht structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. De langlopende leningen u/g en de overige uitzettingen worden door ons gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen gronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden. Het onderhanden werk van het grondbedrijf wordt gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met een renteopslag over het geïnvesteerd vermogen. Hierop worden ontvangsten uit verkoop en bijdragen van derden in mindering gebracht. Indien een deel van de kosten wordt gedekt uit een voorziening of uit een reserve, dan loopt dit altijd via de resultatenrekening. Als de marktwaarde lager ligt dan de aldus berekende waarde, dan vindt afwaardering plaats tot marktwaarde. In de resultaatbepalingsgrondslagen bij de resultatenrekening staat vermeld wanneer winst wordt genomen.

De voorraden grond- en hulpstoffen zijn gewaardeerd tegen hun verkrijgingsprijs.

Uitzettingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen hun nominale waarde onder aftrek van eventuele noodzakelijk geachte voorzieningen wegens oninbaarheid.

Overige balansposten

Alle overige balansposten zijn opgenomen tegen hun nominale waarde.

Grondslagen voor bepaling resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Voor zover noodzakelijk zijn ten laste van de exploitatie voorzieningen getroffen voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang per balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten;
- risico's ter zake van verplichtingen waarvan de omvang redelijkerwijs in te schatten.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen, respectievelijk schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming namelijk vier jaar. Als er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) moet wel een verplichting worden gevormd.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Overzicht van baten en lasten 2014

Overzicht van baten en lasten 2014 per deelprogramma

Omschrijving deelprogramma	Begrote lasten voor	Begrote lasten na wijziging	Werkelijke lasten	Verschil lasten begr./werk.	Begrote baten voor wijziging	Begrote baten na wijziging	Werkelijke Baten	Verschil baten begr./werk.	Saldo	V/N
P1.1 Brandweerstand en rampenbestrijding	948.597	950.786	957.667	6.881-			26.345	26.345	19.464	V
P1.2 Openbare orde en veiligheid	269.120	262.749	245.694	17.055		800	800		17.055	V
P1.3 Volkshuisvesting	817.493	779.873	773.283	6.589	522.460	338.891	303.995	34.896-	28.307-	N
P1.4 Verkeer en vervoer	2.140.204	2.360.930	1.784.215	576.715	5.576	8.576	91.623	83.047	659.762	V
P1.5 Milieu	2.807.825	2.754.959	2.792.368	37.409-	2.890.685	2.885.383	2.945.763	60.380	22.971	V
P1 Kwaliteit v/d Woon- en Leefomgeving	6.983.239	7.109.297	6.553.228	556.069	3.418.721	3.233.650	3.368.526	134.876	690.945	V
P2.1 Cultuur	659.291	723.644	673.589	50.055	86.139	86.111	117.802	31.691	81.746	V
P2.2 Onderwijs	1.410.821	1.485.615	2.164.807	679.193-	6.184	15.909	15.909	1-	679.193-	N
P2.3 Volksgezondheid	3.810.611	3.963.778	3.471.668	492.111	314.861	267.861	304.354	36.494	528.604	V
P2.4 Sociale voorzieningen	7.403.836	7.931.652	7.779.912	151.739	5.843.741	6.115.989	6.175.931	59.942	211.681	V
P2.5 Welzijn	970.576	923.805	885.710	38.095	4.540	29.370	46.323	16.953	55.048	V
P2.6 Sport	1.140.731	1.202.105	1.200.406	1.699	202.517	192.103	222.780	30.678	32.377	V
P2 Soc. voorz. en maatsch.dienstverl.	15.395.866	16.230.599	16.176.092	54.506	6.457.982	6.707.343	6.883.099	175.756	230.263	V
P3.1 Economie	180.229	144.485	178.064	33.579-	114.198	88.518	92.561	4.043	29.536-	N
P3.2 Toerisme	144.299	349.577	347.043	2.534	5.454	3.121	4.584	1.463	3.996	V
P3 Dorps- en plattelandseconomie	324.528	494.062	525.107	31.045-	119.652	91.639	97.145	5.506	25.539-	N
P4.1 Grondbeleid	137.494	146.203	94.499	51.704	65.285	76.595		76.595-	24.891-	N
P4.2 Natuur- en groenbeheer	1.270.843	1.352.566	1.407.929	55.362-			14.252	14.252	41.110-	N
P4.3 Ruimtelijke ordening en inrichting	730.845	733.730	637.231	96.499	10.212	10.212	18.596	8.384	104.883	V
P4 Ruimtelijke structuur	2.139.181	2.232.499	2.139.659	92.840	75.498	86.807	32.849	53.959-	38.882	V
P5.1 Communicatie	333.480	333.480	328.836	4.644			150	150	4.794	V
P5.2 Publieke dienstverlening	683.127	702.408	720.881	18.472-	263.126	223.034	225.982	2.948	15.524-	N
P5.3 Openbaar bestuur	1.329.415	1.370.495	1.390.127	19.632-	23.194	65.444	82.810	17.366	2.266-	N
P5 Kwaliteit van bestuur en organisatie	2.346.022	2.406.383	2.439.844	33.460-	286.320	288.478	308.942	20.464	12.997-	N
P6.1 Belastingen	431.212	480.212	517.291	37.079-	12.576	12.576	8.036	4.539-	41.618-	N
P6.2 Financiën	101.207	333.838	174.522	159.316	799.572	1.047.446	868.117	179.329-	20.013-	N
Correctie afwikkeling Kostenverdeelstaten										V
P6 Financiële kaderstelling/bedrijfsvoering	532.418	814.049	691.813	122.237	812.147	1.060.021	876.154	183.868-	61.631-	N
Subtotaal deelprogramma's	27.721.255	29.286.889	28.525.742	761.147	11.170.321	11.467.939	11.566.715	98.776	859.923	V

Overzicht van baten en lasten 2014 per deelprogramma

Omschrijving deelprogramma	Begrote lasten voor	Begrote lasten na wijziging	Werkelijke lasten	Verschil lasten begr./werk.	Begrote baten voor wijziging	Begrote baten na wijziging	Werkelijke Baten	Verschil baten begr./werk.	Saldo	V/N	
Algemene dekkingsmiddelen:											
Lokale heffingen					2.369.488	2.359.511	2.361.354	1.843	1.843	V	
Algemene uitkering					13.658.340	13.977.535	13.973.905	3.630-	3.630-	N	
Dividend					123.536	266.386	269.711	3.325	3.325	V	
Saldo financieringsfunctie		77.649	96.740	19.091-					19.091-	N	
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen		77.649	96.740	19.091-	16.151.364	16.603.432	16.604.970	1.537	17.554-	N	
Onvoorzien	159.173	56.864		56.864		24.000		24.000-	32.864	V	
Saldo v/d rekening van baten en lasten	27.880.427	29.421.402	28.622.482	798.920	27.321.685	28.095.371	28.171.685	76.313	875.233	V	
Toevoeging/onttrekking aan reserves:											
Mutaties vanuit programma's en kostenverdeelstaten:											
P1.4 Verkeer en vervoer	9.000	9.000	529.054	520.054-	255.400	320.160	26.938	293.222-	813.276-	N	
P1.5 Milieu		40.887	13.286	27.601	107.448	51.500		51.500-	23.899-	N	
P2.1 Cultuur					45.381	150.711	63.075	87.636-	87.636-	N	
P2.2 Onderwijs	56.530	75.988	75.988			130.000	582.280	452.280	452.280	V	
P2.3 Volksgezondheid			381.211	381.211-	86.896	116.746	29.850	86.896-	468.107-	N	
P2.4 Sociale voorzieningen						297.065	266.892	30.173-	30.173-	N	
P2.5 Welzijn	4.000	24.000	4.000	20.000					20.000	V	
P2.6 Sport					15.000	45.800	45.800			V	
P3.2 Toerisme					21.105	120.989	208.774	87.785	87.785	V	
P4.1 Grondbeleid					9.907	9.907	11.637	1.730	1.730	V	
P4.3 Ruimtelijke ordening en inrichting					100.000	100.000		100.000-	100.000-	N	
P5.2 Publieke dienstverlening							16.564	16.564	16.564	V	
P5.3 Openbaar bestuur					51.683	51.683	51.683			V	
P6.2 Financiën		483.000	831.211	348.211-	22.500	855.610	1.558.384	702.774	354.564	V	
KVS Personeel (Org.ontwikk.)										V	
KVS Personeel (FuWa)										V	
Subtotaal mutatie reserves	69.530	632.875	1.834.750	1.201.875-	715.321	2.250.172	2.861.878	611.706	590.169-	N	
Resultaat v/d rekening van baten en lasten	27.949.957	30.054.277	30.457.232	402.955-	28.037.006	30.345.543	31.033.562	688.019	285.064	V	
Resultaat (werkelijke Baten - werkelijke Lasten)										576.330	V
Geraamd en geboekt begrotingssaldo (F-990)										291.266-	N
Resultaat van de baten en lasten 2014										285.064	V

V = voordelig resultaat, N = nadelig resultaat

V = voordelig resultaat, N = nadelig resultaat

TOELICHTING

Overzicht van baten en lasten 2014

Verschillenanalyse Overzicht baten en lasten 2014 – Begroting 2014

In het jaarverslag zijn per programma de baten, lasten en het resultaat opgenomen en is tevens een toelichting gegeven op de cijfers. In de hiervoor weergegeven jaarrekening is dit verzameld in een totaaloverzicht. Per programma treft u hieronder een analyse op hoofdlijnen aan van de verschillen tussen de geraamde en de gerealiseerde bedragen. Hierbij zijn de verschillen die per saldo geen invloed hebben op het resultaat buiten beschouwing gelaten.

Op tal van deelprogramma's zijn bijvoorbeeld afwijkingen te zien in bijv. toegerekende kosten (uren). Dit geeft wel een afwijking in de verdeling van lasten, maar geen afwijking in het resultaat. Verder is soms sprake van afwijkingen in kosten die worden gedekt door opbrengsten, en door afwijkingen die worden geëgaliseerd vanuit reserves en/of voorzieningen. Al deze afwijkingen hebben geen gevolgen voor het resultaat en zijn daarom niet meegenomen in onderstaand overzicht.

(V = Voordeel/ N = Nadeel)

Verschil begroting – rekening	Bedrag	V/N	I(nc.)/ S(tr.)
Brandweezorg Bij de overdracht van activa naar de Veiligheidsregio is een eenmalige voordeel ontstaan van € 12.000. Verder is een vergoeding voor huisvestingskosten ontvangen van € 14.000 die nog door Winsum worden betaald. Dit betreft een jaarlijkse vergoeding, maar de vergoeding staat niet vast.	26.000	V	I
Openbare orde Het investeringskrediet voor brandbeveiligingsmaatregelen is nog niet volledig besteed. Hierdoor is sprake van lagere kapitaallasten (voordeel € 20.000).	20.000	V	I
Volkshuisvesting De werkelijke opbrengst aan bouwleges is € 27.000 lager uitgevallen dan geraamd.	27.000	N	I
Onderwijs Lagere kosten leerlingenvervoer (€ 60.000)	60.000	V	I
Volksgezondheid Er is sprake van lagere kapitaallasten wegens de niet volledige besteding van het investeringskrediet voor de legionellapreventie. Dit levert een voordeel op van € 53.000. Tot slot is bij het groenonderhoud van de begraafplaatsen sprake van een overschrijding van de onderhouds met € 34.000. Dit heeft met name te maken met extreme weersomstandigheden waardoor sprake was van massale onkruidgroei. Hiervoor is extra personeel ingeschakeld.	53.000 34.000	V N	I I
Sociale Zaken			

Het voordelige saldo bestaat uit: Afrekening Ability 2013, voordeel € 42.000; Overschot budgetten gemeentelijke minimaregelingen € 55.000; Beoordeling inbaarheid WWB-debiteuren, voordeel € 54.000; Onderzoek toekomstbestendige uitvoeringsstructuur werk en inkomen, nadeel € 30.000.	121.000	V	I
Welzijn Het totaal voordelige saldo bedraagt € 52.000. Dit bedrag bestaat uit een hele serie afwijkingen, waarbij de belangrijkste zijn: - toezicht voorschoolse voorzieningen (voordeel € 8.000) - budget buurtinitiatieven (€ 14.000 voordeel) - kwaliteitsimpuls peuterspeelzaalwerk (€ 30.000 voordeel)	52.000	V	I
Grondbeleid De rente van de grondwaarde van het Boogplein was ten onrechte niet geraamd (nadeel € 14.000). Daarnaast was een bedrag aan uren toegerekend aan de grondexploitaties. Dit hebben we niet gedaan om te voorkomen dat de boekwaarde nog verder groeit (nadeel € 12.000).	26.000	N	I
Natuur- en groenbeheer Door prijsstijgingen en uitbreiding van het areaal zijn de kosten hoger uitgevallen dan geraamd (nadeel € 38.000).	38.000	N	I
Openbaar bestuur Voor opleidingskosten was geen raming opgenomen; er zijn wel kosten gemaakt. Deze hebben € 17.000 bedragen.	17.000	N	I
Belastingen De kosten van de afhandeling van bezwaren nemen toe. Professionele bezwaarmakers maken gebruik van de huidige mogelijkheden. Zo zijn er 29 hoorzittingen gehouden en is er alleen aan onkostenvergoedingen een bedrag van € 25.500 betaald. De afdoening van een vijftal complexe bezwaarschriften heeft eveneens extra geld gekost en tot slot heeft de inzet en de voorbereiding/opzet van de informele afdoening van bezwaren extra geld gekost (totaal nadeel € 9.500).	35.000	N	I
Algemene dekkingsmiddelen Bij de algemene dekkingsmiddelen zijn een aantal grote afwijkingen ontstaan:			
Onvoorziene uitgaven:	33.000	V	I

Het saldo op dit onderdeel bestaat uit 4 onderdelen. 1. Het restant van de post onvoorzien is € 43.000(voordeel). 2. Het restant van de raming voor Nieuw beleid (€ 14.000 voordeel). 3. Een niet volledig ingevuld bezuinigingstaakstelling van € 24.000 (= nadeel en betreft inkoop samenwerking).			
Kostenverdeelstaten B&O, Secretarie			
De kosten van Beheer en Onderhoud wijken per saldo € 44.000 nadelig af. Het nadeel op de personeelslasten bedroeg € 28.000 en dit heeft betrekking op de salariskosten. Daarnaast is sprake van een overschrijding op de huisvestingskosten van € 16.000. Dit is een saldo van vele kleine overschrijdingen waarbij de grootsten zijn: schoonmaakkosten (nadeel € 3.000), telefoonkosten (nadeel € 6.000), klachtenonderhoud gebouw (nadeel € 3.000) en extra inzet aan het terrein (nadeel € 3.000).	44.000	N	I
Het resultaat op personeel secretarie bedraagt per saldo € 87.000 nadelig en bestaat uit: - hogere kosten voor cursus en opleiding (€ 45.000) - hogere kosten voor uitbesteed werk (€ 39.000) - lagere kosten van huisvesting (€ 14.000) - lagere administratiekosten (€ 12.000) - hogere kosten gemeente specifieke automatisering (€ 29.000)	87.000	N	I
Diverse afwijkingen < € 20.000, niet nader toegelicht	57.671	N	
Totaal positieve afwijkingen	365.000	V	
Totaal negatieve afwijkingen	308.000	N	
Totaal afwijking	671	N	
Totaalbedrag Niet-uitgevoerd : resultaatbestemming	285.735	V	
Totaal saldo jaarrekening 2014	285.064	V	

Incidentele baten en lasten realisatiejaar 2014

Conform artikel 28 lid c van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dient in de jaarrekening een overzicht opgenomen te worden van de incidentele baten en lasten. Hierbij is de definitie van het begrip incidenteel belangrijk. Het BBV geeft hier geen duidelijkheid over. Algemeen kan worden gesteld dat incidenteel in ieder geval eenmalig is. Tevens wordt een ondergrens aangegeven, om te voorkomen dat dit onderdeel een opsomming wordt van allerlei kleine bedragen.

Definitie

Incidentele baten of lasten zijn bedragen die zich eenmalig voordoen.

Ondergrens: de ondergrens voor de hier genoemde incidentele baten en lasten bedraagt in 2014 € 15.000,-. Kleinere bedragen kunnen incidenteel van aard zijn, maar worden niet apart genoemd.

In onderstaande tabel treft u een overzicht van alle relevante incidentele baten en lasten aan.

Onderdeel (bedragen in euro's)	Bedrag	Bate / Last	Voordeel/ Nadeel	Toelichting
Brandweezorg	€ 12.000	Bate	V	Bij de overdracht van de activa naar de Veiligheidsregio is een voordeel ontstaan
Brandweezorg	€ 14.000	Bate	V	Vergoeding huisvestingskosten
Openbare orde en veiligheid	€ 2.700	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: veiligheidshuis
Openbare orde en veiligheid	€ 20.000	Last	V	Kapitaallast brandveiligheid
Volkshuisvesting	€ 27.000	Bate	N	Opbrengst bouwleges
Cultuur	€ 10.000	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: herinrichting terrein aula
Cultuur	€ 59.000	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: welstands- en erfgoednota
Onderwijs	€ 12.000	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: onderzoek Brede scholen
Onderwijs	€ 60.000	Last	V	Lagere kosten leerlingenvervoer
Volksgezondheid	€ 34.000	Last	N	Onderhoud begraafplaatsen
Volksgezondheid	€ 30.000	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: budget centrum voor jeugd en gezin
Volksgezondheid	€ 17.000	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: ondersteunende begeleiding transitie AWBZ/WMO
Volksgezondheid	€ 53.000	Last	V	Kapitaallast legionellapreventie
Sociale zaken	€ 30.000	Last	N	Onderzoek toekomstbestendige uitvoeringsstructuur werk en inkomen
Sociale zaken	€ 1.700	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: sociale zaken
Sociale zaken	€ 42.000	Last	V	Afrekening Ability 2013
Sociale zaken	€ 55.000	Last	V	Budgetten gemeentelijke minimaregelingen
Sociale zaken	€ 54.000	Bate	V	Beoordeling inbaarheid WWB-debiteuren
Welzijn	€ 8.000	Last	V	Toezicht voorschoolse voorzieningen
Welzijn	€ 14.000	Last	V	Budget buurtinitiatieven
Welzijn	€ 30.000	Last	V	Kwaliteitsimpuls peuterspeelzalen
Sport	€ 26.000	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: ontwikkeling Winsum-West
Sport	€ 3.335	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: veiligheidshuis
Toerisme	€ 8.000	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: toeristisch beleidsplan

Grondbeleid	€	14.000	Last	N	Rente grondwaarde Boogplein
Grondbeleid	€	12.000	Bate	N	Niet toegerekende uren Winsum-Oost
Natuur- en groenbeheer	€	38.000	Last	N	Onderhoud groen
	€	5.000	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: budget structuurvisie en grondbeleid
Openbaar bestuur	€	17.000	Last	N	Cursuskosten
Belastingen	€	35.000	Last	N	Afhandeling bezwaarschriften OZB
Onvoorzien	€	43.000	Last	V	Onvoorzien, incidenteel
Onvoorzien	€	14.000	Last	V	Raming nieuw beleid
Onvoorzien	€	24.000	Bate	N	Niet ingevuld bezuinigingstaakstelling
Bedrijfsv.: B&O	€	28.000	Last	N	Personeelskosten B&O
Bedrijfsv.: B&O	€	16.000	Last	N	Huisvestingskosten B&O
Bedrijfsv.: Secretarie	€	111.000	Last	V	Niet uitgevoerd 2014: budget organisatie-ontwikkeling
Bedrijfsv.: Secretarie	€	45.000	Last	N	Cursussen en opleidingen
Bedrijfsv.: Secretarie	€	39.000	Last	N	Uitbesteed werk aanderden
Bedrijfsv.: Secretarie	€	14.000	Last	V	Huisvestingskosten B&O
Bedrijfsv.: Secretarie	€	12.000	Last	V	Administratiekosten
Bedrijfsv.: Secretarie	€	29.000	Last	N	Kosten van gemeente-specifieke automatisering
Diversen	€	57.671	Last	N	Diverse kleine voordeeltjes
Voordelige invloeden	€	730.735		V	
Nadelige invloeden	€	445.671		N	
TOTAAL	€	285.064			

Het effect van de incidentele baten en lasten op het gerealiseerde resultaat is als volgt:

Omschrijving	Bedrag
Gerealiseerd resultaat 2014	€ 285.064
Incidentele baten en lasten met invloed op het resultaat	€ 285.064
Gerealiseerd resultaat excl. incidentele mutaties	€ 0

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Winsum

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de jaarstukken op pagina 149 tot en met 198 opgenomen) jaarrekening 2014 van de gemeente Winsum gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2014 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Winsum is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeente.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en in overeenstemming met het controleprotocol 2014 vastgesteld door de gemeenteraad op 3 juli 2014 en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door de gemeenteraad op 3 juli 2014.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad vastgesteld bij raadsbesluit van 3 juli 2014. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Winsum een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2014 als van de activa en passiva per 31 december 2014 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Groningen, 20 mei 2015

Deloitte Accountants B.V.
Was getekend: P. Rienks RA

VASTSTELLINGSBESLUIT

VASTSTELLINGSBESLUIT

De jaarstukken 2014 zijn aan de raad overlegd en is tegelijkertijd ter secretarie voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld.

Winsum,

Burgemeester en wethouders van Winsum,

M.A.P. Michels, burgemeester

R.J. Bolt, secretaris.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Winsum in zijn openbare vergadering van 30 juni 2015.

De raad voornoemd,

M.A.P. Michels, voorzitter.

J. van der Meer, griffier.

